PLANET YOUTH

Kempengemeenten

PY Nederland

Infographics

49.8%
Is minstens een keer per week van huis na middernacht

92.7%
Heeft vrienden op school die om ze geven

52.2%
Slaapt 8 uur of meer

51.0%
Brengt tijd door met ouders in het weekend

6.7%
Heeft ooit cannabis gebruikt

Vindt het gemakkelijk of heel gemakkelijk om bezorgheid en betrokkenheid te krijgen van ouders
93.0%

Doet 4 of meer keer per week aan fysieke inspanning
57.1%

2.4%
Rookt dagelijks sigaretten

88.1%
Voelt zich veilig op school

17.9%
Is dronken geweest in de afgelopen 30 dagen

Heeft voor het eerst alcohol gedronken toen ze 13 of jonger waren
17.6%

ICSRA

Het Icelandic Center for Social Research and Analysis (ICSRA) is opgericht in 1999. Sindsdien heeft het ICSRA het nationale Youth in Iceland programma uitgevoerd, bestaande uit uitgebreide dataverzameling en het verspreiden van informatie over het welzijn van jongeren en hun families. Dit programma is opgezet om te voldoen aan de behoefte aan populatie brede, primaire preventie middels onderzoek gericht op het verminderen van het toenemende alcohol-, drugs- en tabaksgebruik onder jongeren. Vandaag de dag wordt dit programma uitgevoerd op vijf continenten ter wereld onder de naam Planet Youth.

Het wetenschappelijke onderzoek van het ICSRA staat op de voorgrond van het internationale onderzoeksveld en omvat een breed spectrum aan belangrijke gezondheids- en sociale thema's omtrent jongeren, waaronder roken en alcoholgebruik, tevredenheid op school, gezondheidsgedragingen, academische prestaties, fysieke activiteit en deelname aan sport, emotioneel welbevinden, suïcidaal gedrag, en studies over detentiezorg voor jongeren.

Dr. Alfgeir Kristjansson presenteert tijdens de Planet Youth Workshop

Het IJslandse preventiemodel: Achtergrond

In de jaren 1990 scoorde IJsland redelijk hoog op het gebruik van alcohol, tabak en andere, schadelijke drugs door jongeren, zoals is gebleken uit resultaten van het European School Project on Alcohol and Drugs (ESPAD).

Ter illustratie, in 1999 had 56% van de 4e-klassers uit IJsland ooit gerookt en in Europa was dit 69%; dronkenschap in de afgelopen 12 maanden was 56% in IJsland en 52% in Europa; en 15% van de IJslandse jongeren gaf aan ooit cannabis gebruikt te hebben, wat vergelijkbaar is met andere delen van Europa.

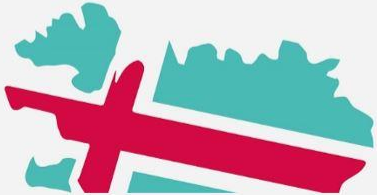

In de voorafgaande jaren gebruikte IJsland tradionele methoden van primaire preventie van middelengebruik, namelijk individuele, schooleducatieprogramma's met als doel het voorlichten van jongeren over middelengebruik om zo gebruik te voorkomen.

Bij de ontwikkeling van de Planet Youth aanpak maakt het ICSRA gebruik van wereldwijde onderzoeksbevinden, alsook hun eigen, lokale observaties over individuele en maatschappelijke factoren die bijdragen aan de waarschijnlijkheid dat jongeren middelen gebruiken in IJsland. Gebasseerd op de literatuur, en geïnformeerd door hun eigen werk, werd een community aanpak ontwikkeld om middelengebruik onder jongeren te voorkomen. De nadruk van de aanpak ligt op het betrekken van alle relevante stakeolders om zo een netwerk te creëren van ondersteuning, monitoring en kansen voor een positieve ontwikkeling van de jeugd op het niveau van de lokale gemeenschap.

Domeinen van interventie

Voorkomen van middelengebruik door kinderen en jongeren is belangrijk voor een gezonde ontwikkeling. In een goede preventieaanpak wordt gewerkt aan het versterken van de belangrijkste beschermende factoren en het verminderen van risicofactoren in de lokale gemeenschap en omgeving van jongeren. Onderzoek naar de gezondheid en het gedrag van kinderen en jongeren laat zien dat het bouwen aan een sterke gemeenschap rond kinderen de gezondste en verstandigste manier is om welbevinden te stimuleren voor de toekomst. Een dergelijke opgave kost veel tijd, moeite en wederzijdse inzet van lokale stakeholders op de vier belangrijke domeinen in de omgeving van kinderen en jongeren.

Deze belangrijke domeinen zijn:
1) ouders en familie 2) school
3) peer groep 4) vrije tijd

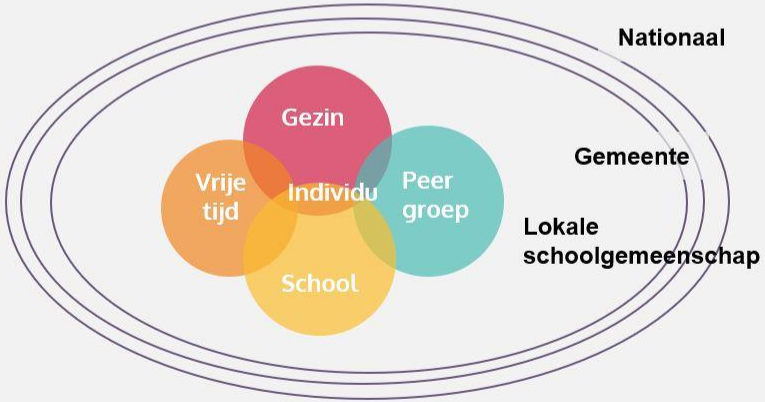

De 5 Principes van het IJslandse Preventiemodel

Principe 1	**Zet in** op primaire preventie, gericht op het verbeteren van de sociale omgeving rondom jongeren.
Principe 2	**Leg de nadruk** op actie vanuit de community (gemeenschap) en benader scholen als de centrale plek in een gemeente/wijk/dorp waar activiteiten in de wijk ten behoeve van de gezondheid, ontwikkeling en levenssucces van kinderen samenkomen.
Principe 3	**Verbind** mensen in de gemeenschap en stel ze in staat om praktische beslissingen te nemen op basis van lokale, toegankelijke data en analyses van hoge kwaliteit.
Principe 4	**Breng** onderzoekers, beleidsmakers, professionals uit de praktijk en mensen uit de gemeenschap samen om complexe problemen uit de praktijk op te lossen.
Principe 5	**Zorg** voor een oplossing die qua omvang past bij de omvang van het probleem, waarbij de nadruk ligt op interventies en inzet op de lange termijn met een inzet van middelen uit de gemeenschap.

De 10 kernstappen van het IJslandse Preventiemodel

Stap 1
Identificatie van lokale coalitie, Ontwikkeling, Capaciteitsopbouw

Stap 2
Lokale financiering, Ontwikkeling, Capaciteitsopbouw

Stap 3
Voorbereiden dataverzameling en mobiliseren van de lokale gemeenschap

Stap 4
Dataverzameling en dataverwerking, inclusief data-gedreven analyse

Stap 5
Versterken van deelname en betrokkenheid door de lokale gemeenschap

Stap 6
Verspreiding van uitkomsten

Stap 7
Vaststellen van lokale doelen, strategieën en acties op basis van de uitkomsten

Stap 8
Afstemming tussen beleid en praktijk

Stap 9
Onderdompelen van kinderen en jongeren in primaire preventie (implementatie)

Stap 10
Jaarlijks herhalen van stappen 1-9

Planet Youth
Data en Resultaten voor PY Nederland 2020

Methode & Dataverzameling

Deelnemers aan deze vragenlijst waren leerlingen van 28 scholen in 6 gemeenten in Nederland in het najaar van 2020. Dataverzameling vond plaats in november en december. Het uiteindelijk aantal respondenten was 4167. Het responsepercentage was 65,8% in totaal, wisselend van 56 tot 88% tussen de gemeenten. De data zijn verzameld met een proces ontwikkelt door het ICSRA, met een online vragenlijst in het survey platform van Alchemer.

Alle data was anoniem. Deelname was vrijwillig en het stond leerlingen vrij vragen over te slaan. De leerlingen konden op ieder moment stoppen met deelname aan de dataverzameling.

De vragenlijst is zoveel mogelijk afgenomen tijdens lesuren. Sommige leerlingen gingen naar school tijdens deze periode, terwijl andere leerlingen (deels) thuisonderwijs kregen. De leerlingen die thuisonderwijs kregen, hebben de vragenlijst ingevuld vanuit huis.

De doelgroep waren 15- en 16-jarige leerlingen en de bevindingen zijn gebaseerd op antwoorden van deze groep, in totaal 3438 leerlingen. Er is een vergelijking gemaakt met leerlingen van dezelfde klassen in het najaar van 2020 met de uitkomsten van het najaar van 2018. Percentuele toenames of afnames tussen deze jaren is weergegeven tussen haakjes achter de frequentie voor 2020 (bijv. 15,2 (+3,0) geeft een toename van 3 procentpunten weer vergeleken met 2018 en 21,6 (-6,0) geeft een afname van 6 procentpunten weer vergeleken met 2018).

Hoe interpreteer je de vergelijkingen sectie

De vergelijkingen laten frequenties van één variabele zien voor elke waarde van een andere variabele. Dit voorbeeld laat de jongeren zien die ooit cannabis hebben gebruikt, dagelijks roken en in de afgelopen 30 dagen dronken zijn geweest in vergelijking met elke waarde van een andere variabele.

De groene staaf toont het percentage jongeren dat ooit cannabis heeft gebruikt, dagelijks rooks of in de afgelopen 30 dagen dronken is geweest naar de mate waarin ouders hun kinderen monitoren. Dit zijn de jongeren die aangeven dat het goed of heel goed van toepassing is dat hun ouders weten waar ze in de avond zijn.

De gele staaf bevat dezelfde informatie, maar gaat in dit geval over de jongeren die aangeven dat het niet of helemaal niet van toepassing is dat hun ouders weten waar ze in de avond zijn.

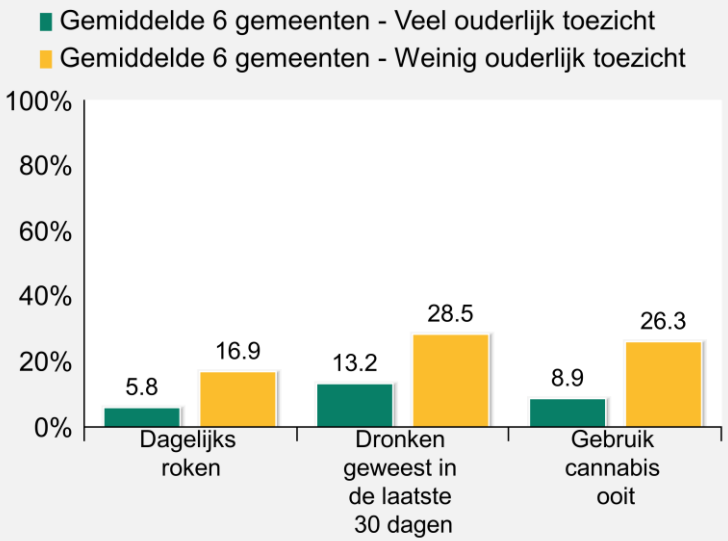

Vergelijkingen voorbeeld. De proportie van jongeren die dronken zijn geweest in de laatste 30 dagen, dagelijk roken, en ooit cannabis hebben gebruikt tegenover monitoring door ouders.

Aantal deelnemers

		Jongen	Meisje	Anders	Totaal
Kempengemeenten	2020	285	314	0	599
	2018	320	363	1	684
6 deelnemende gemeenten	2020	1 666	1 740	30	3 436
	2018	1 917	2 059	25	4 001

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat ooit in hun leven sigaretten heeft gerookt, dat minstens één keer sigaretten heeft gerookt in de afgelopen 30 dagen en dat dagelijks sigaretten rookt

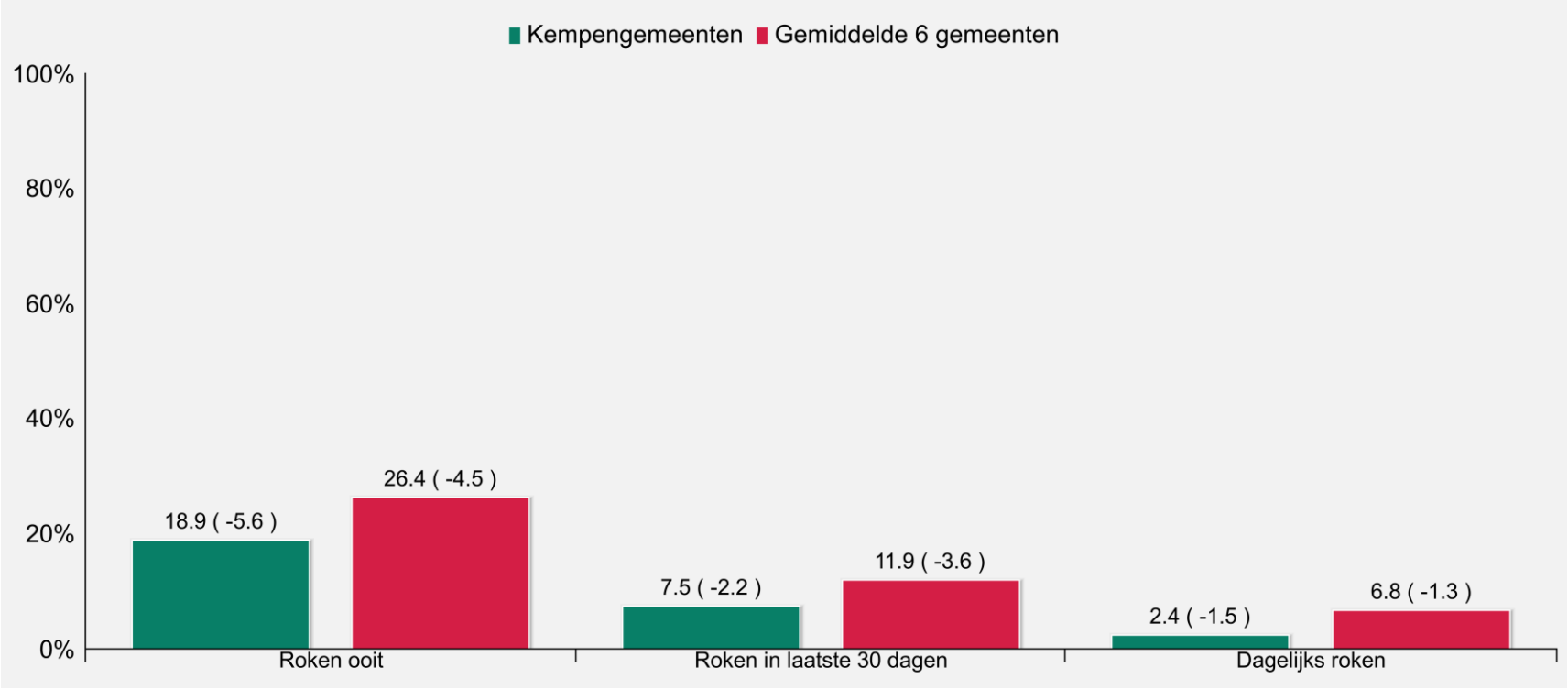

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat ooit in hun leven E-sigaretten heeft gebruikt, dat minstens één keer in de afgelopen 30 dagen E-sigaretten heeft gebruikt en dat dagelijks E-sigaretten gebruikt

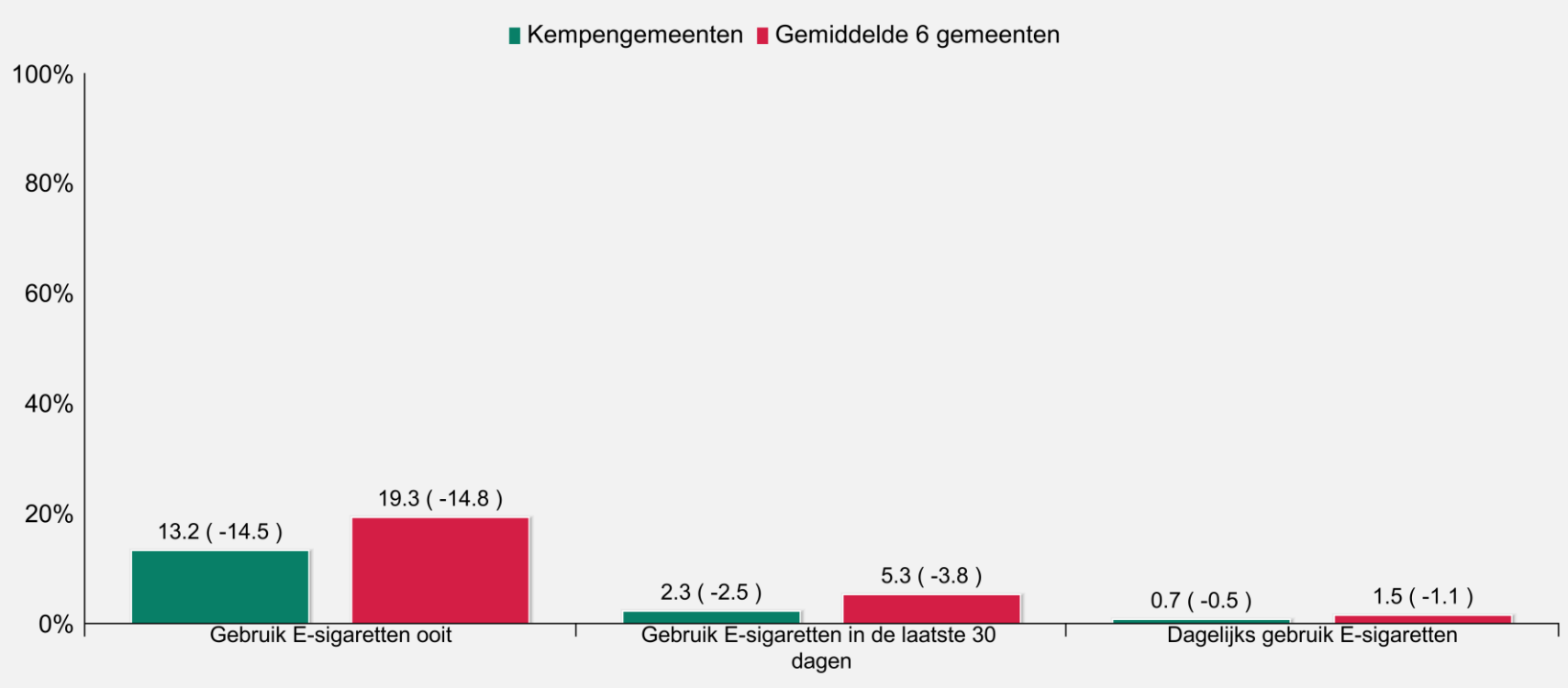

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat ooit in hun leven waterpijp (shisha) heeft gebruikt en dat minstens één keer in de afgelopen 30 dagen waterpijp (shisha) heeft gebruikt

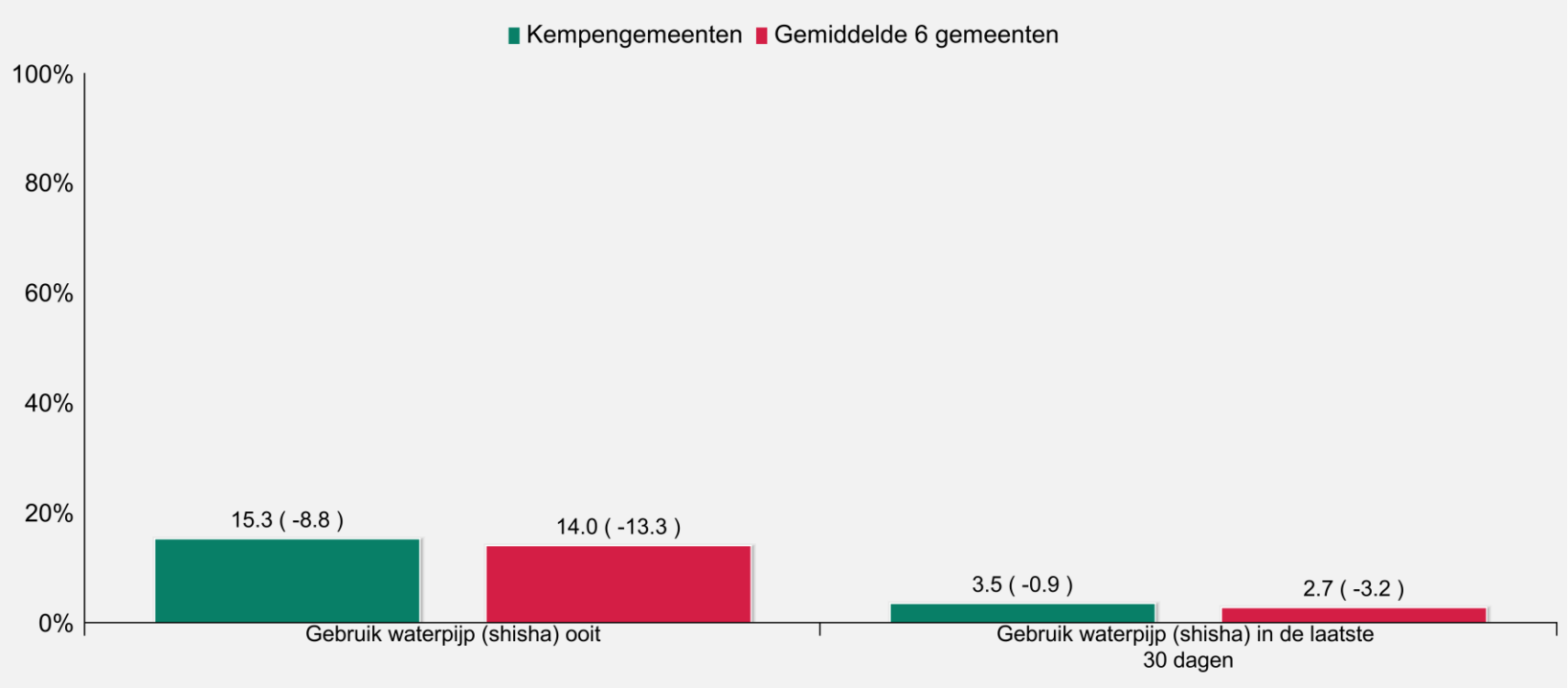

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat ooit in hun leven cannabis heeft gebruikt, dat minstens één keer in de afgelopen 12 maanden cannabis heeft gebruikt en dat minstens één keer in de afgelopen 30 dagen cannabis heeft gebruikt

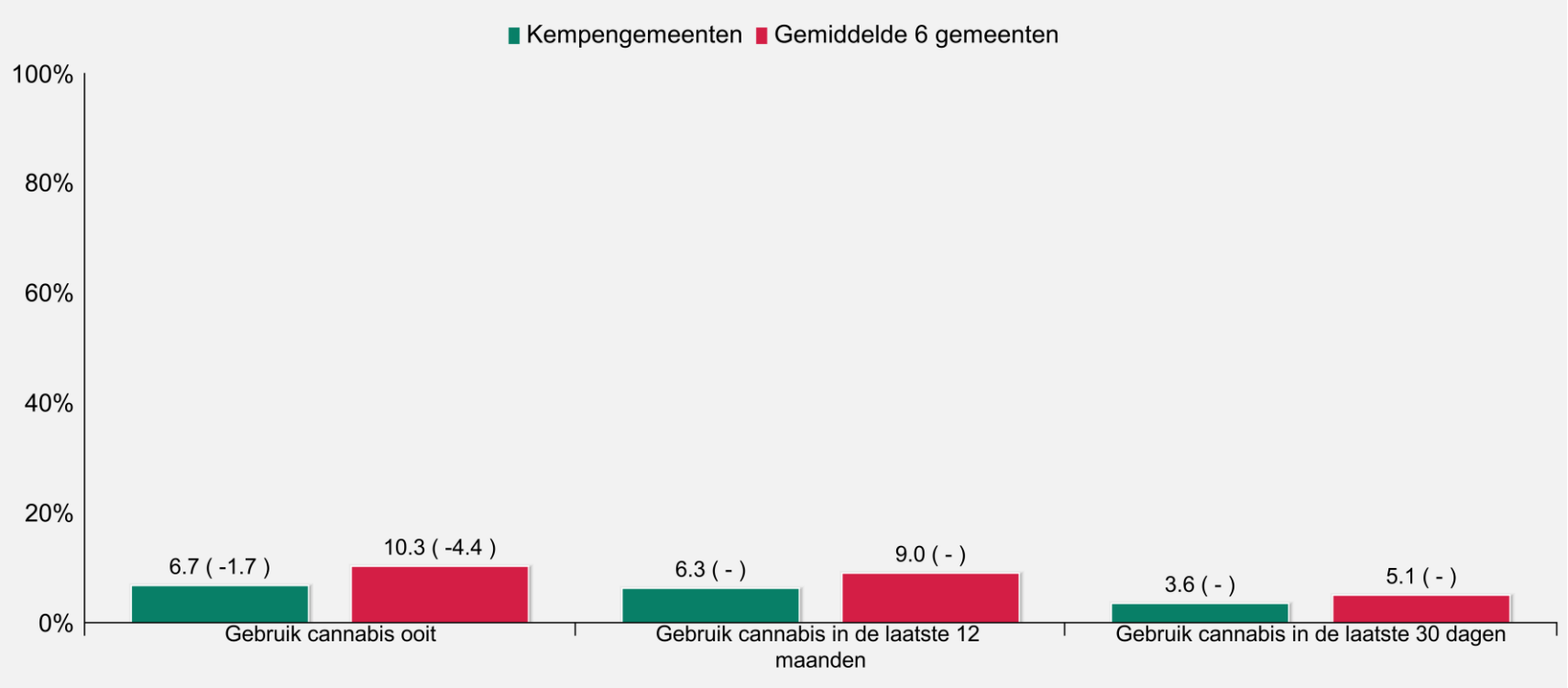

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat ooit in hun leven alcohol heeft gedronken, dat minstens één keer in de afgelopen 12 maanden alcohol heeft gedronken en dat minstens één keer in de afgelopen 30 dagen alcohol heeft gedronken

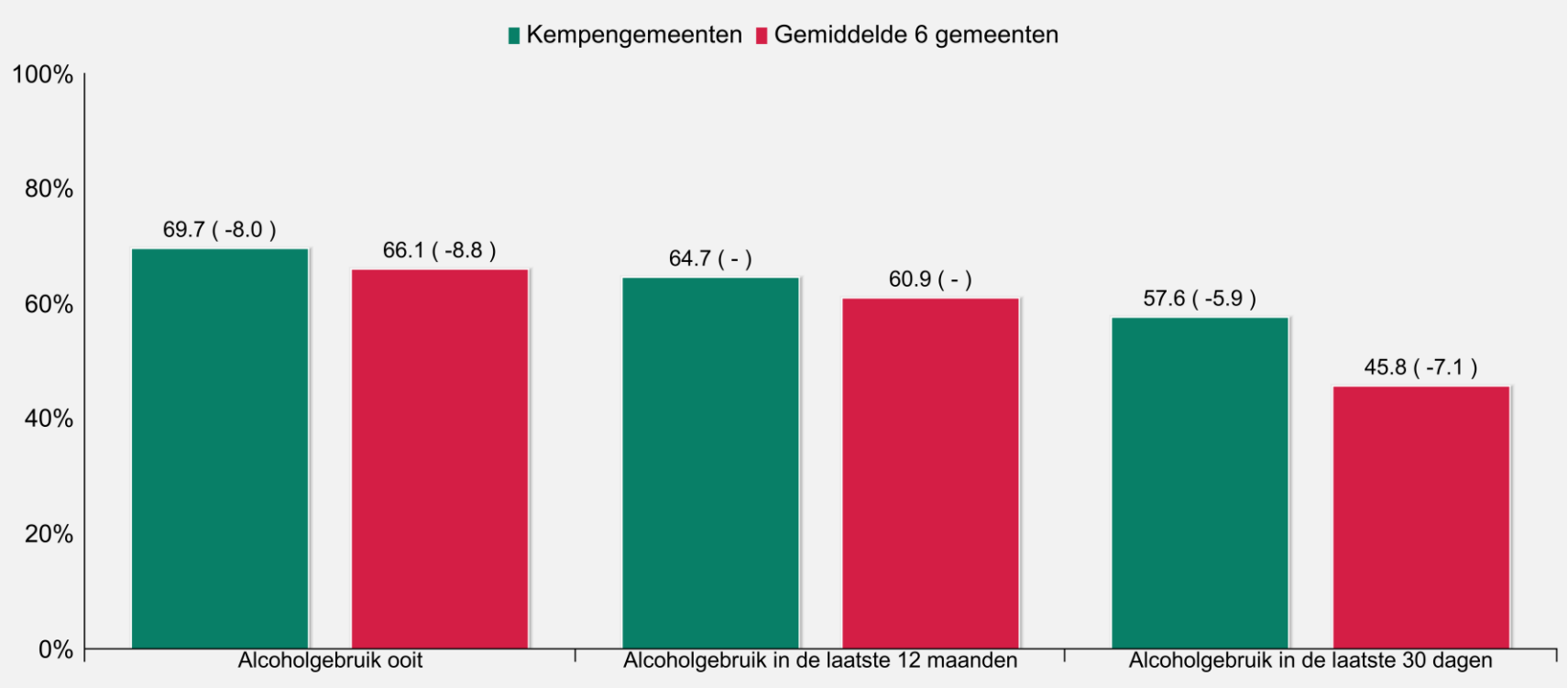

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat ooit in hun leven dronken is geweest, dat minstens één keer in de laatste 12 maanden dronken is geweest en dat minstens één keer in de afgelopen 30 dagen dronken is geweest

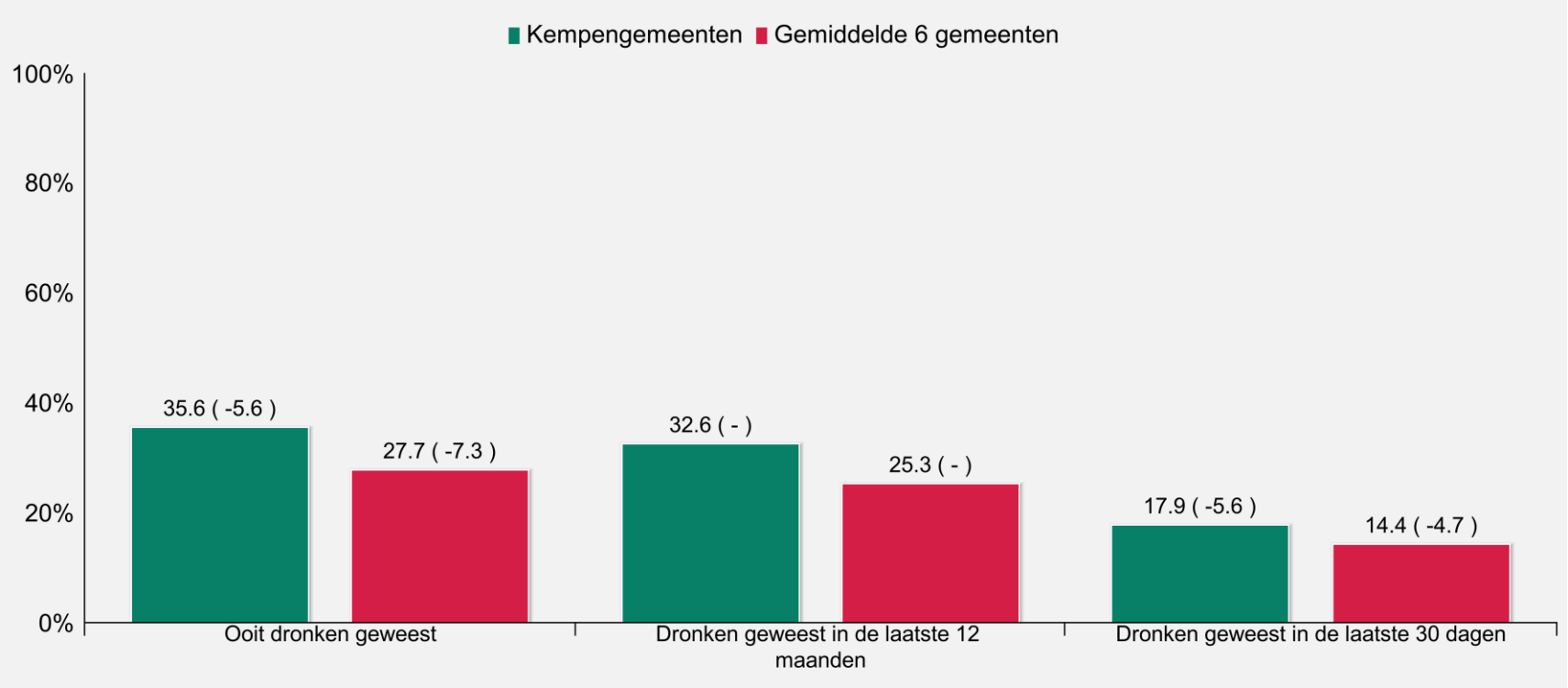

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat soms of vaak alcohol drinkt op de volgende plekken

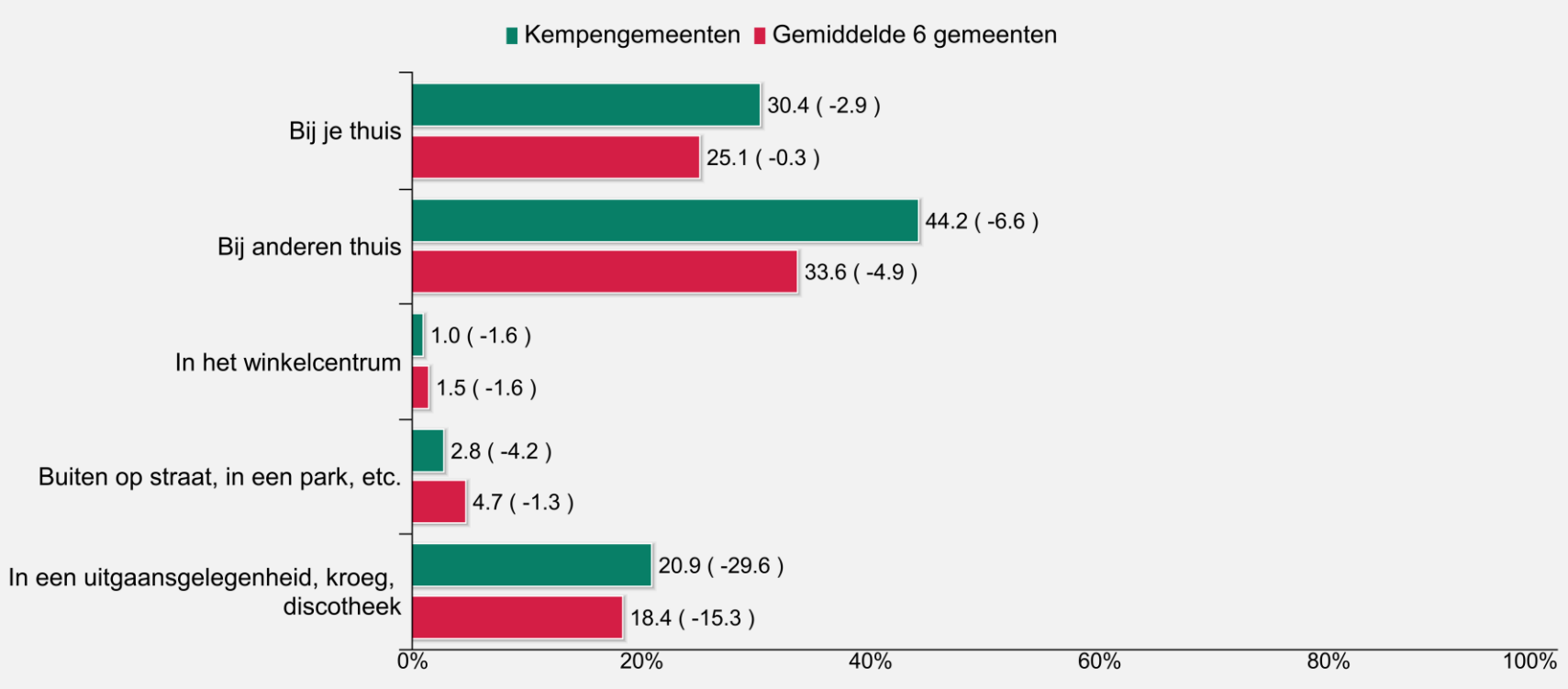

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat soms of vaak alcohol drinkt op de volgende plekken

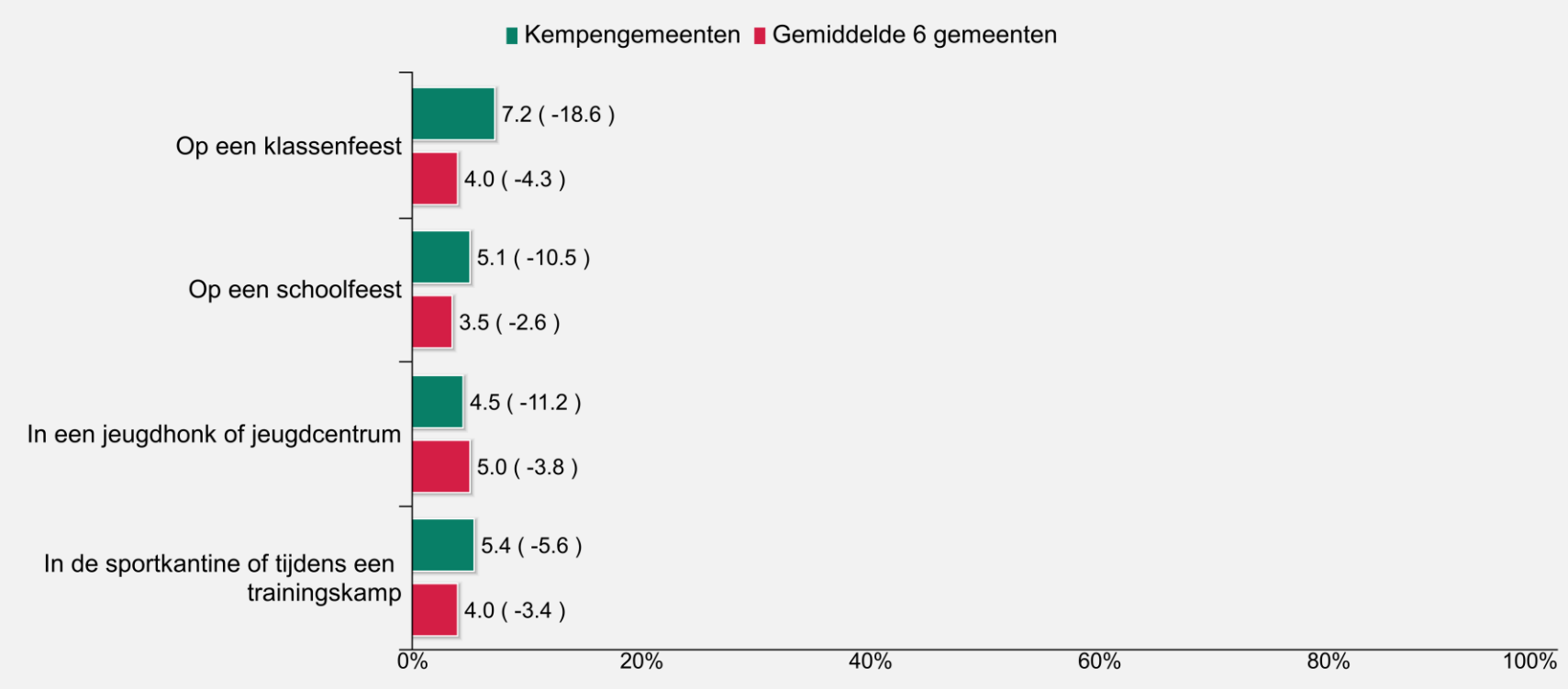

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat voor het eerst alcohol dronk, dronken is geweest, een sigaret heeft gerookt, cannabis heeft gebruikt en een E-sigaret heeft gebruikt toen ze 13 of jonger waren

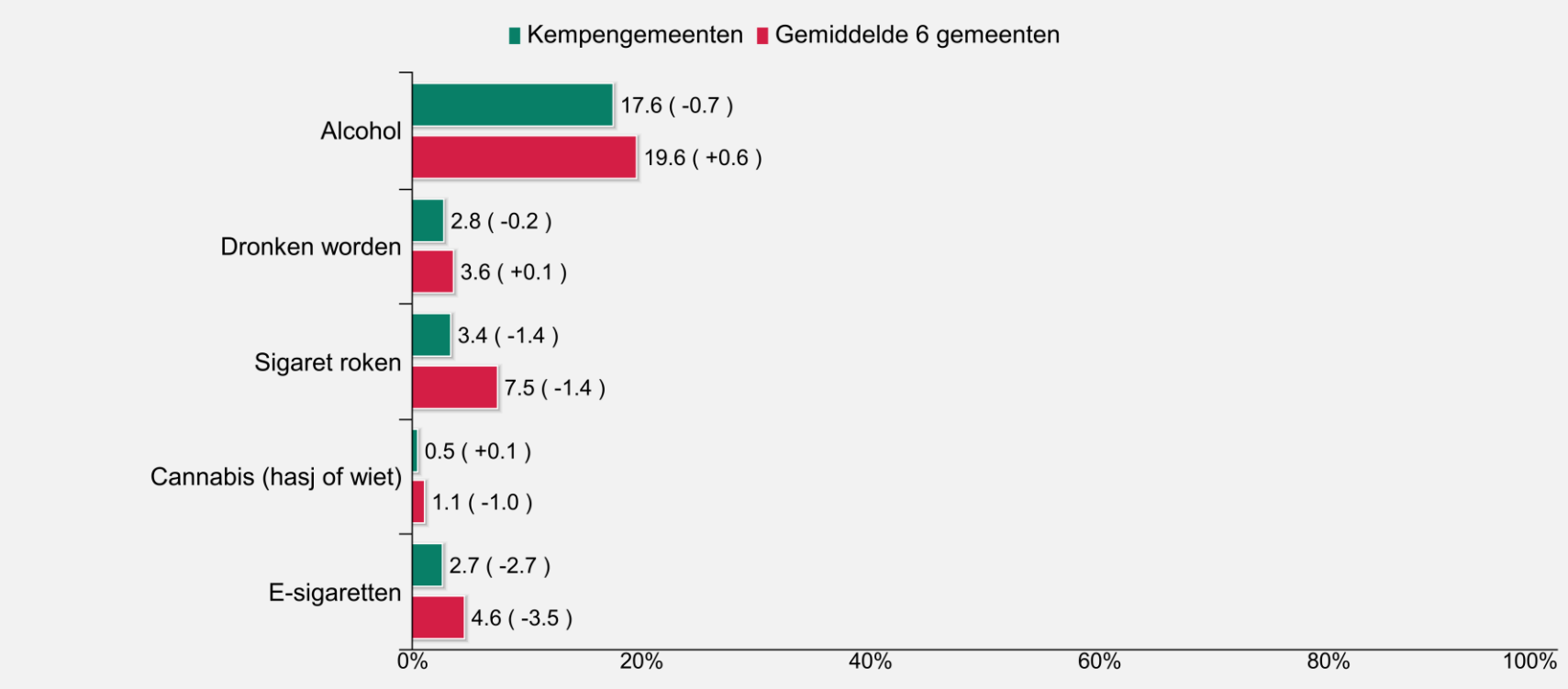

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat de volgende middelen ooit in hun leven heeft gebruikt

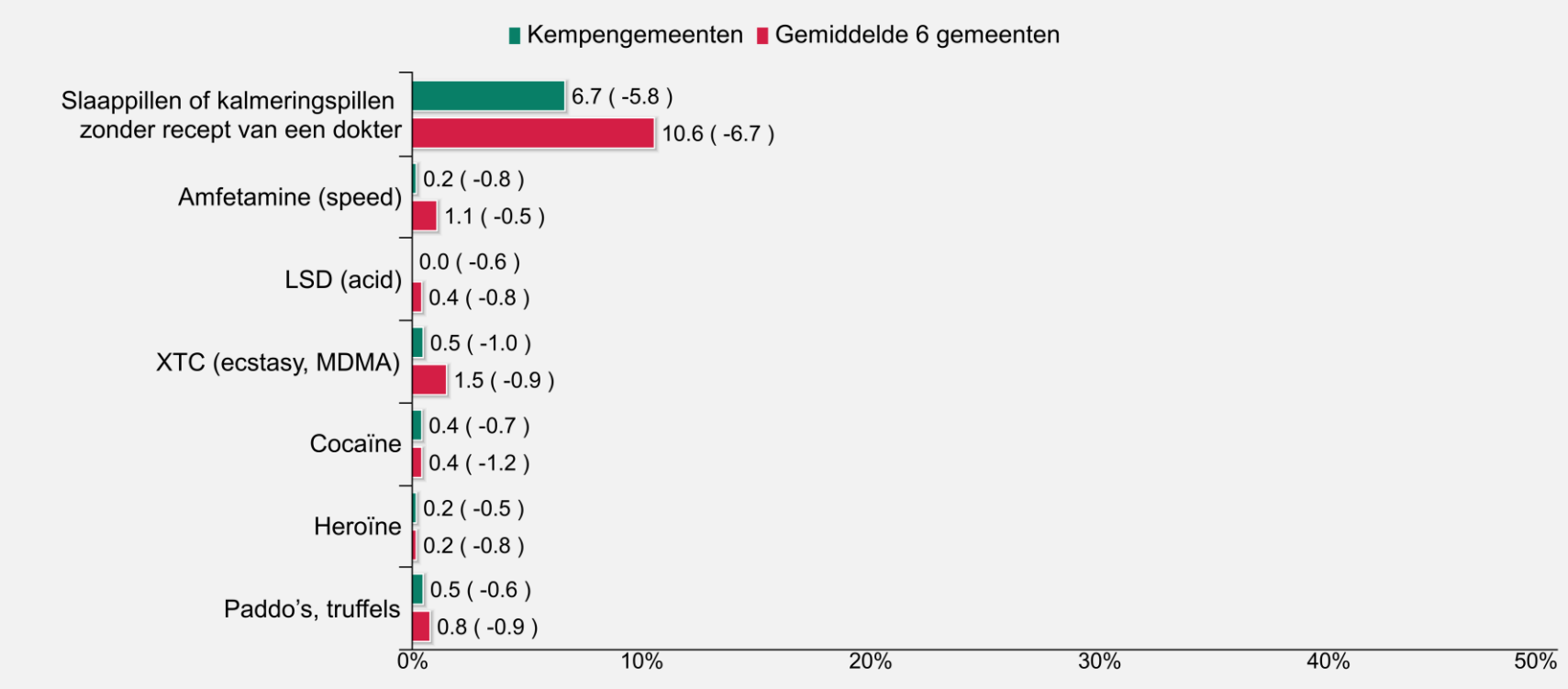

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat de volgende middelen ooit in hun leven heeft gebruikt

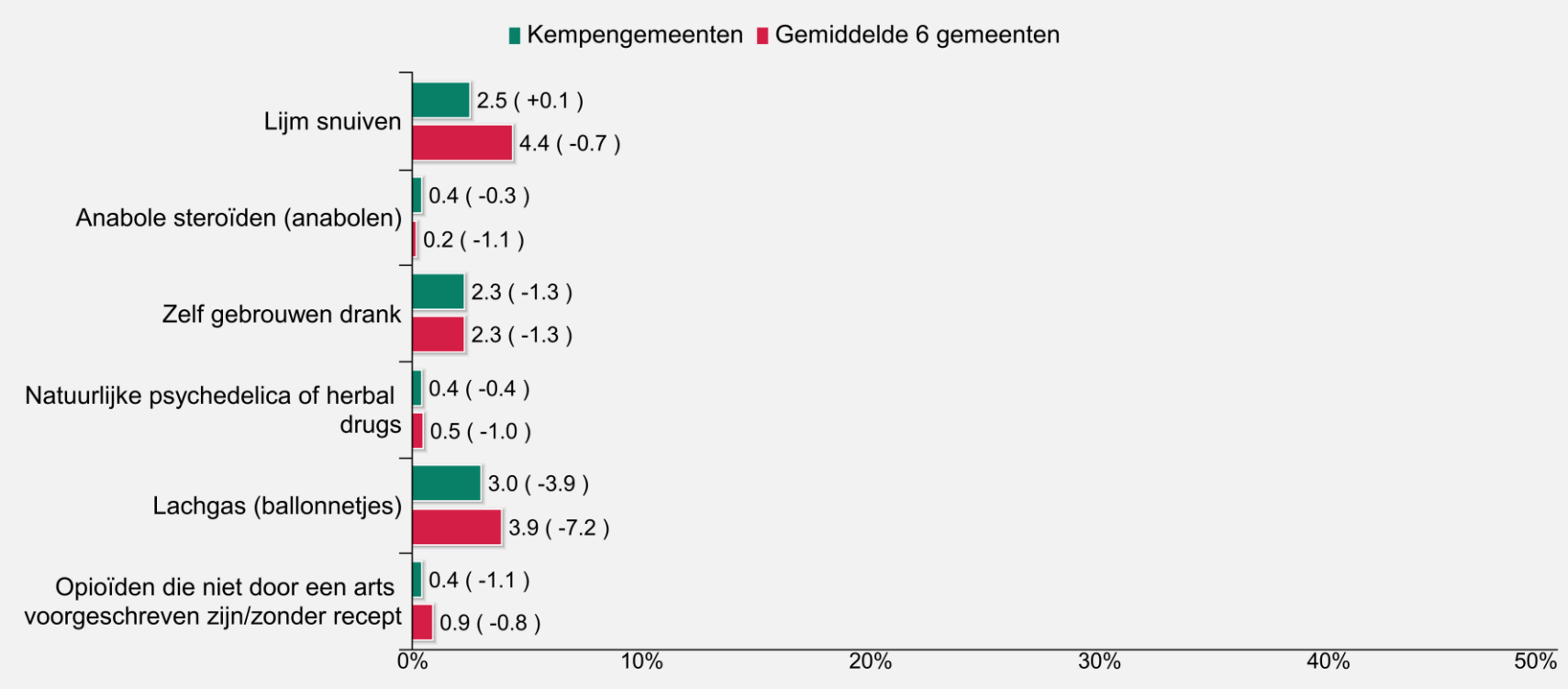

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat de volgende middelen ooit in hun leven heeft gebruikt

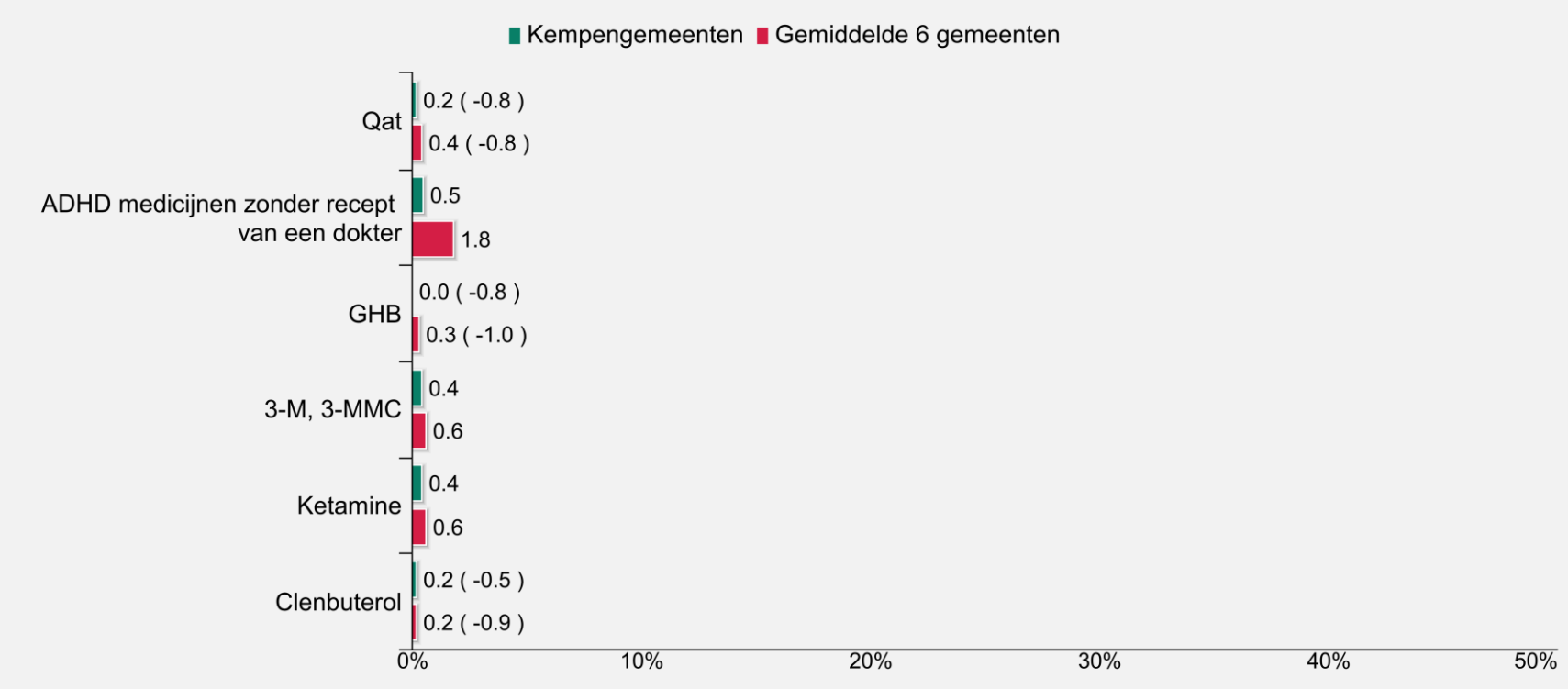

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft sigaretten en alcohol soms of vaak te krijgt op de volgende manieren

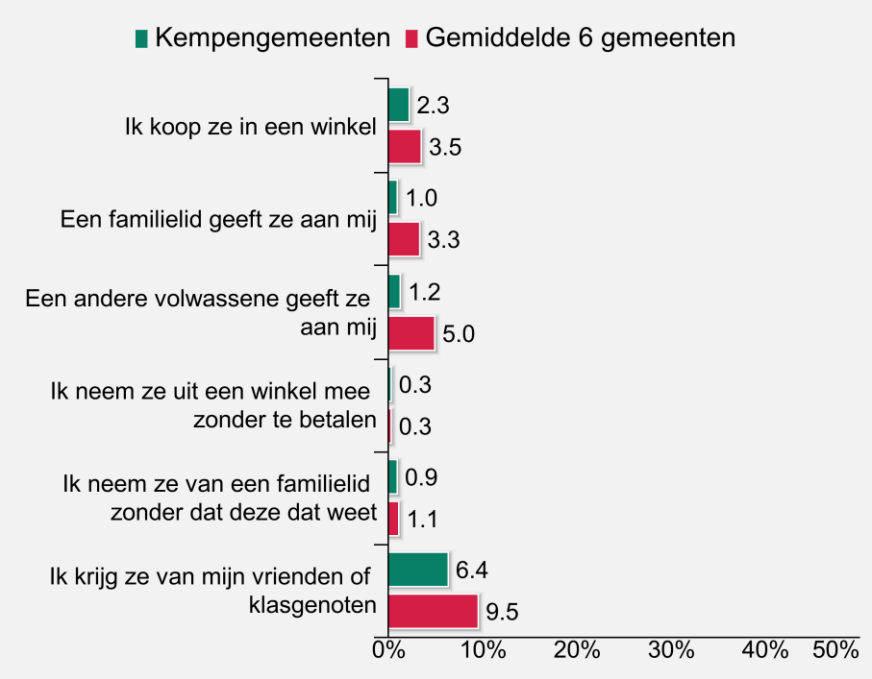

Sigaretten

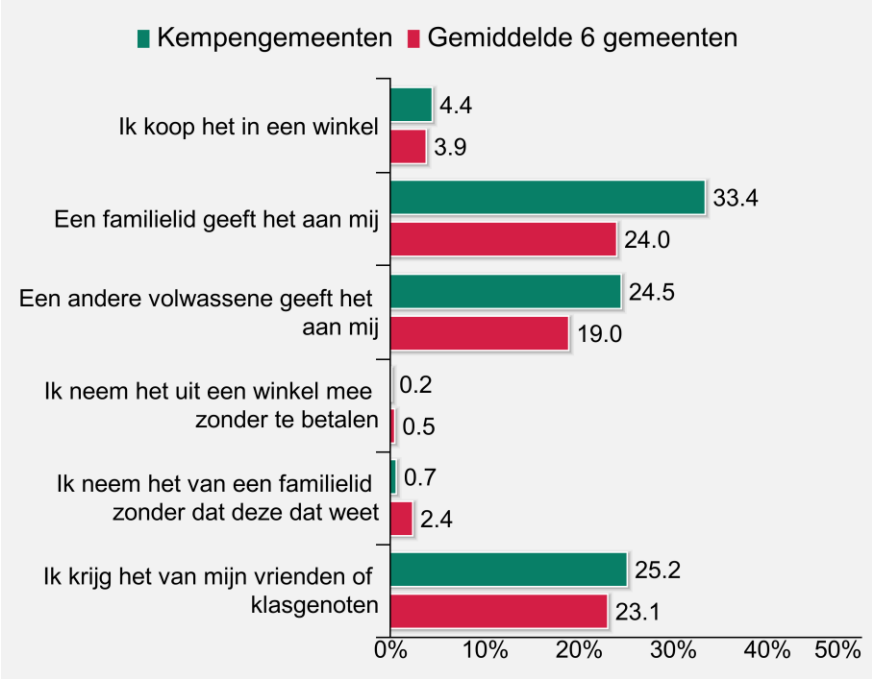

Alcohol

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat minstens één keer in de afgelopen 30 dagen sigaretten heeft gerookt, blinde vergelijking met de andere deelnemende gemeenten

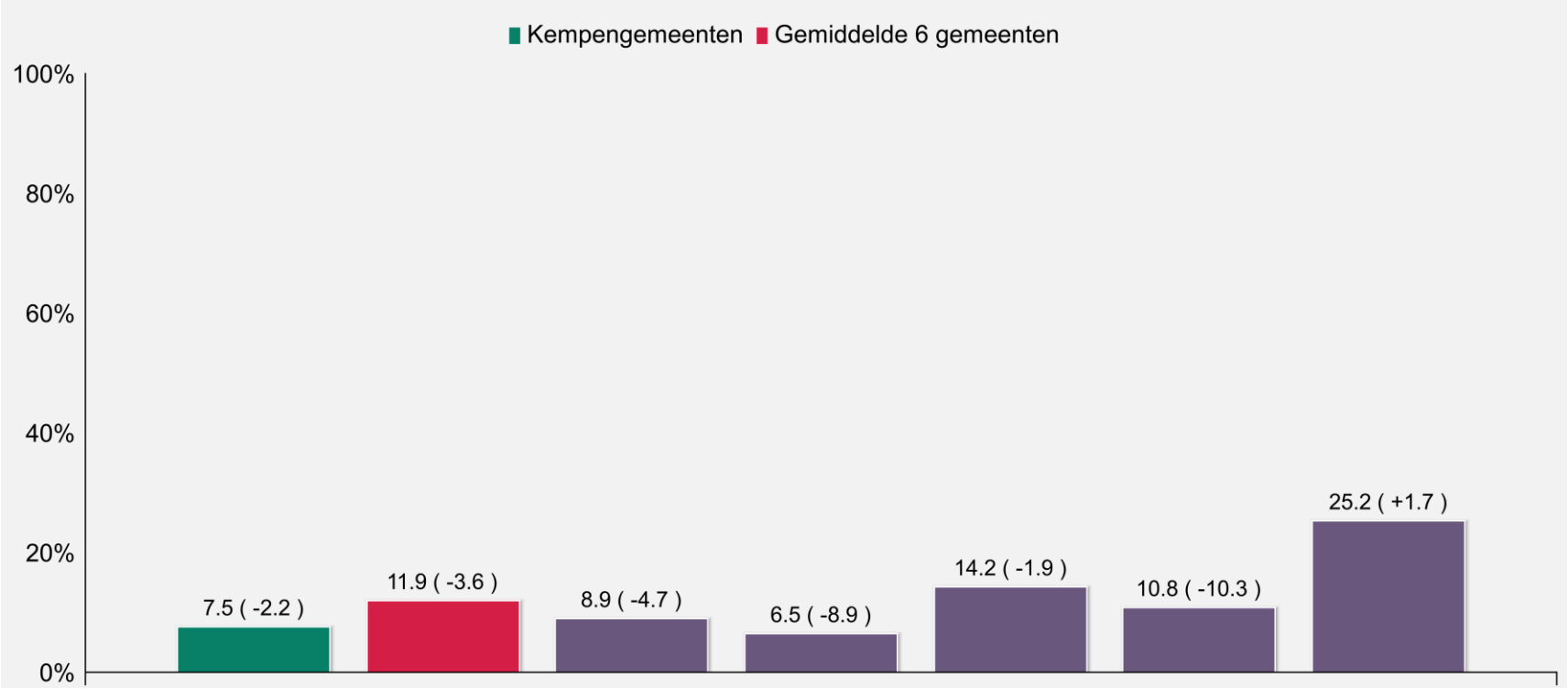

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat minstens één keer in de afgelopen 30 dagen E-sigaretten heeft gebruikt, blinde vergelijking met de andere deelnemende gemeenten

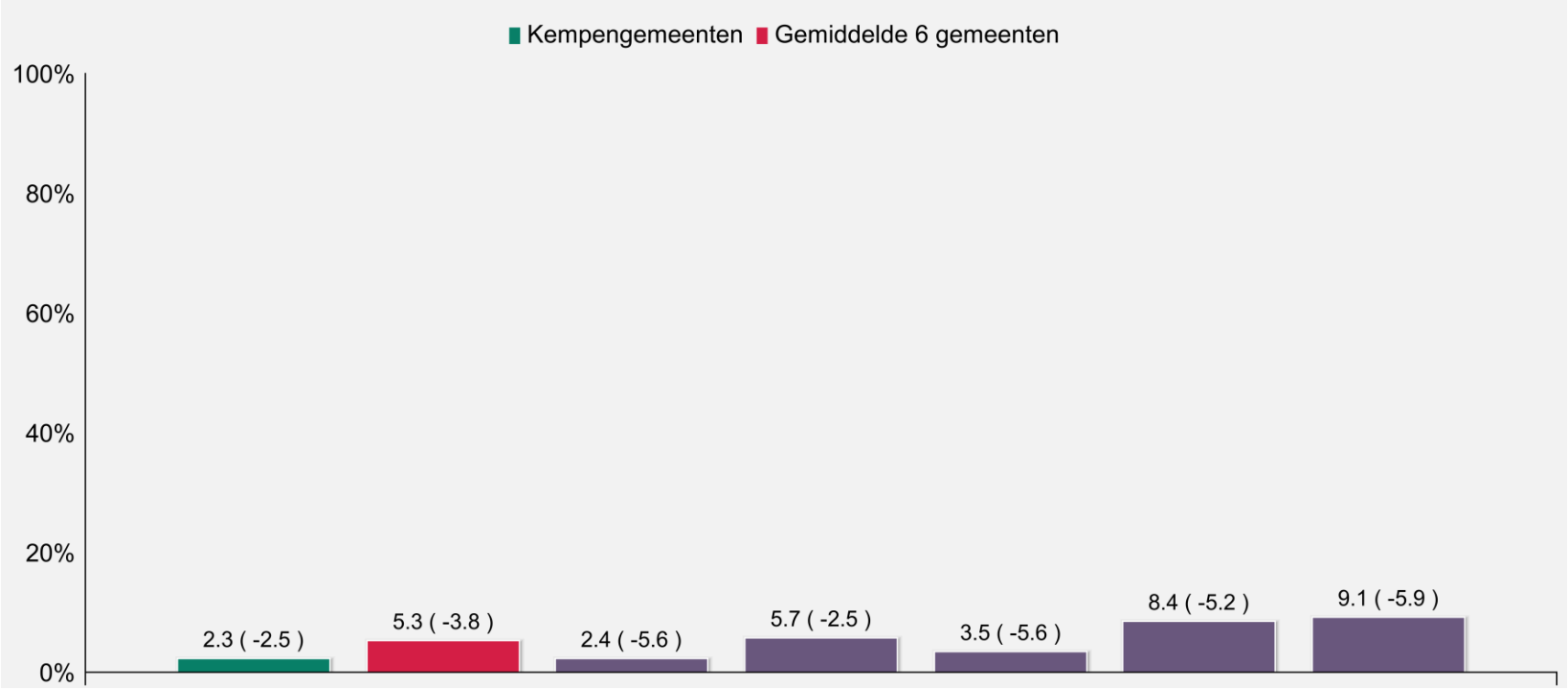

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat minstens één keer in de afgelopen 30 dagen dronken is geweest, blinde vergelijking met de andere deelnemende gemeenten

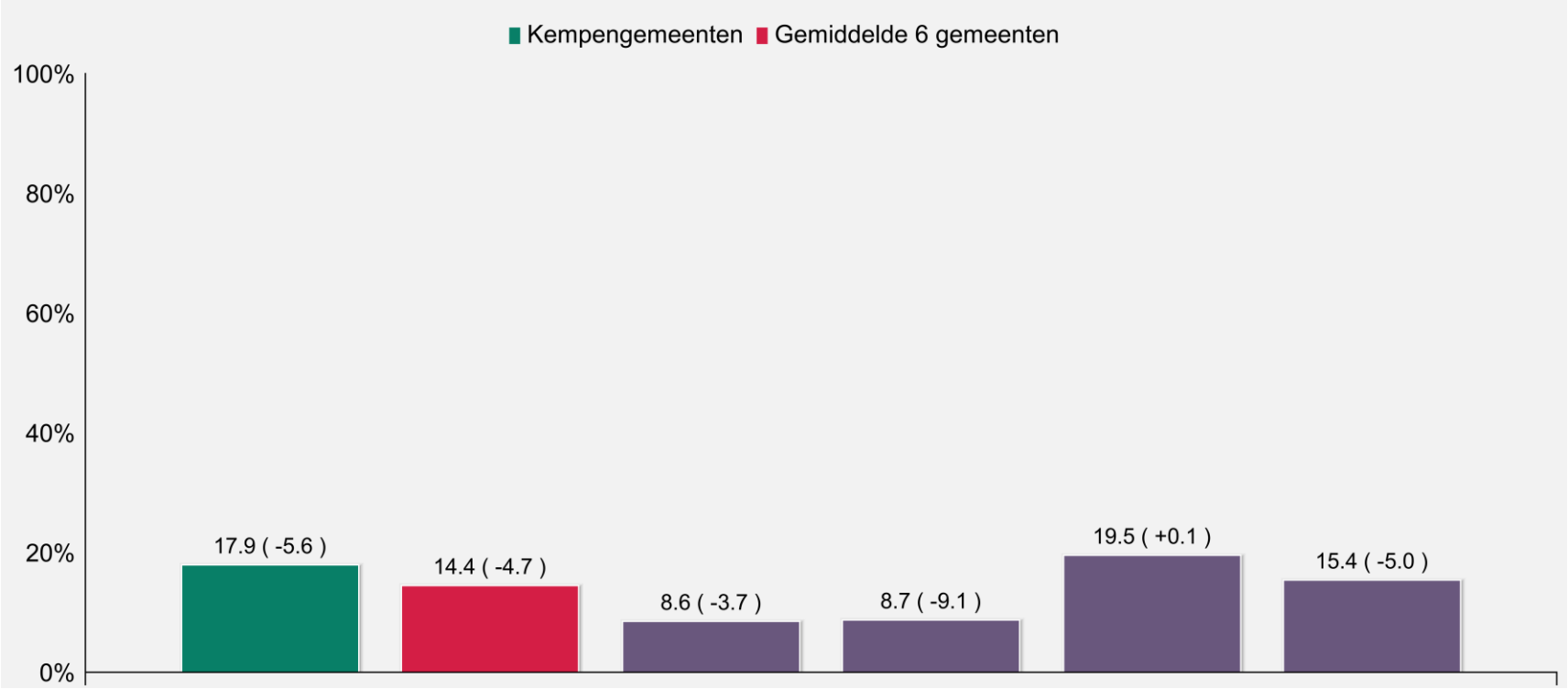

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat ooit cannabis heeft gebruikt, blinde vergelijking met de andere deelnemende gemeenten

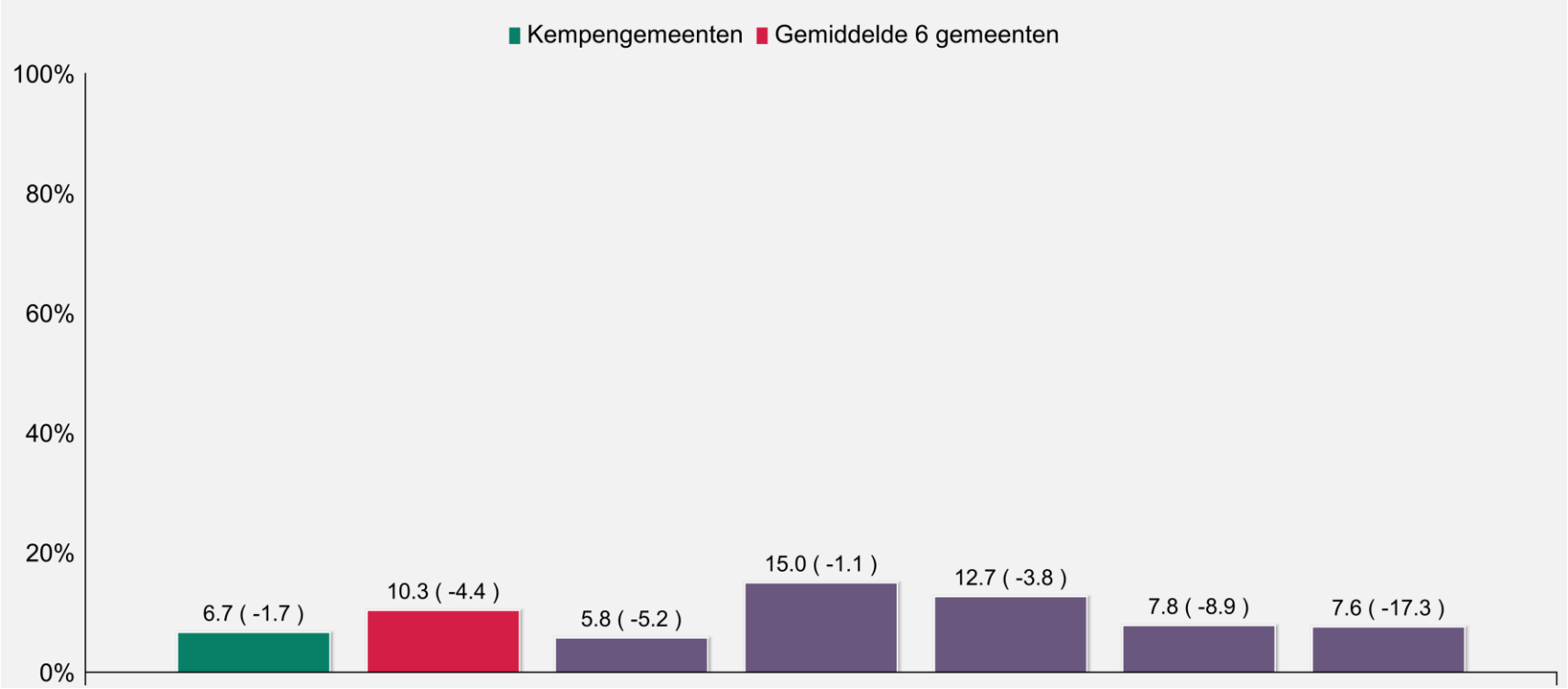

Ouders en familie

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat het makkelijk of heel makkelijk is om de volgende ondersteuning van hun ouders te krijgen

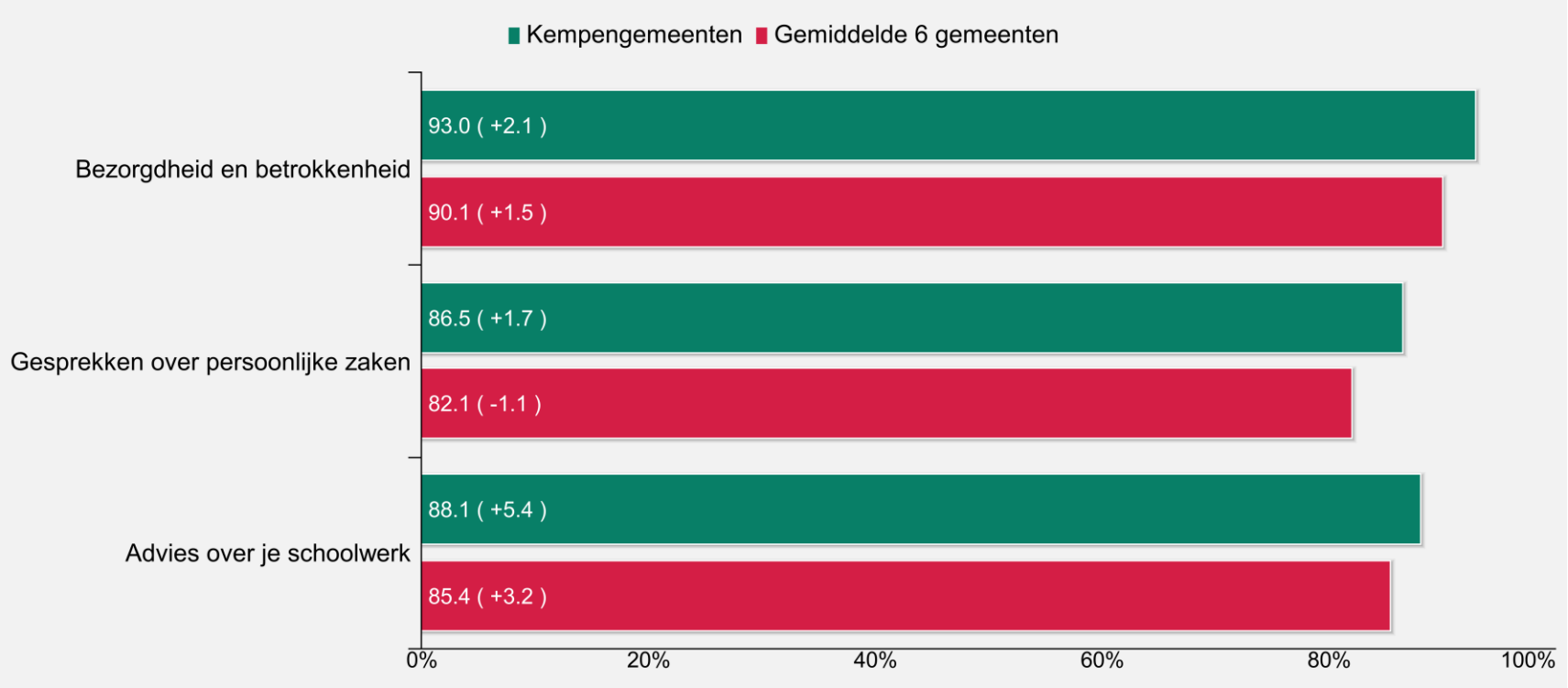

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat de volgende zaken goed of heel goed van toepassing zijn: ouders hebben regels over wat ze thuis mogen doen, over wat ze buitenshuis mogen doen en over hoe laat ze thuis moeten zijn ‘s avonds

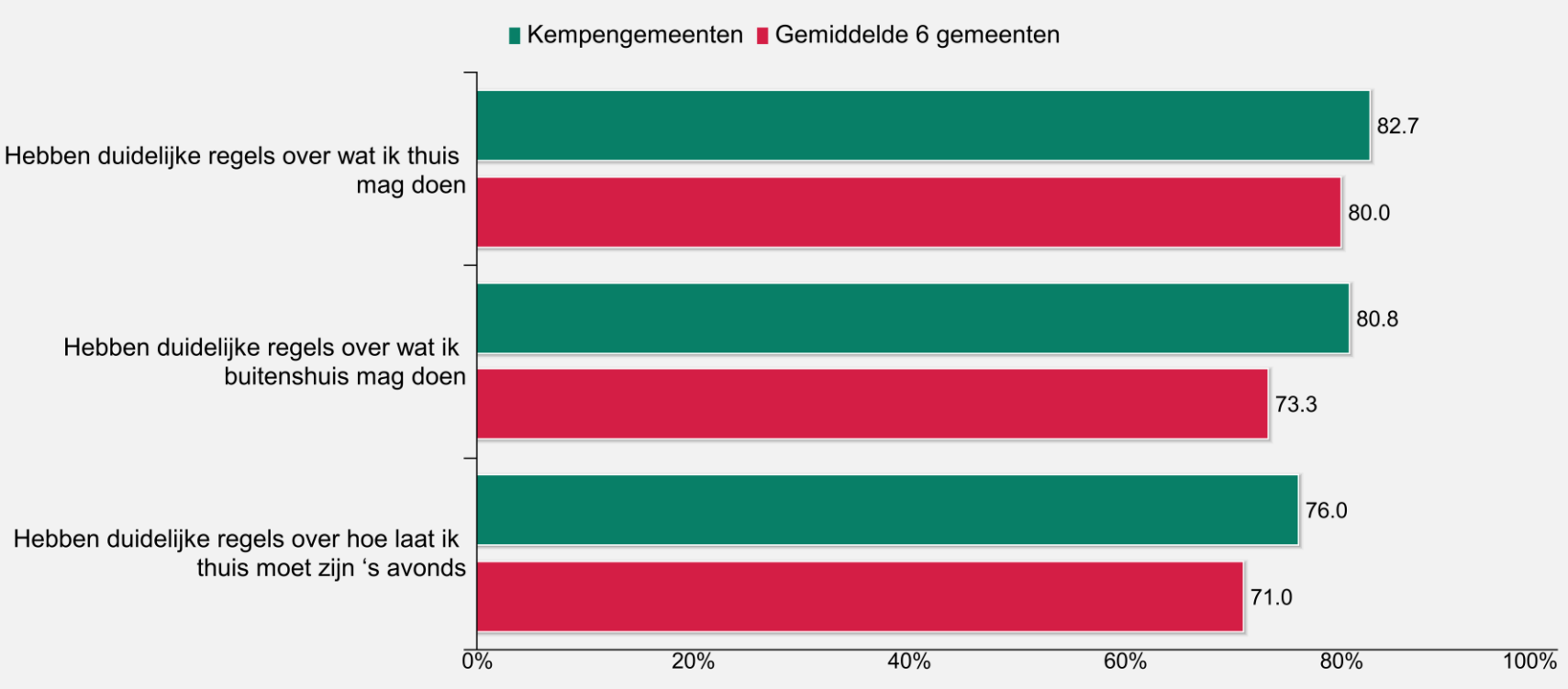

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat de volgende zaken goed of heel goed van toepassing zijn: ouders weten met wie ze omgaan in de avonden, ouders weten waar ze zijn, ouders kennen hun vrienden en ouders kennen de ouders van hun vrienden

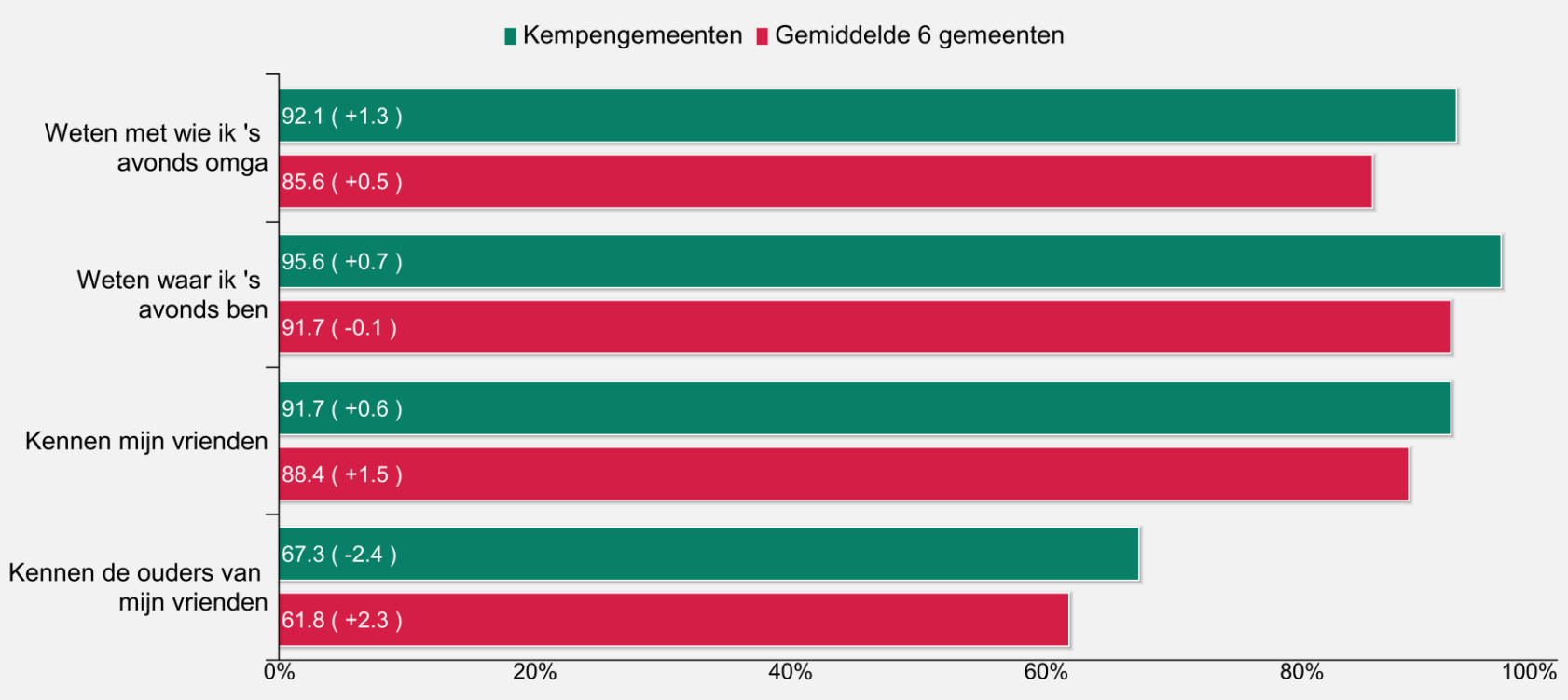

Verwachte reactie ouders op middelengebruik. Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat hun ouders het niks uit zou maken als ze de volgende middelen gebruiken.

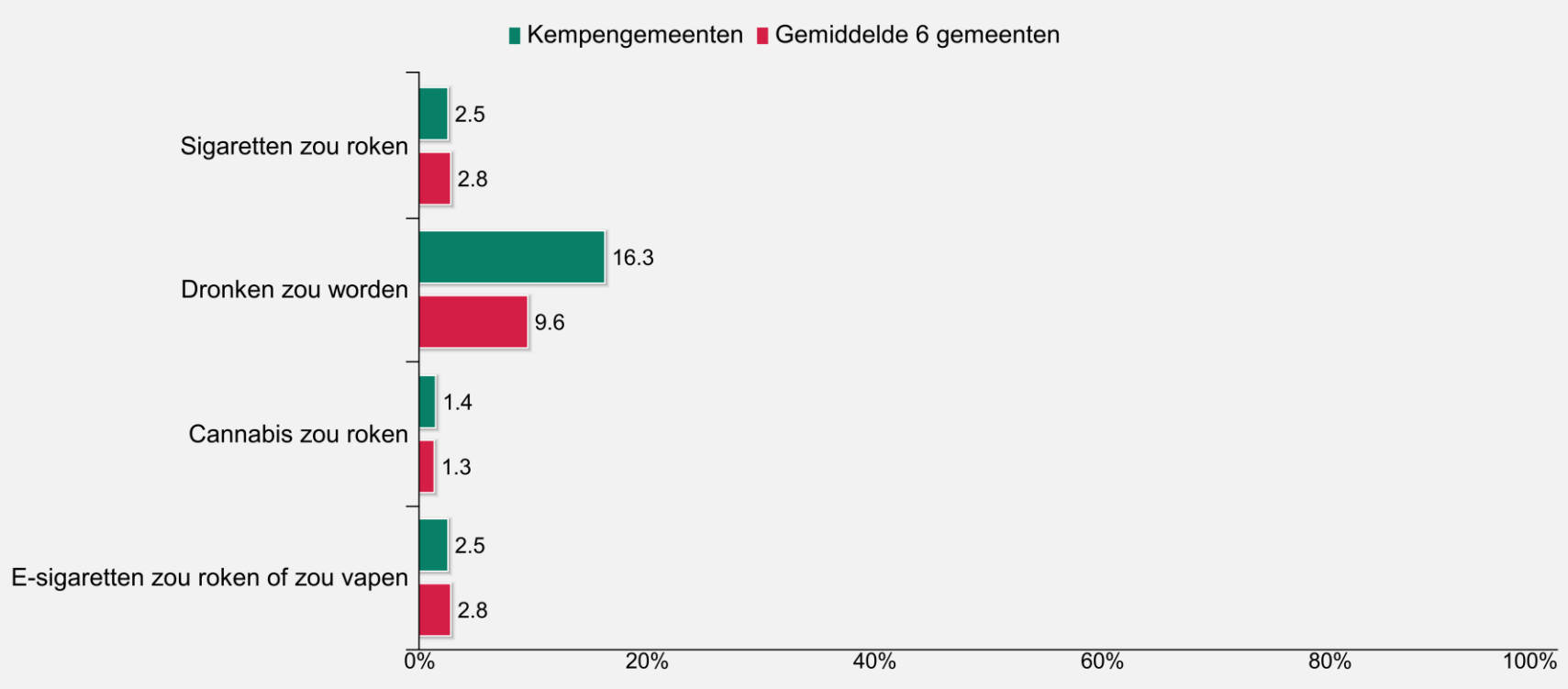

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat hun ouders weten waar ze zijn op zaterdagavond, (bijna) nooit tot (bijna) altijd

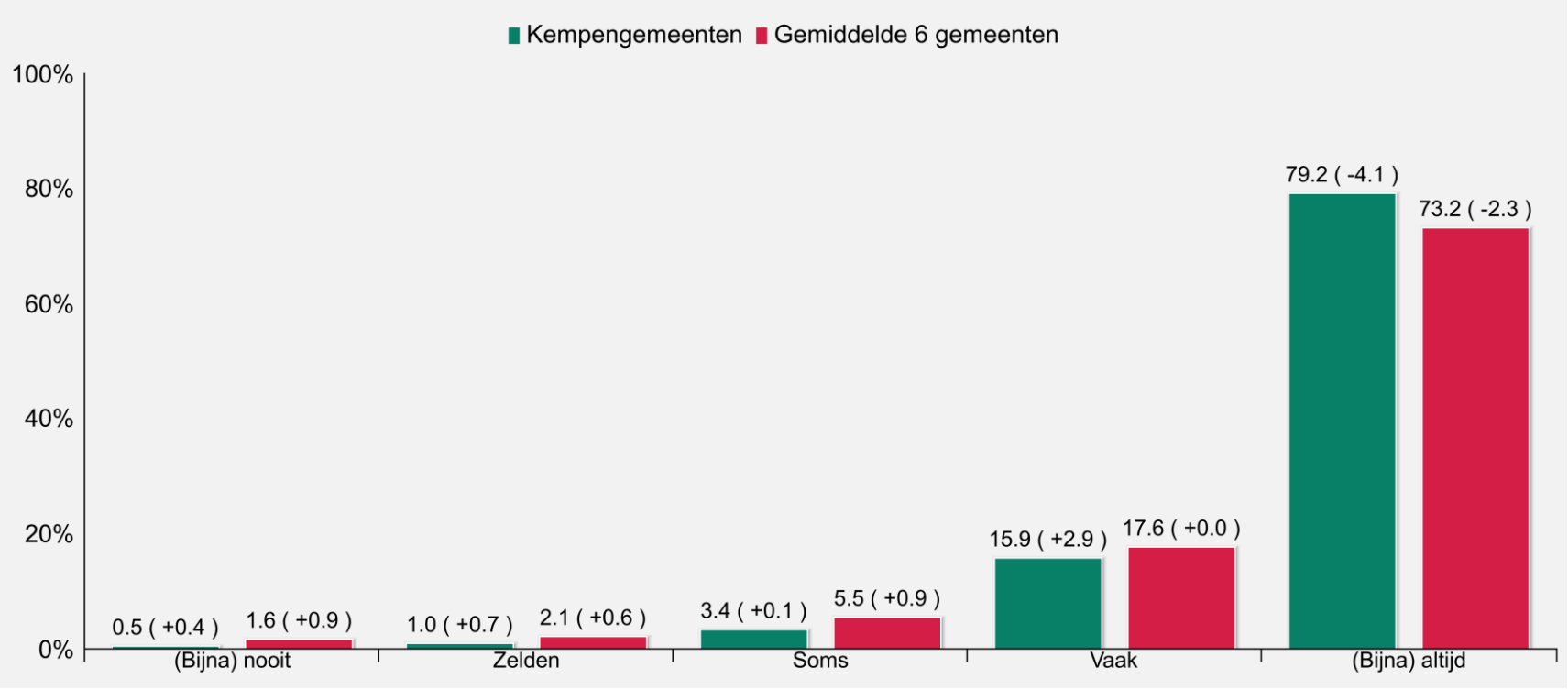

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat vaak of (bijna) altijd tijd doorbengt met hun ouders doordeweeks en in het weekend

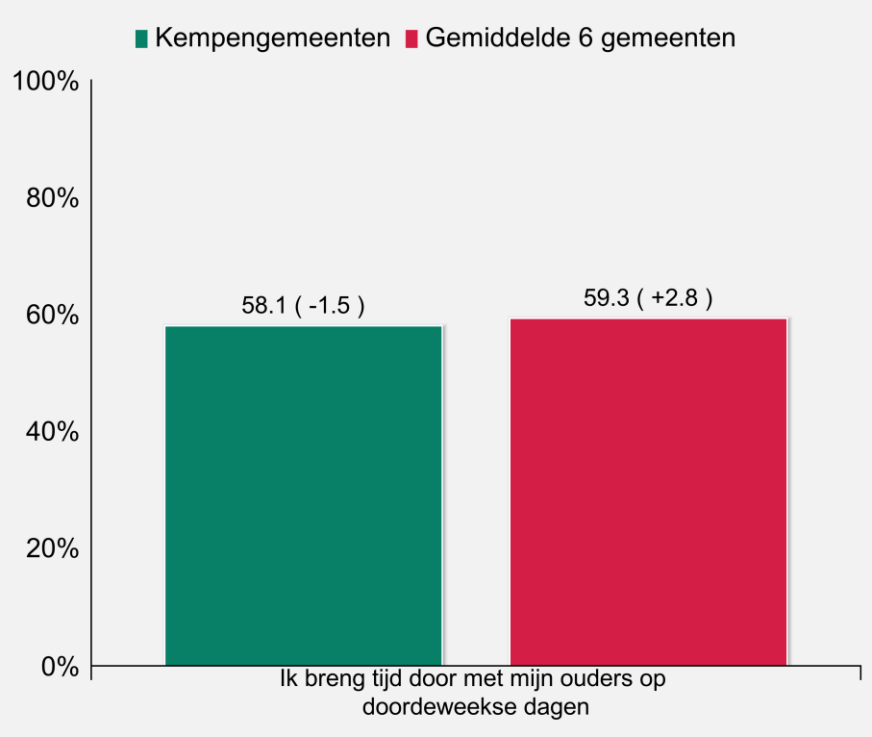

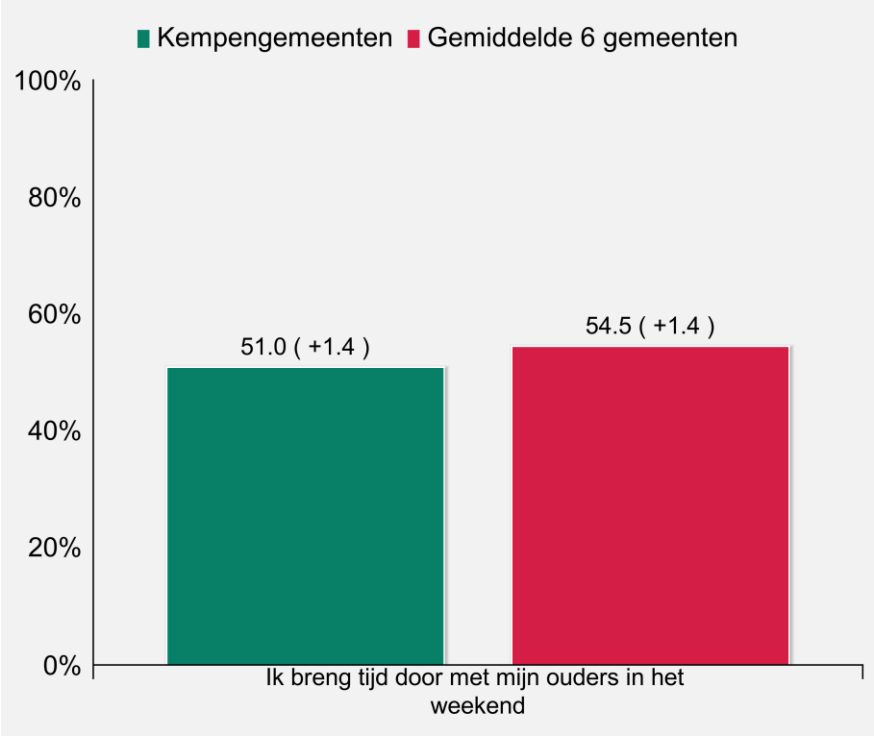

Middelengebruik tegenover hoe makkelijk of hoe moeilijk jongeren het vinden om bezorgdheid en betrokkenheid te ontvangen van hun ouders

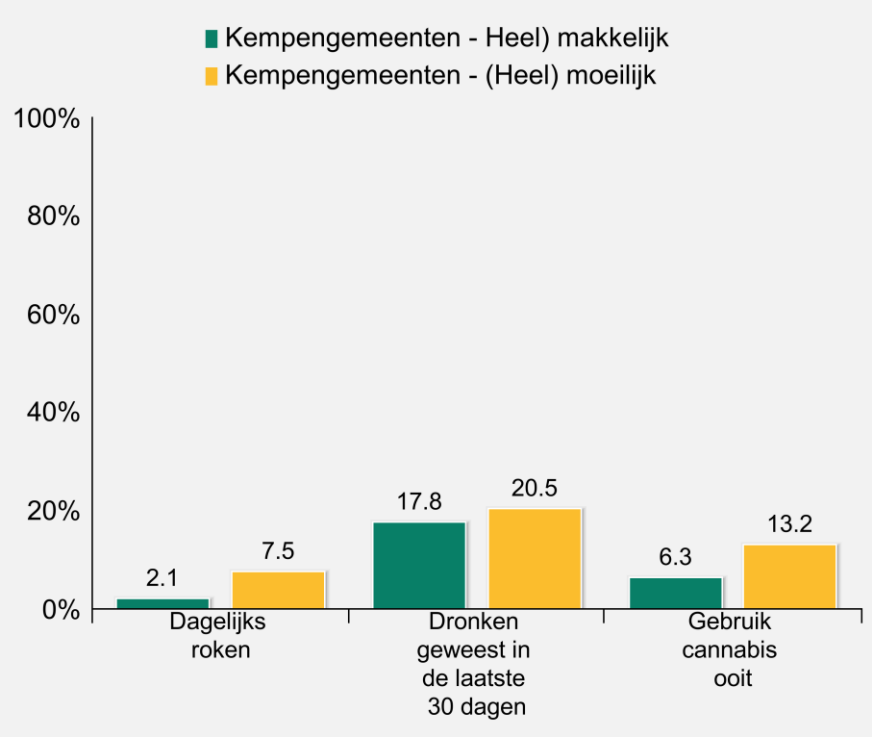

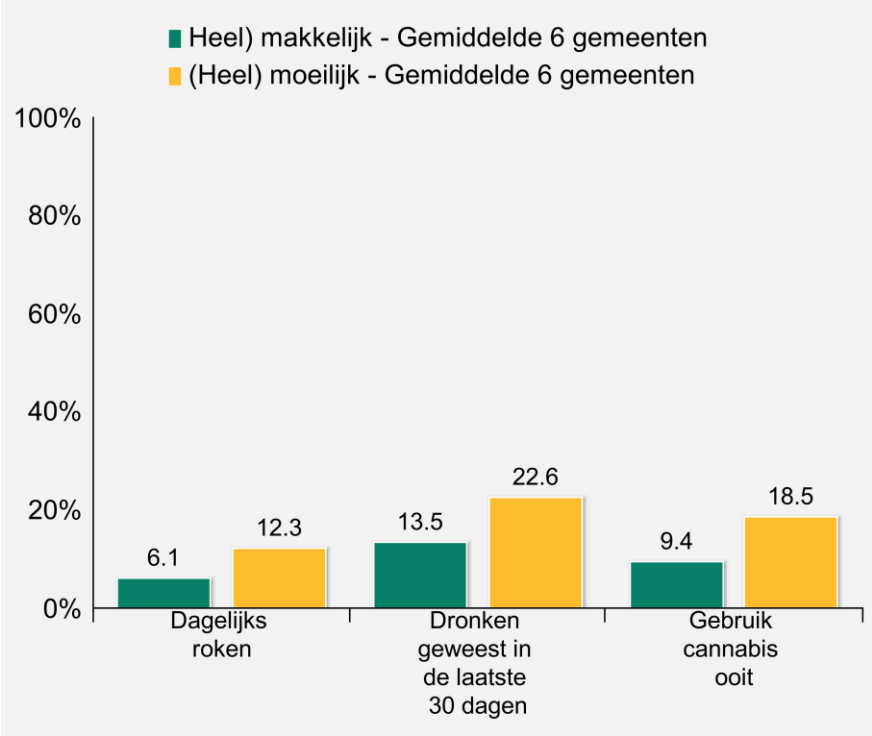

Middelengebruik tegenover of ouders weten waar jongeren zijn in de avond

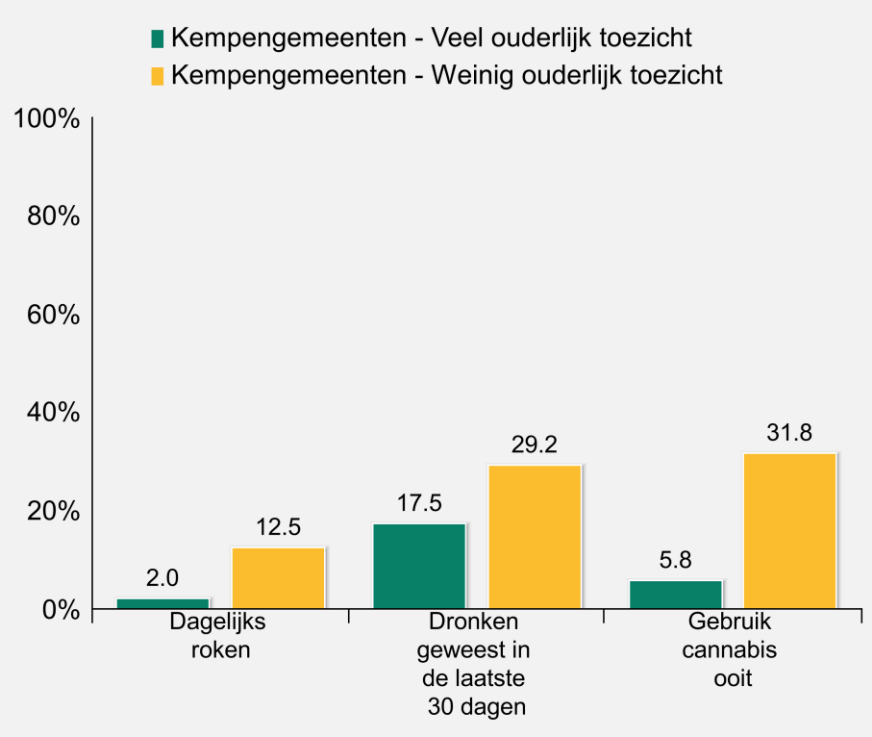

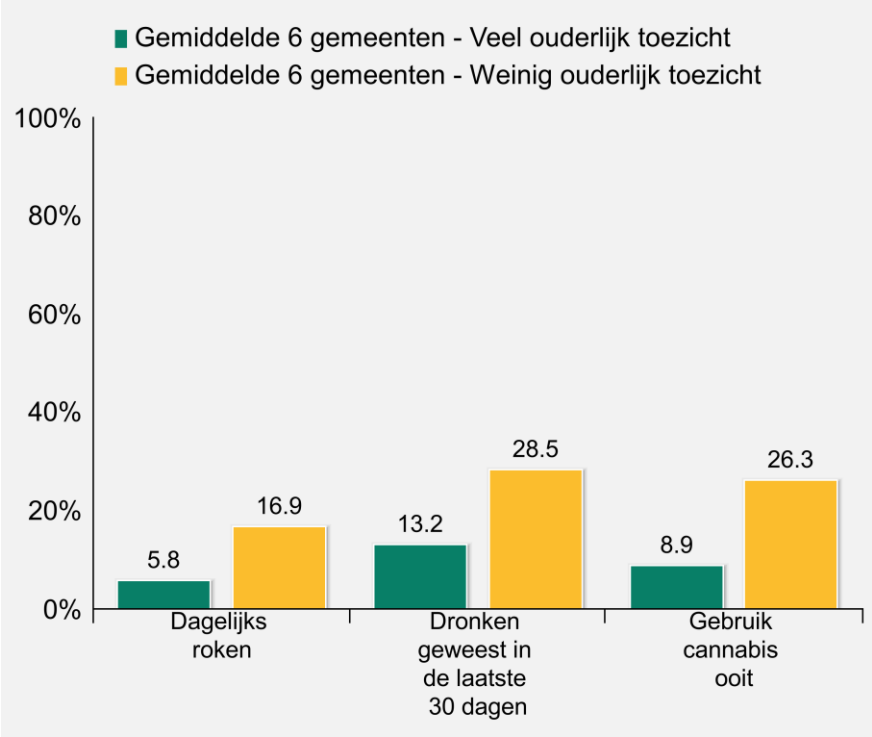

Peer groep

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat het een beetje of helemaal eens is met dat het soms nodig is om de volgende zaken te doen om bij een (vrienden) groep te blijven horen

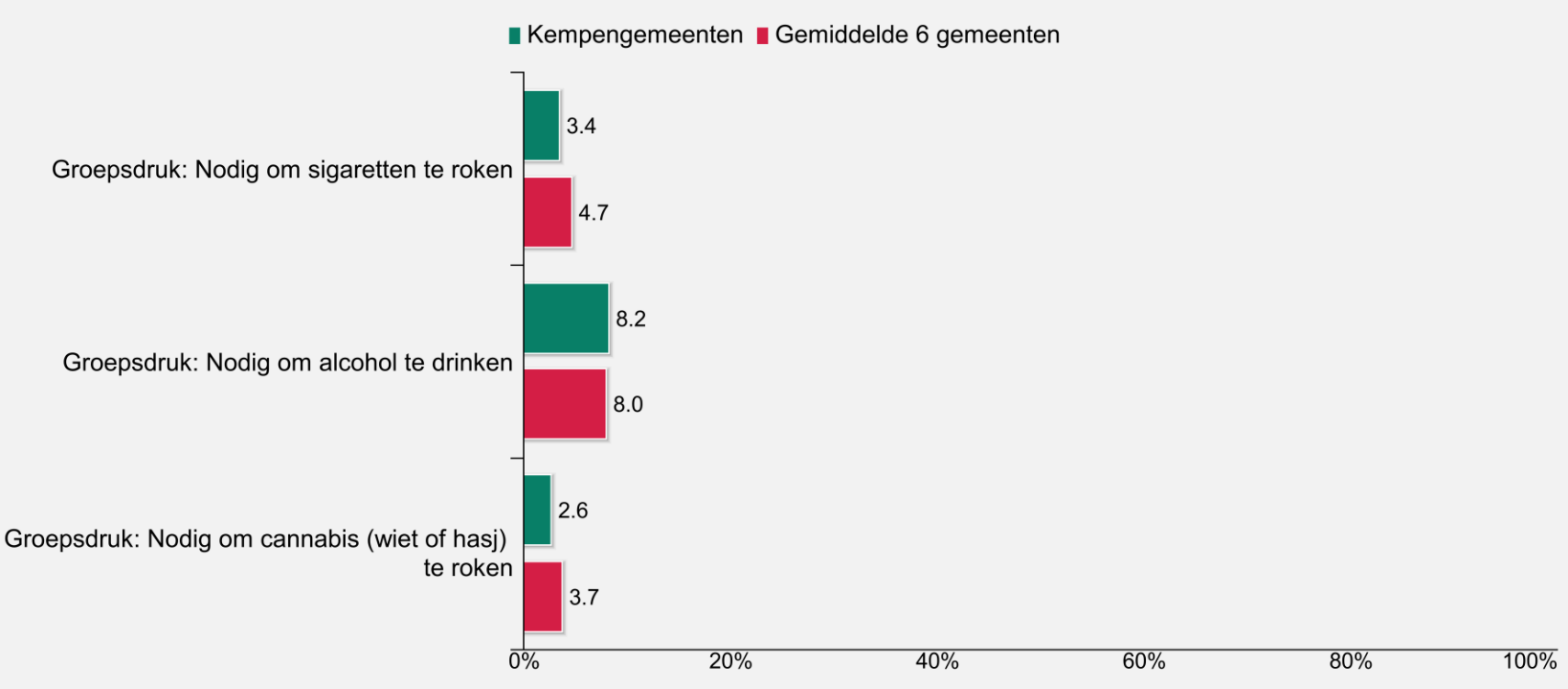

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat denkt dat de meeste of (bijna) al hun vrienden de volgende dingen wel eens doen

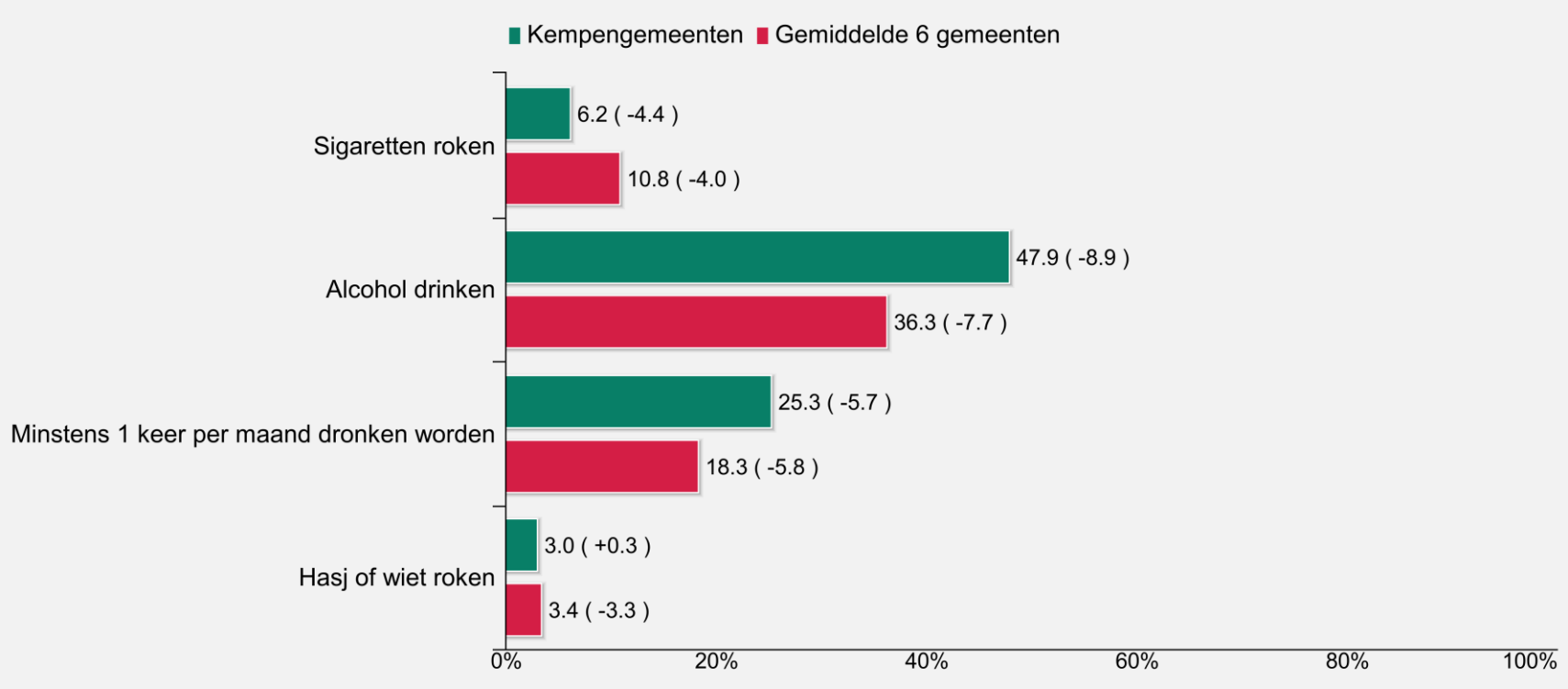

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat ze de volgende zaken minstens één keer per week doen met hun vrienden

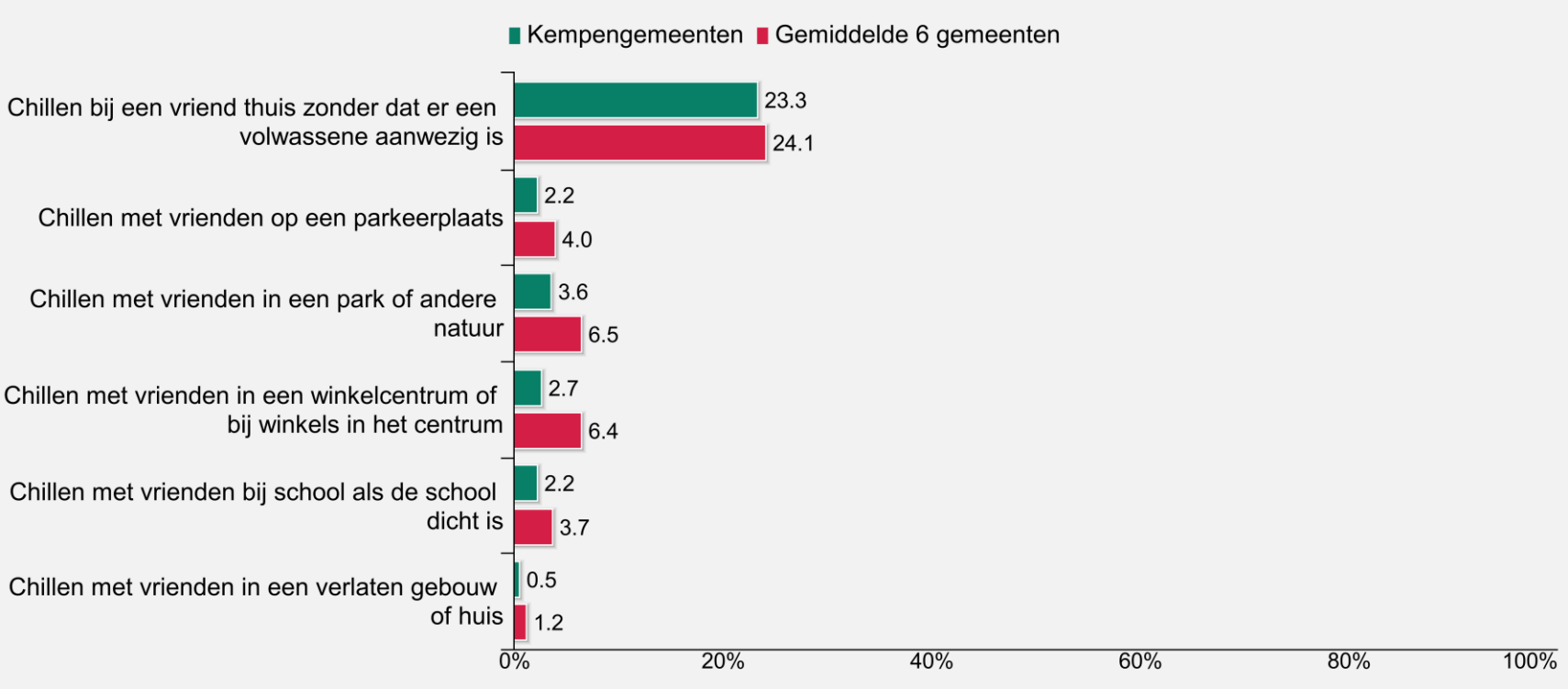

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat het makkelijk of heel makkelijk is om de volgende ondersteuning te ontvangen van hun vrienden

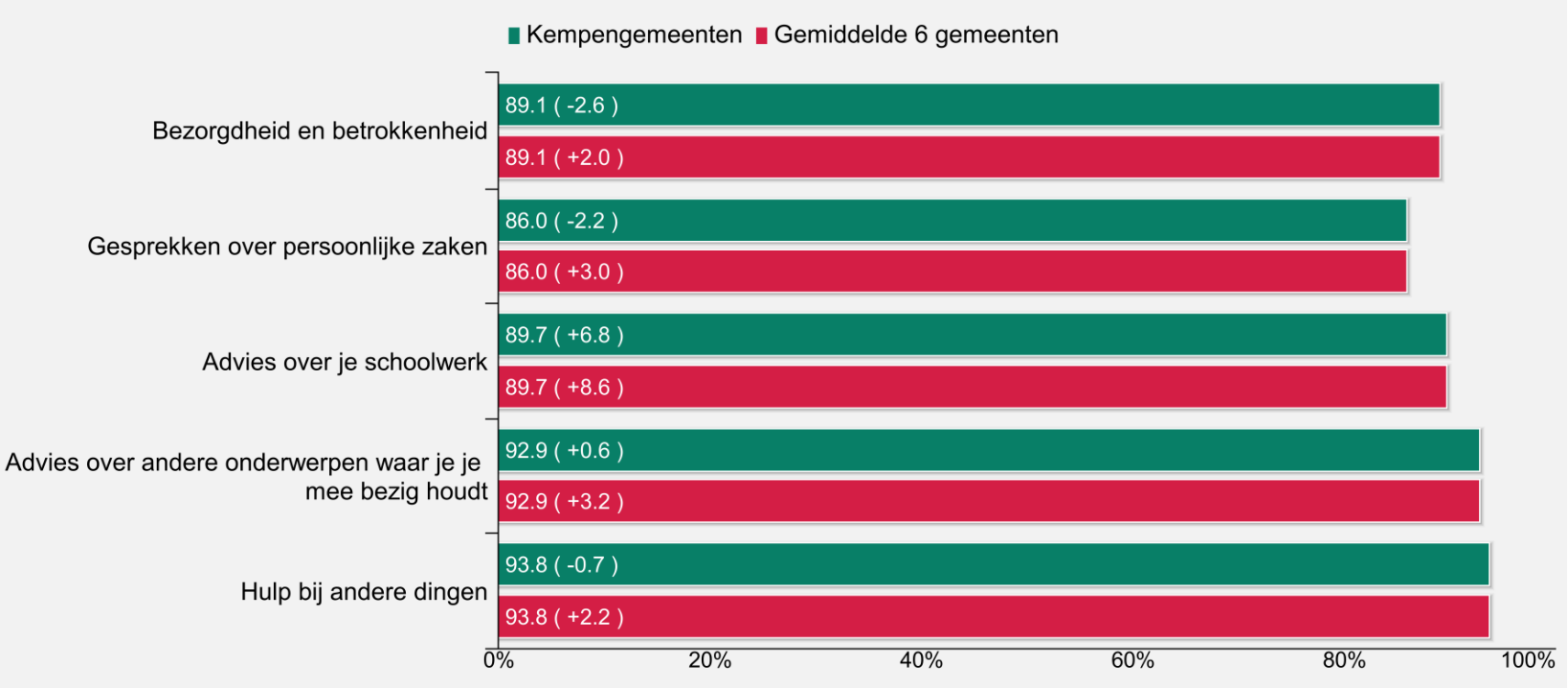

Middelengebruik tegenover verwachte alcoholgebruik van vrienden: Hoe veel van jouw vrienden zijn minstens één keer dronken geweest in de afgelopen maand

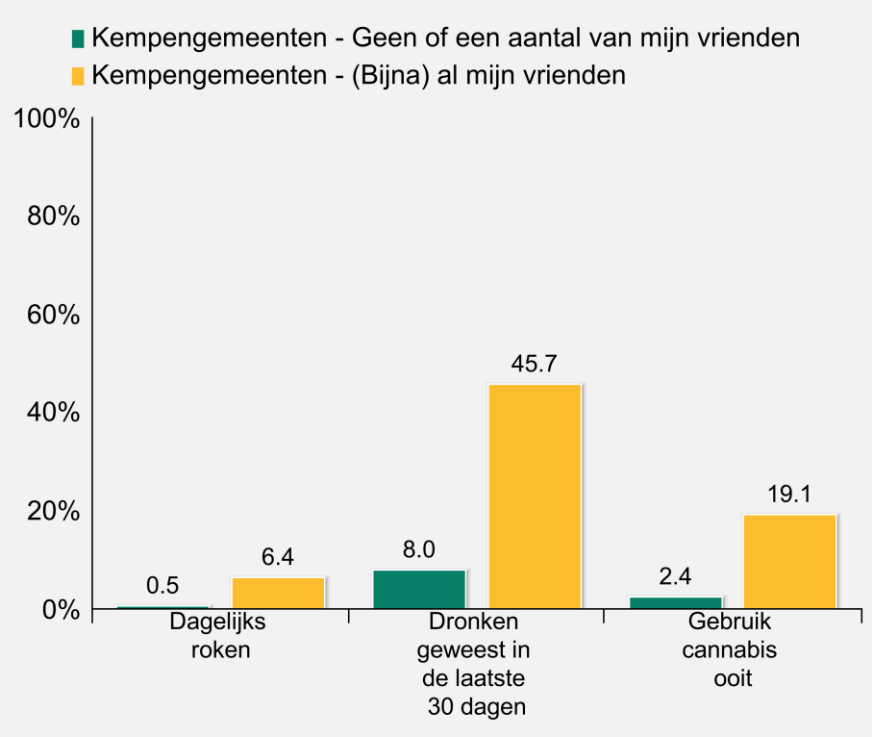

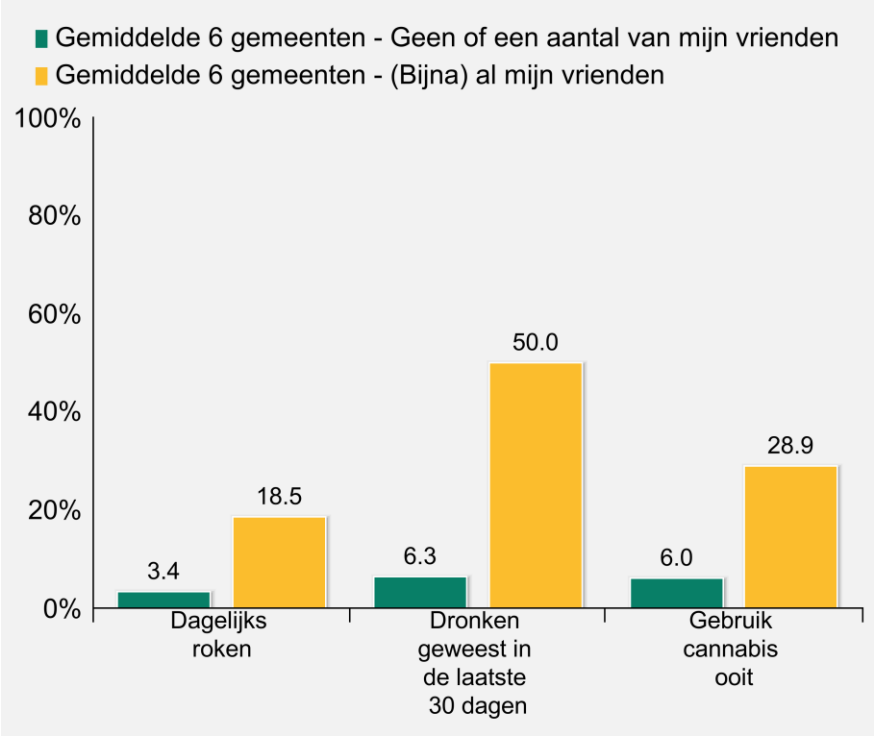

Middelengebruik tegenover acceptatie door vrienden: Soms is het nodig om alcohol te drinken om bij een (vrienden) groep te blijven horen

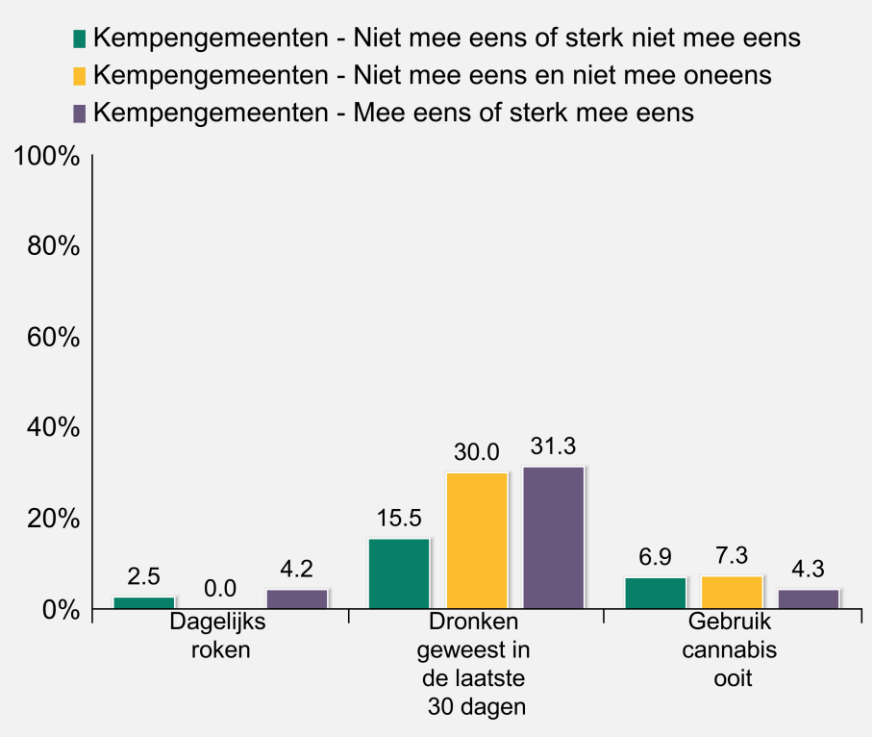

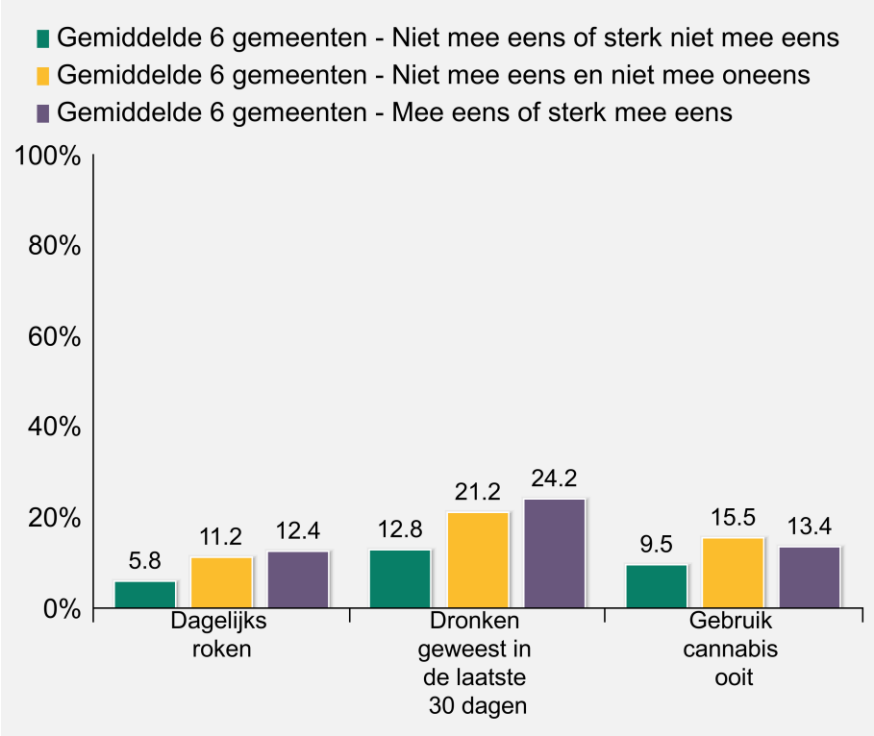

School

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat de volgende meningen over school vaak of (bijna) altijd op hen van toepassing zijn

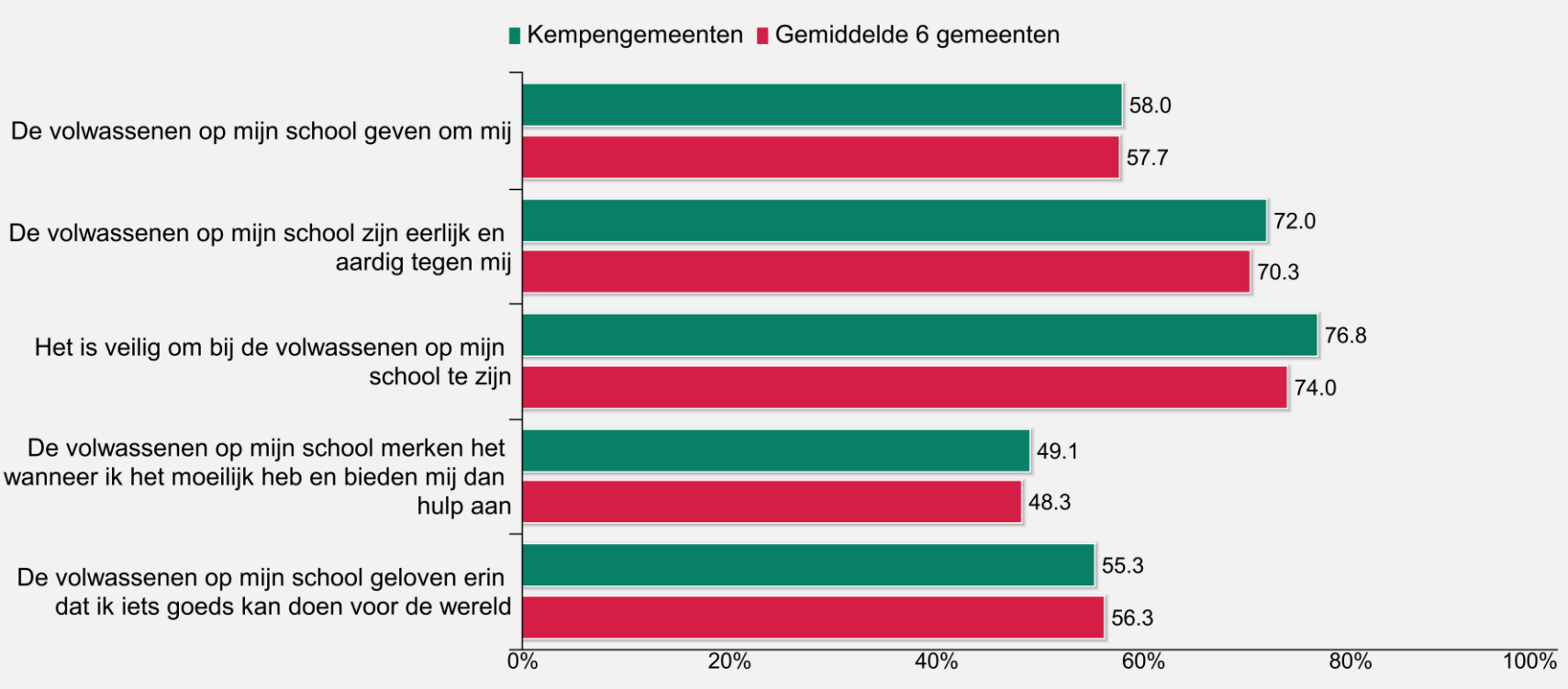

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat de volgende meningen over school vaak of (bijna) altijd op hen van toepassing zijn

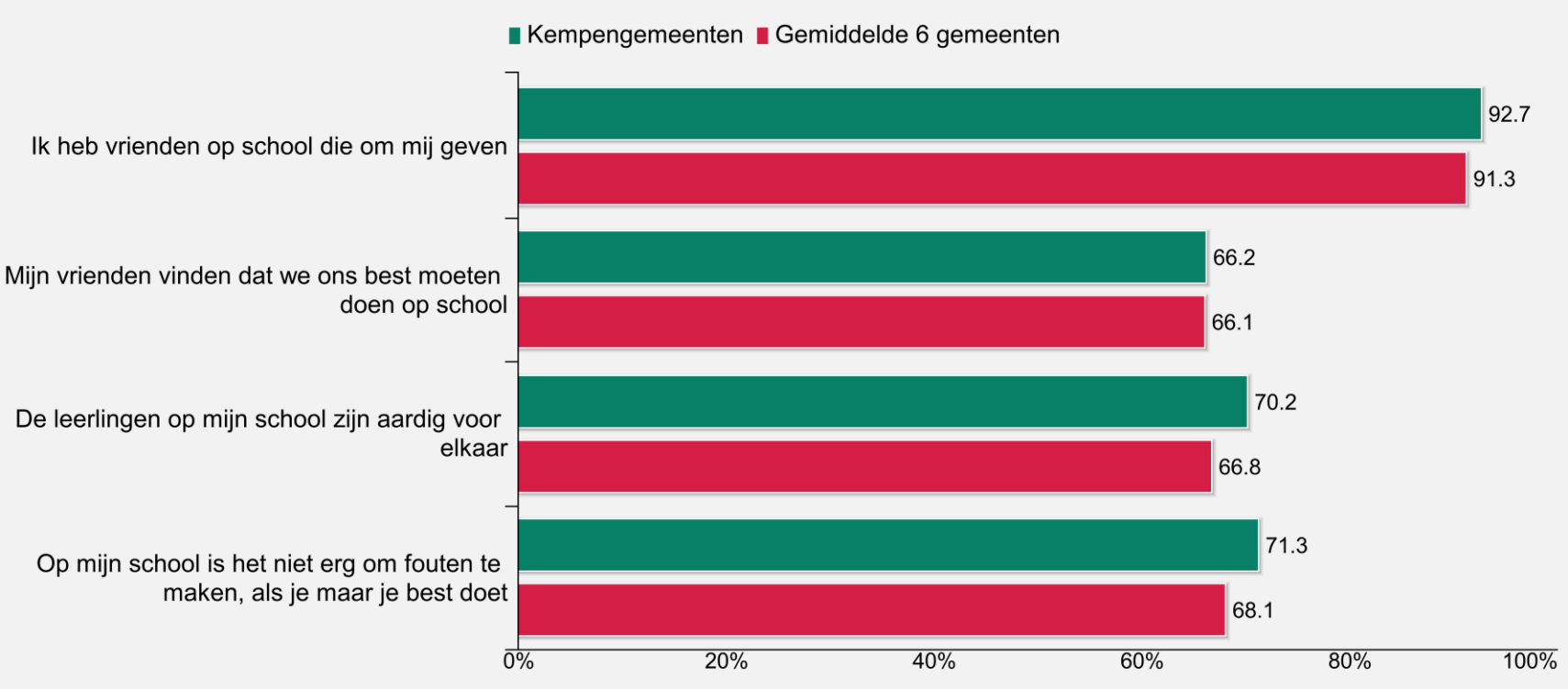

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat de volgende meningen over school vaak of (bijna) altijd op hen van toepassing zijn

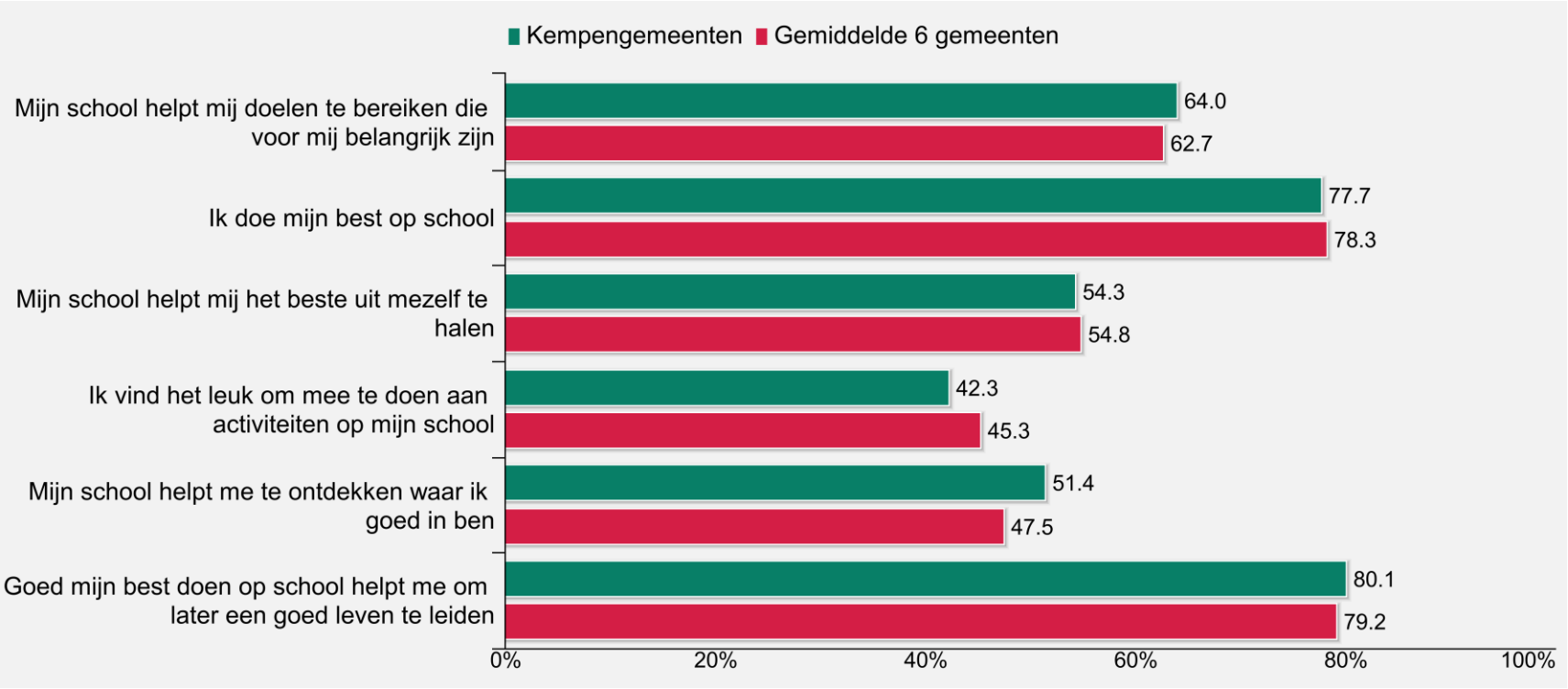

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat de volgende meningen over school vaak of (bijna) altijd op hen van toepassing zijn

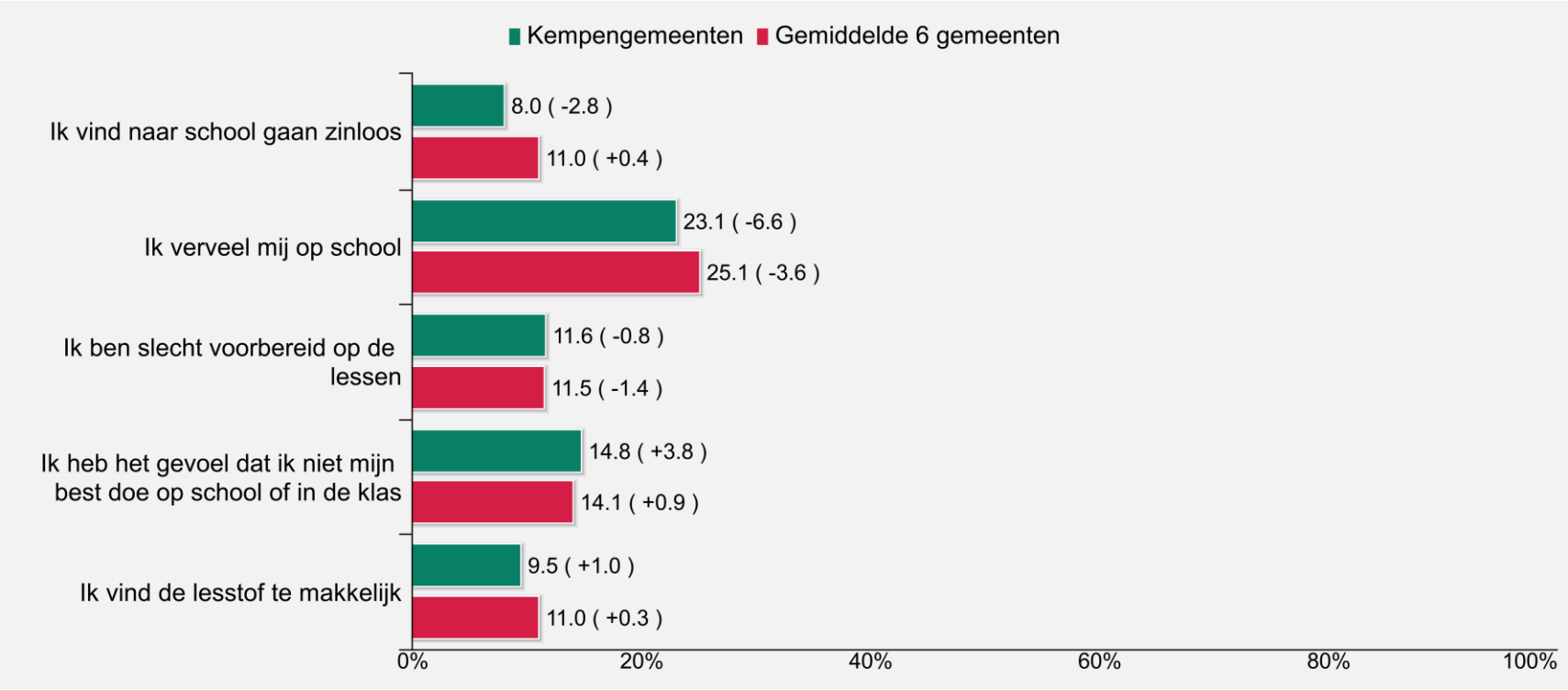

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat de volgende meningen over school vaak of (bijna) altijd op hen van toepassing zijn

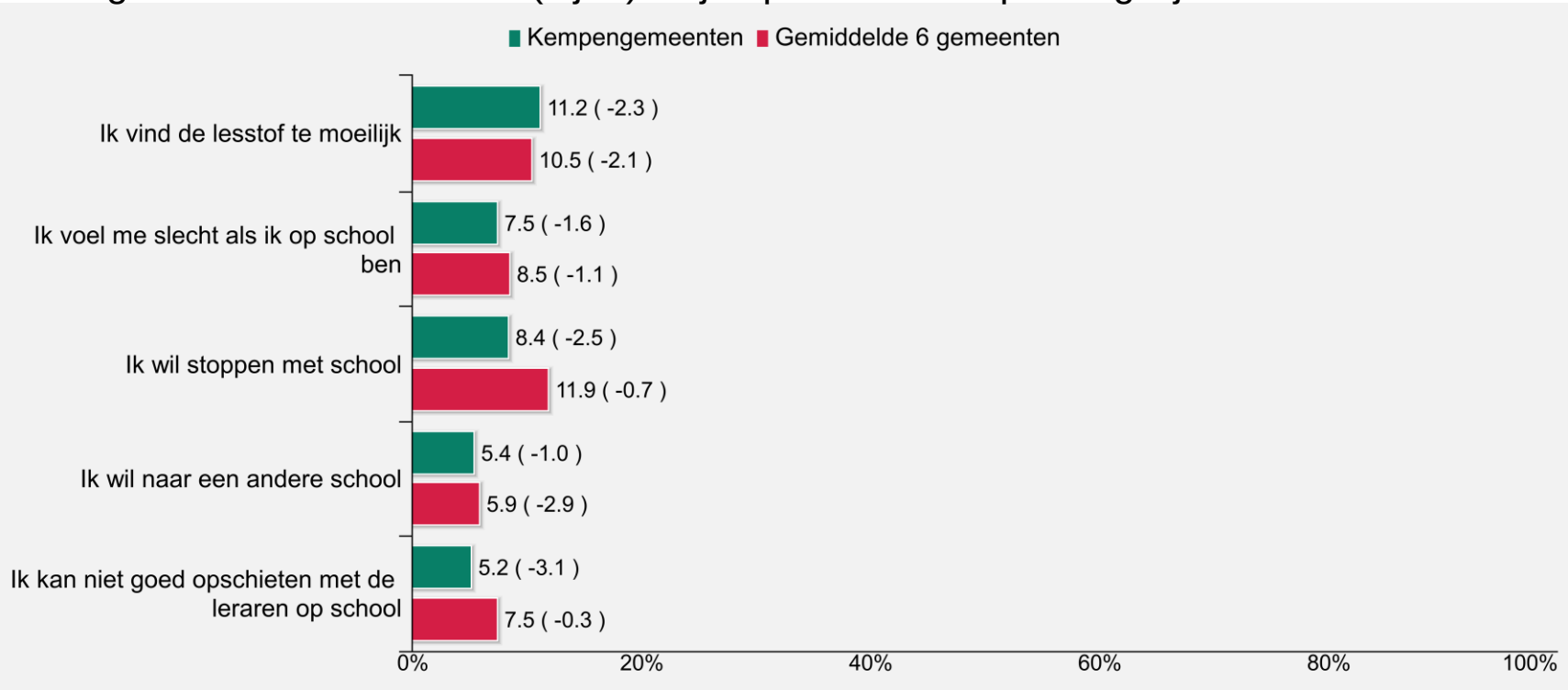

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat één keer of vaker is weggebleven van school in de afgelopen 30 dagen vanwege ziekte of spijbelen

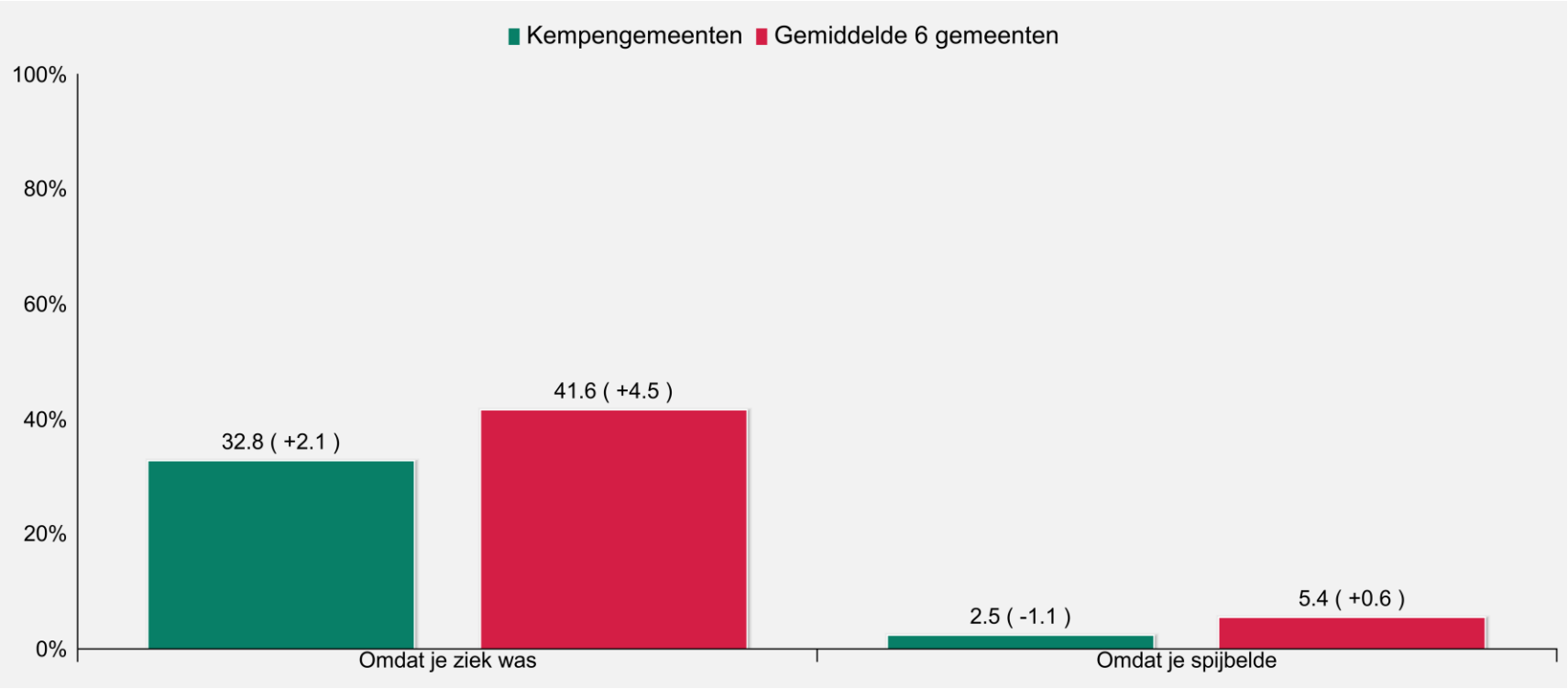

Middelengebruik tegenover mening over school. Ik vind naar school gaan zinloos

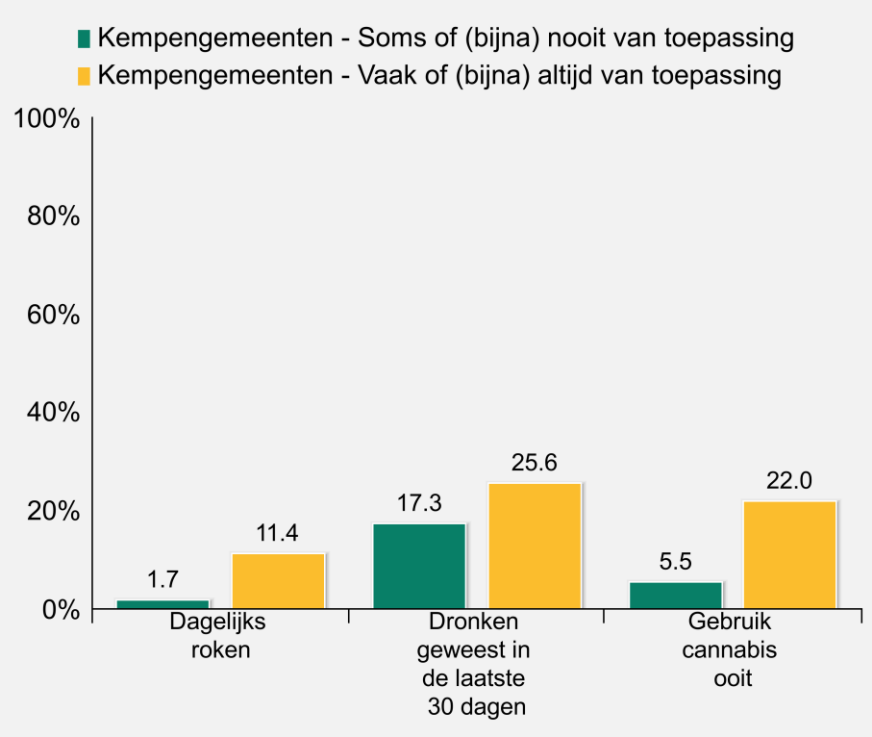

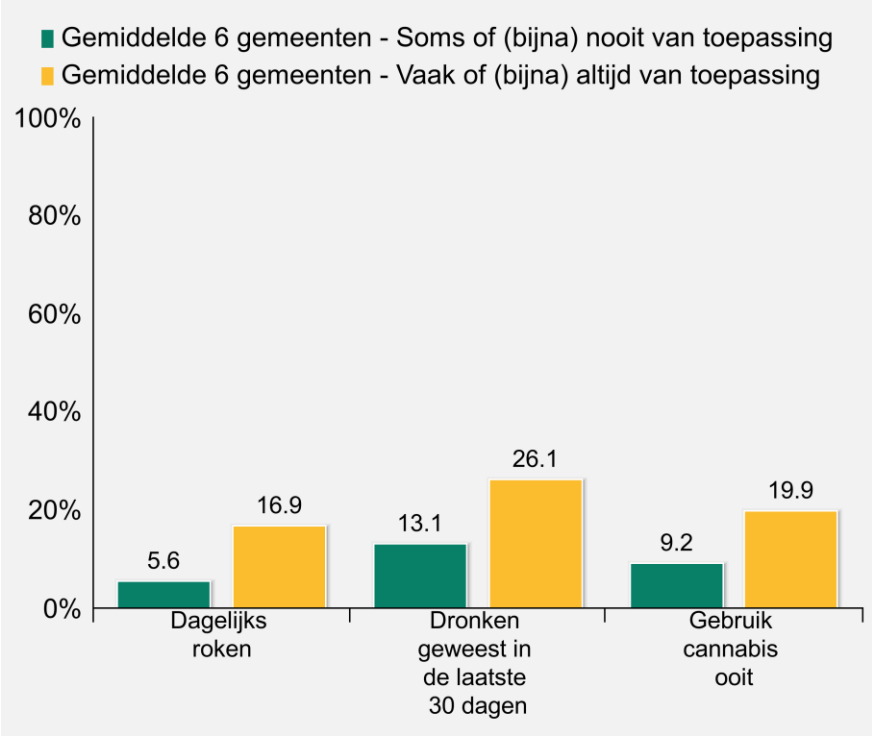

Middelengebruik tegenover mening over school. Ik wil naar een andere school

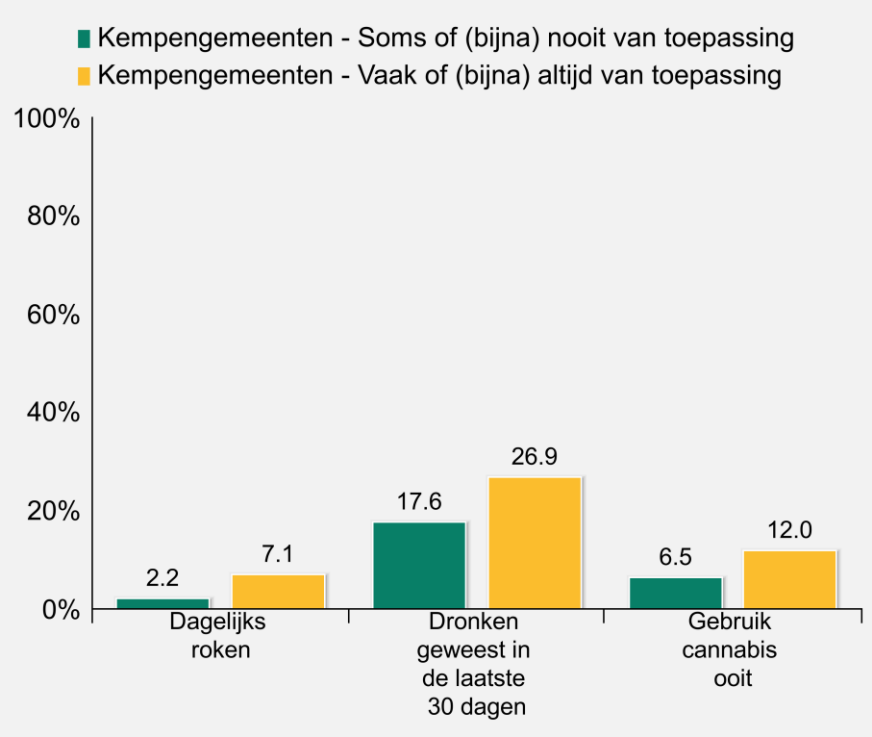

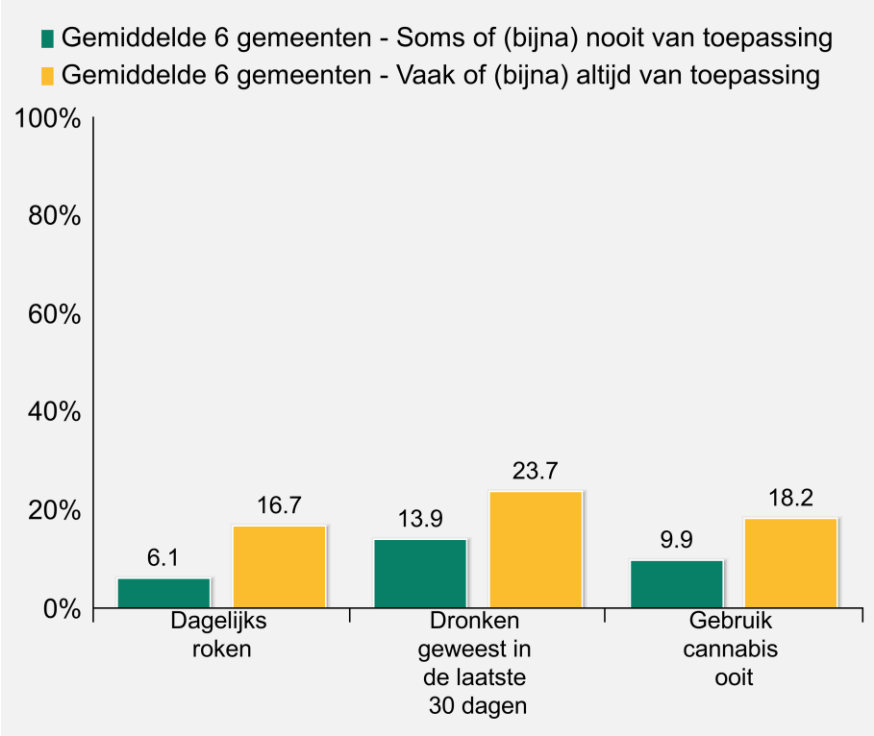

Vrije tijd

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat minstens één keer per week deelneemt aan de volgende, buitenschoolse activiteit

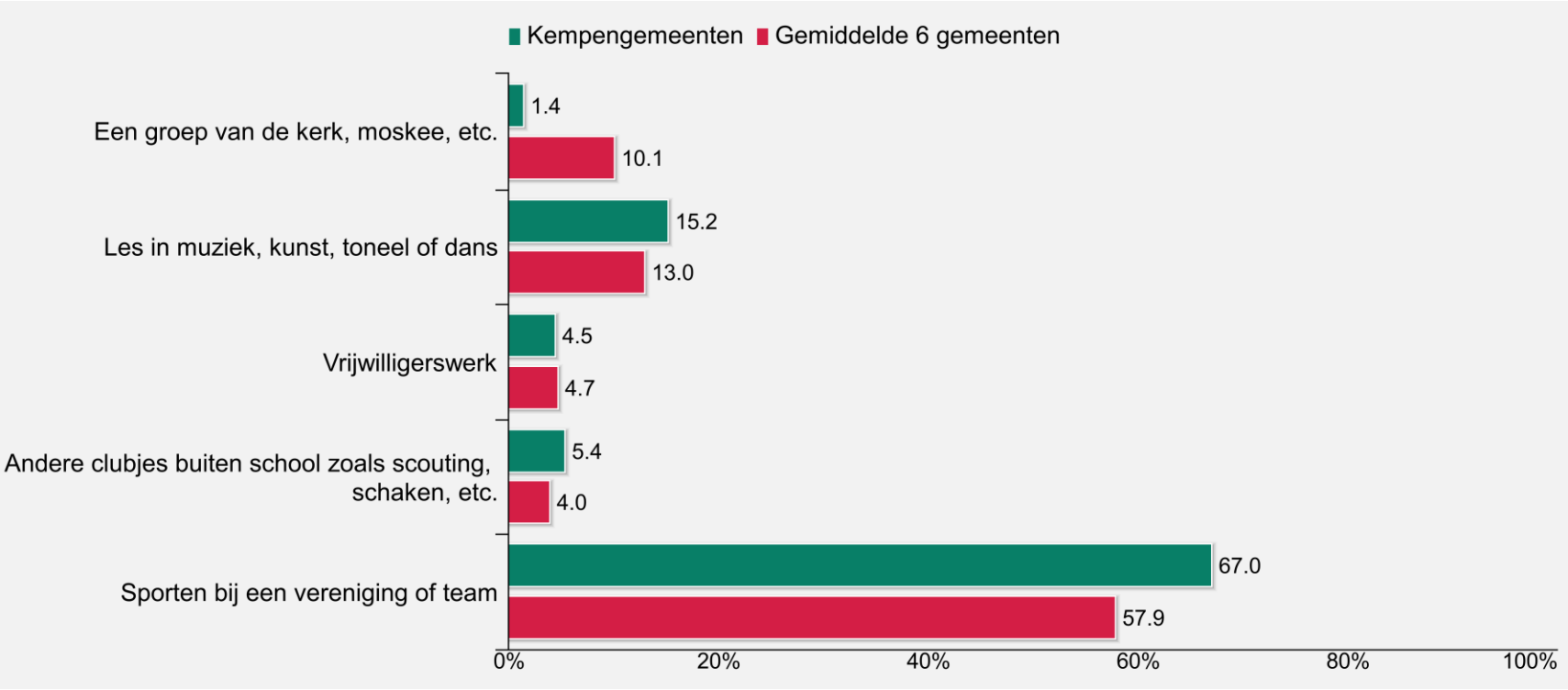

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat drie keer of meer per week sport bij een vereniging/team en dat zichzelf drie of meer keer per week zo inspant dat ze moeten zweten of er moe van worden

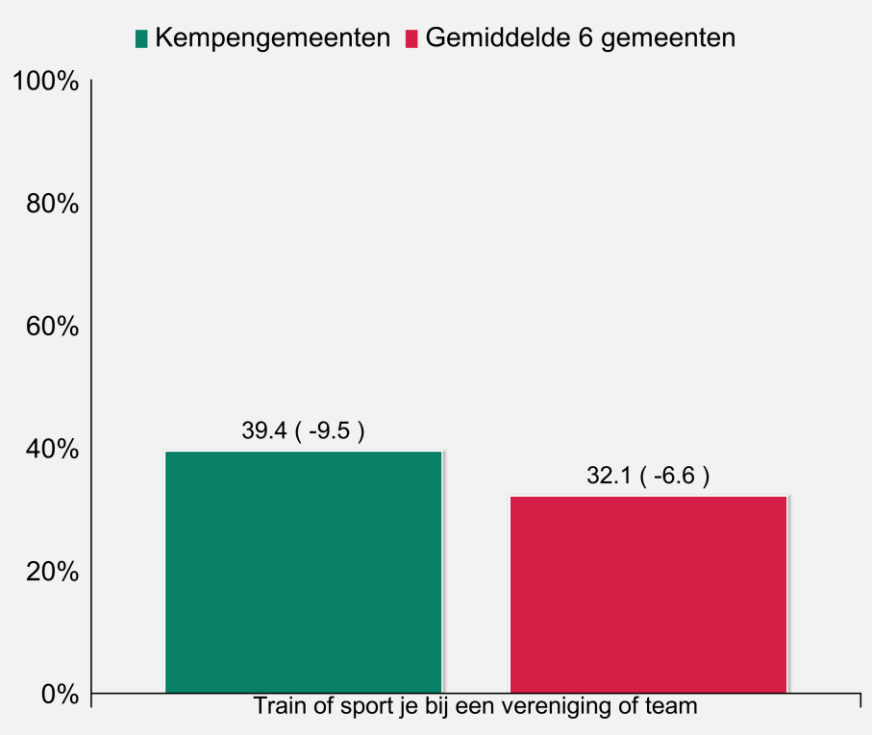

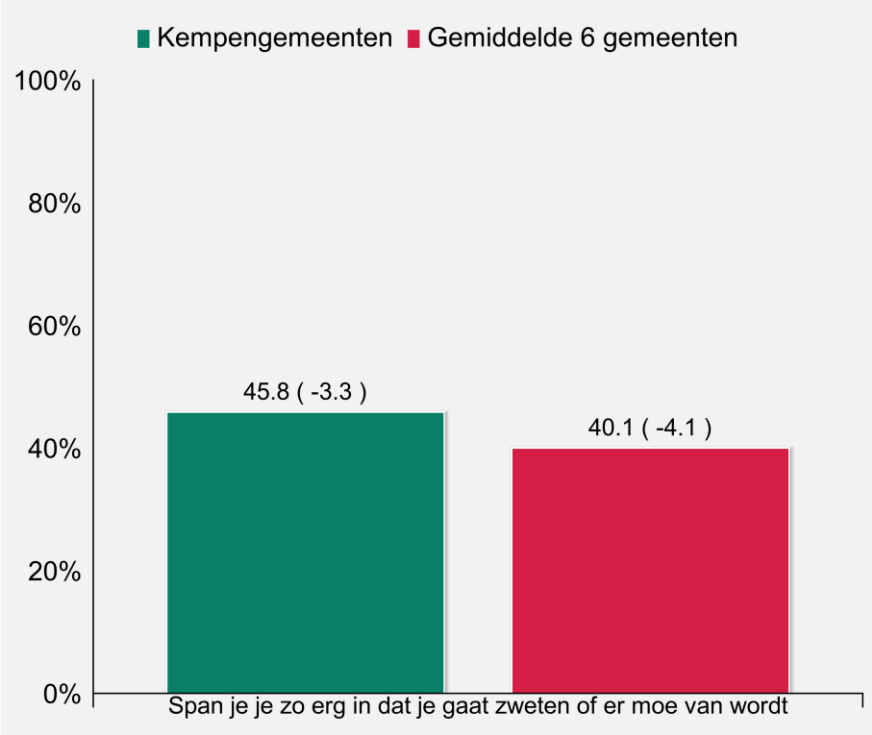

Op hoeveel dagen in de afgelopen week heb je minstens 60 minuten aan fysieke inspanning gedaan?

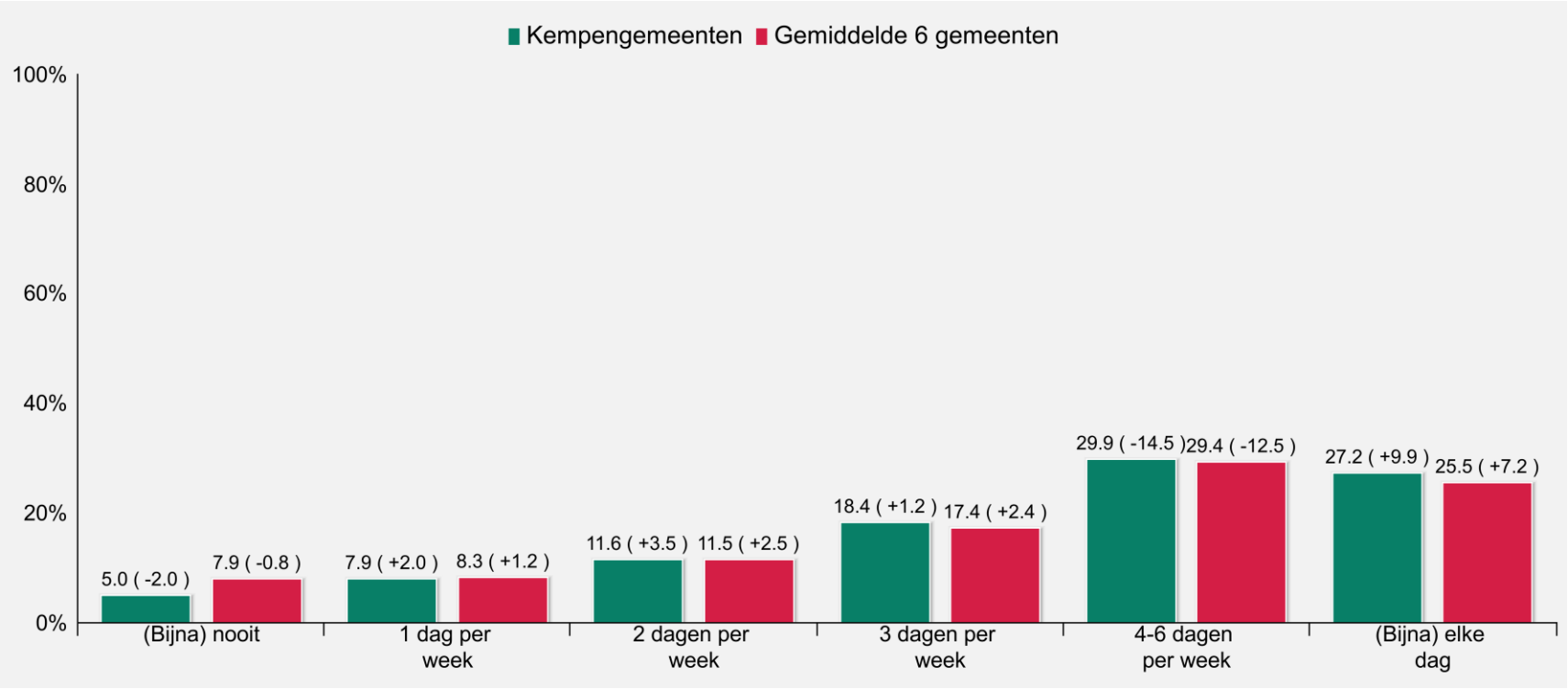

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft gemiddeld minstens 3 uur te besteden aan de volgende schermactiviteiten

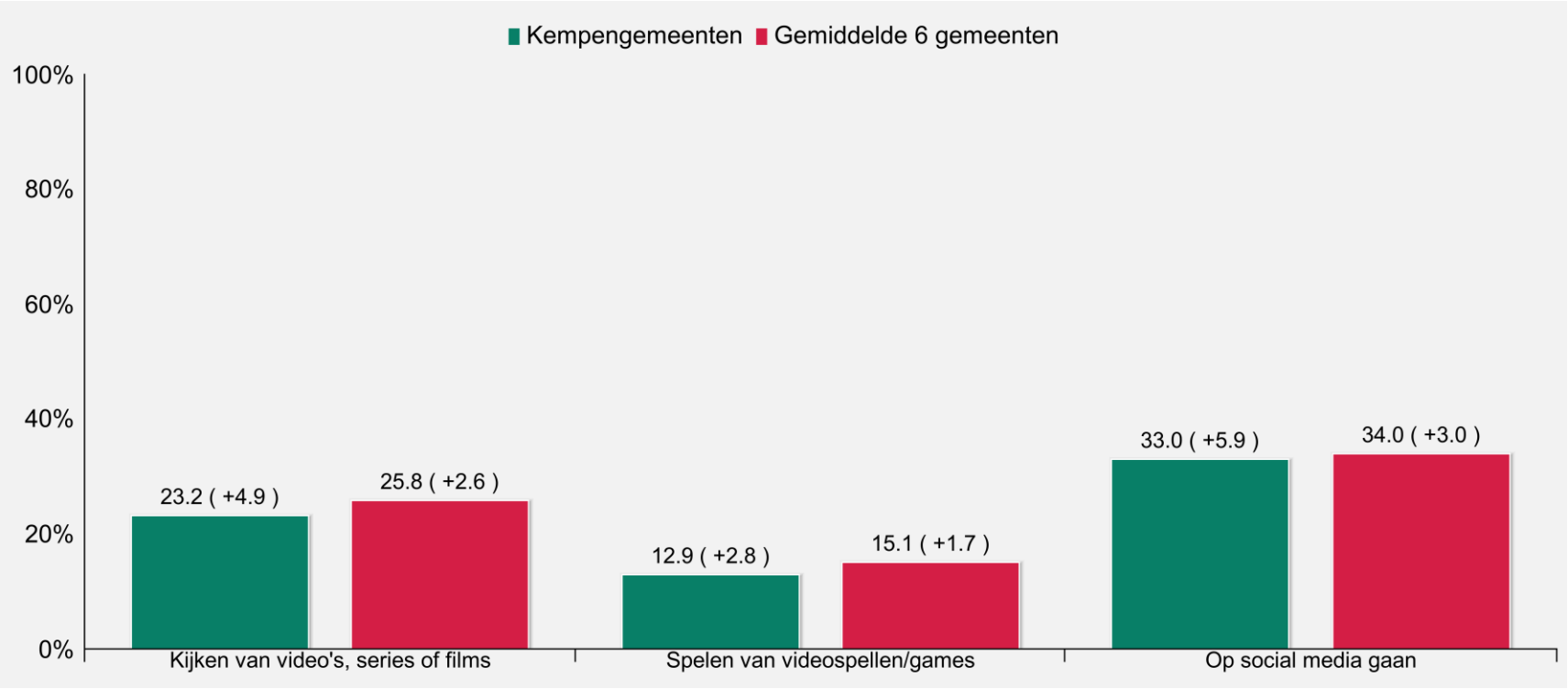

Laat buiten zijn. Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat in de afgelopen week van huis was na 22:00u of na middernacht

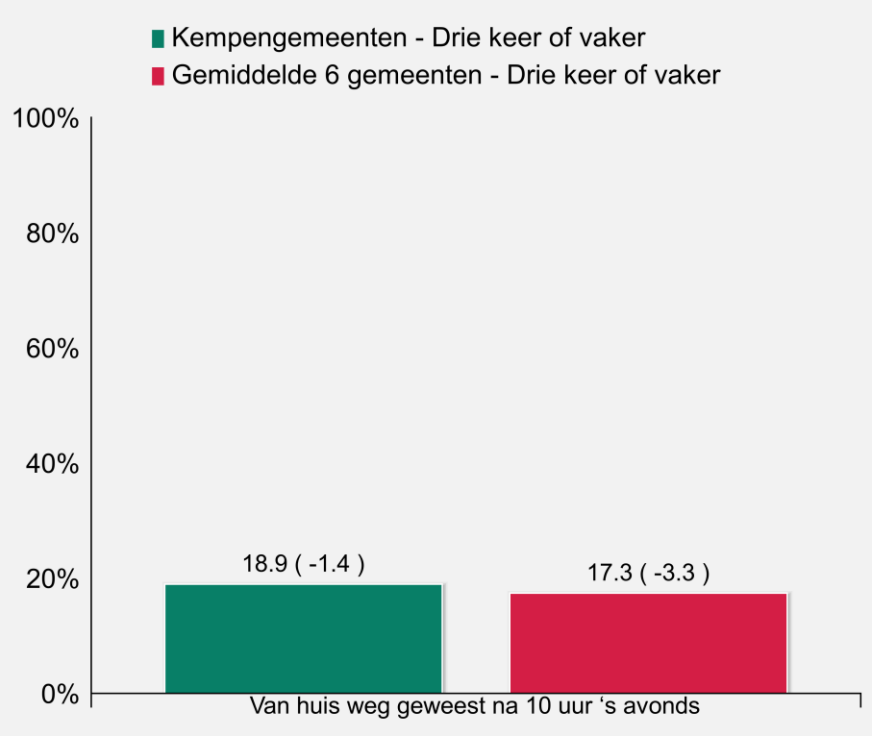

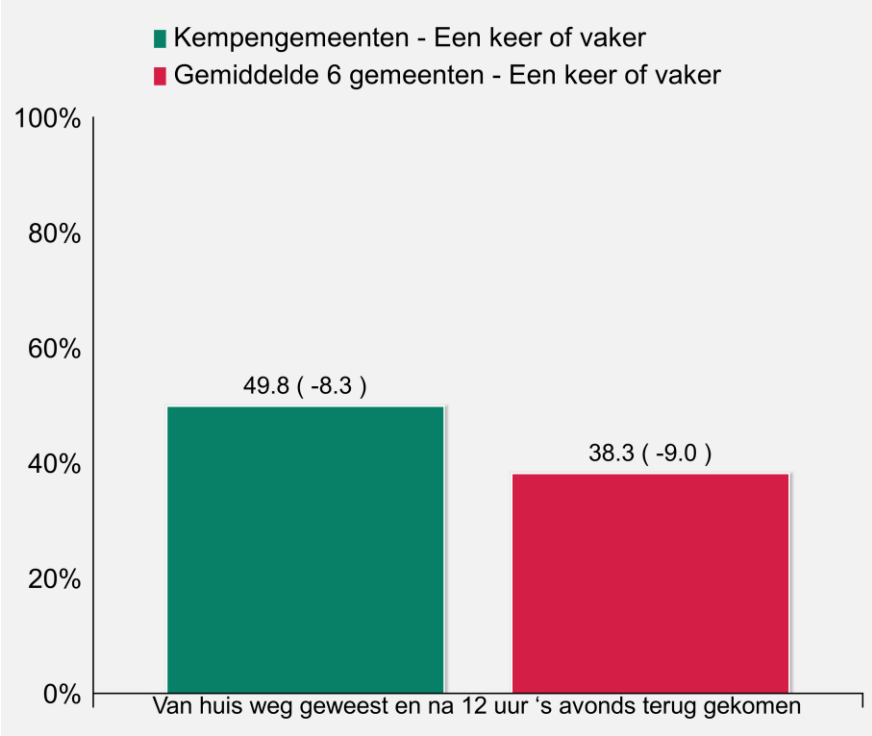

Middelengebruik tegenover minstens één keer van huis zijn na middernacht in de afgelopen week

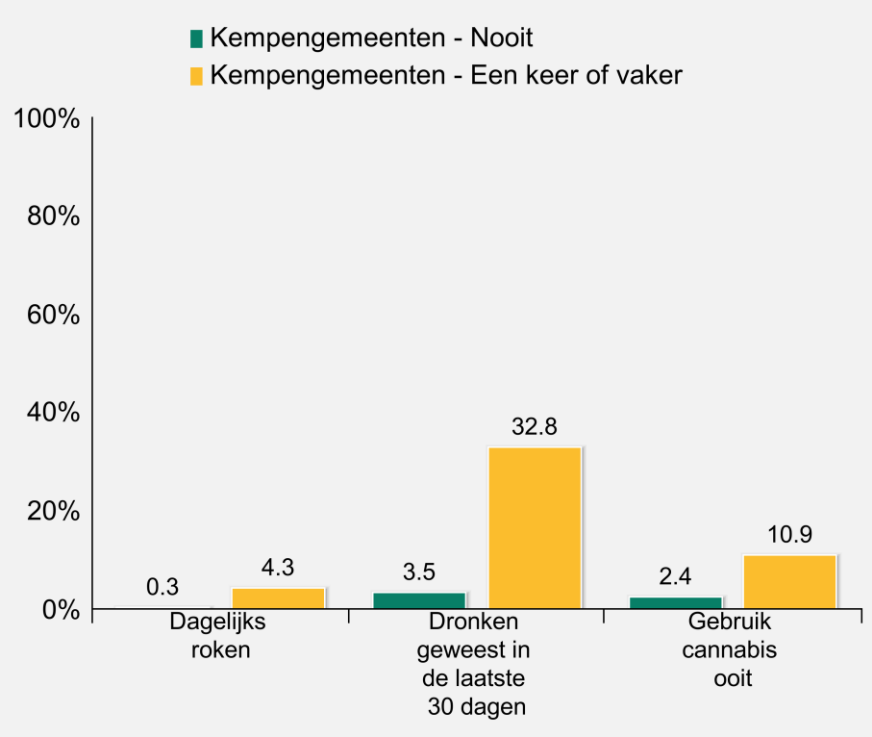

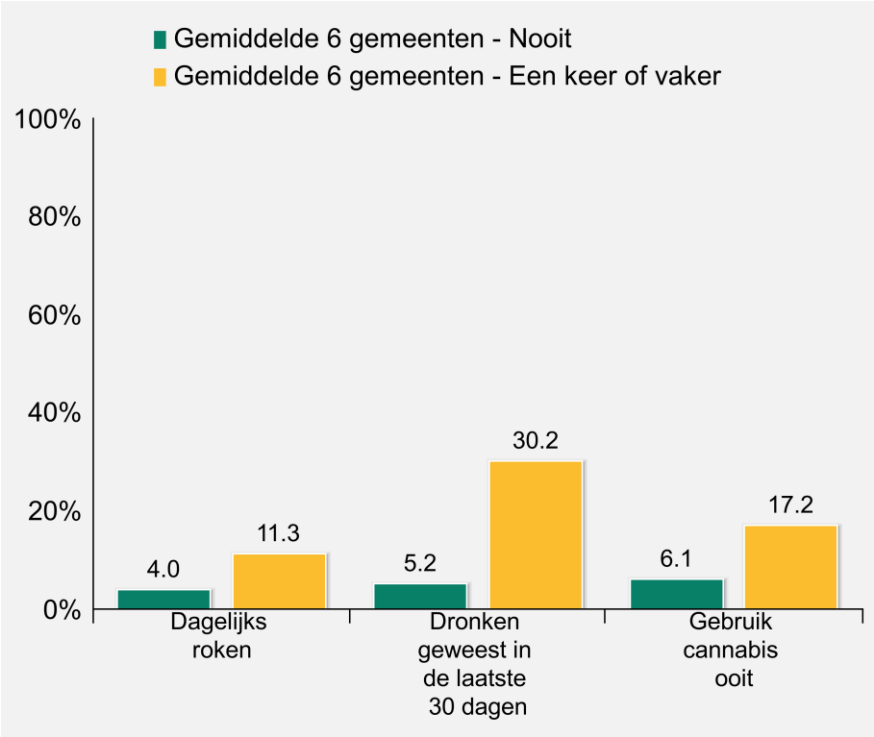

Middelengebruik tegenover sport bij een vereniging/club drie keer of meer per week

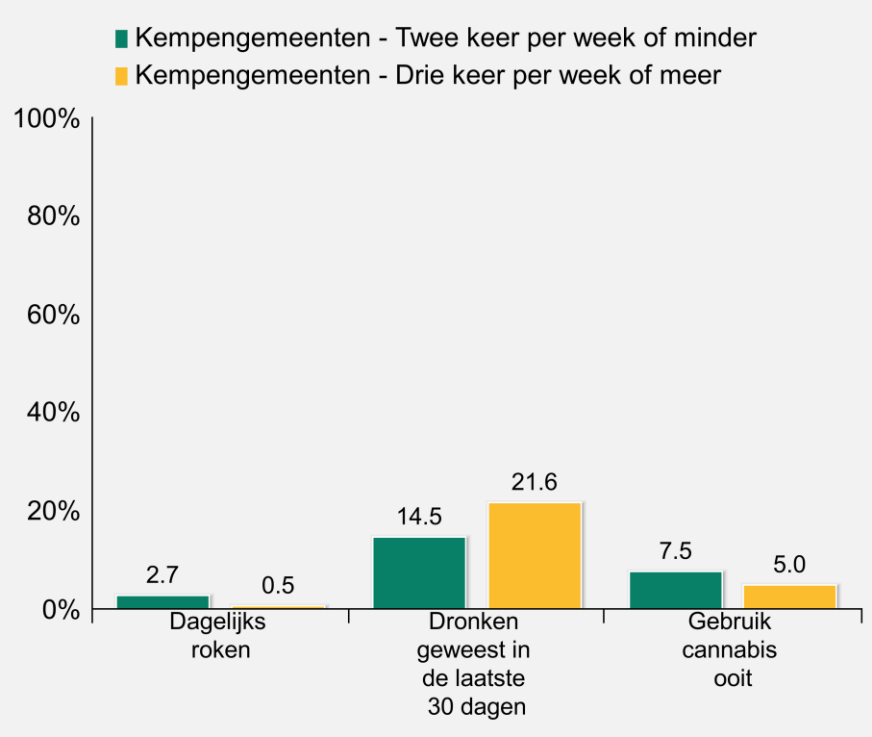

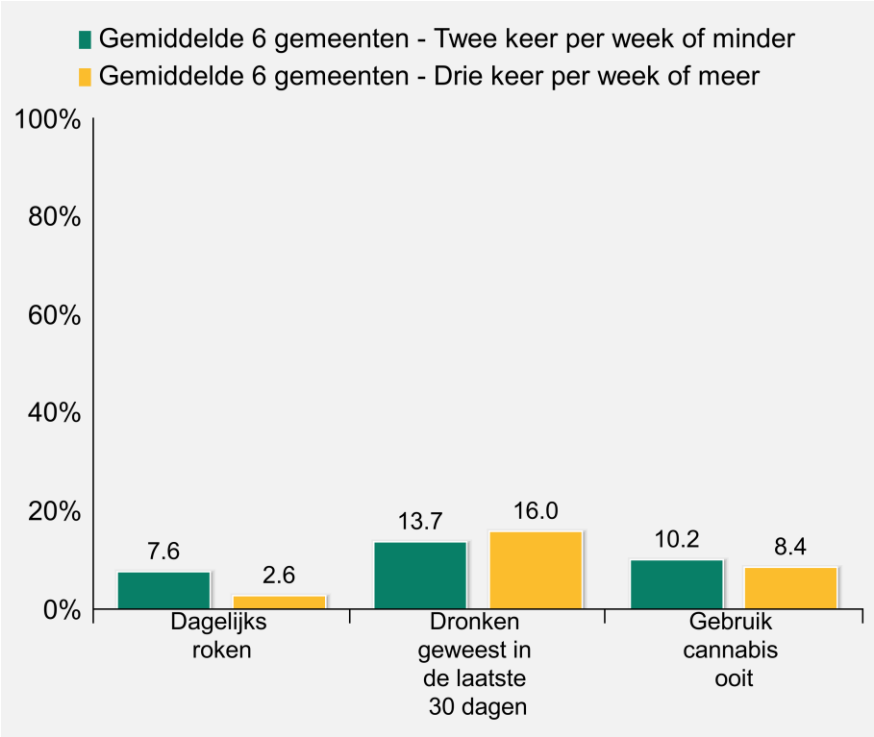

Andere welzijnsindicatoren

Gemiddeld aantal uren slaap per nacht onder jongeren in de Kempengemeenten

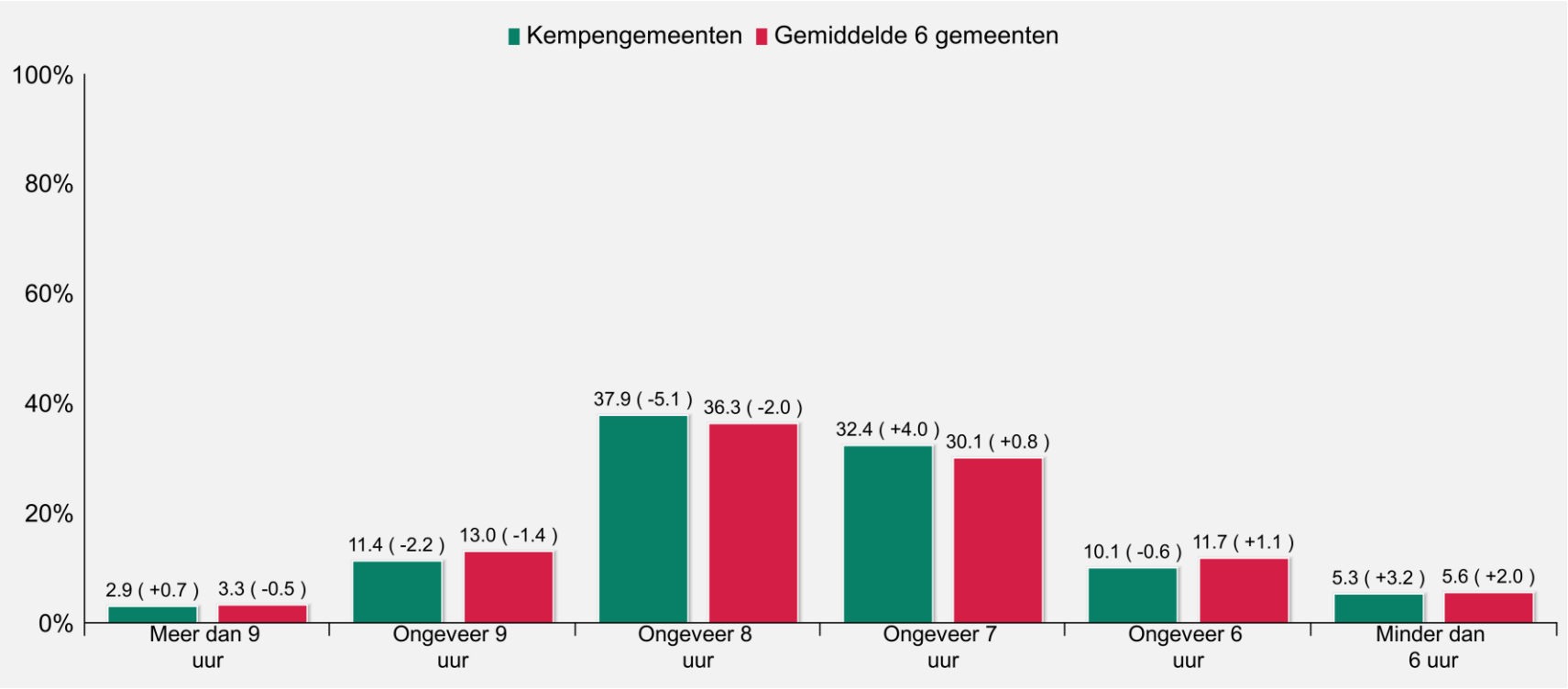

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat de volgende zaken op hen van toepassing waren in de afgelopen week

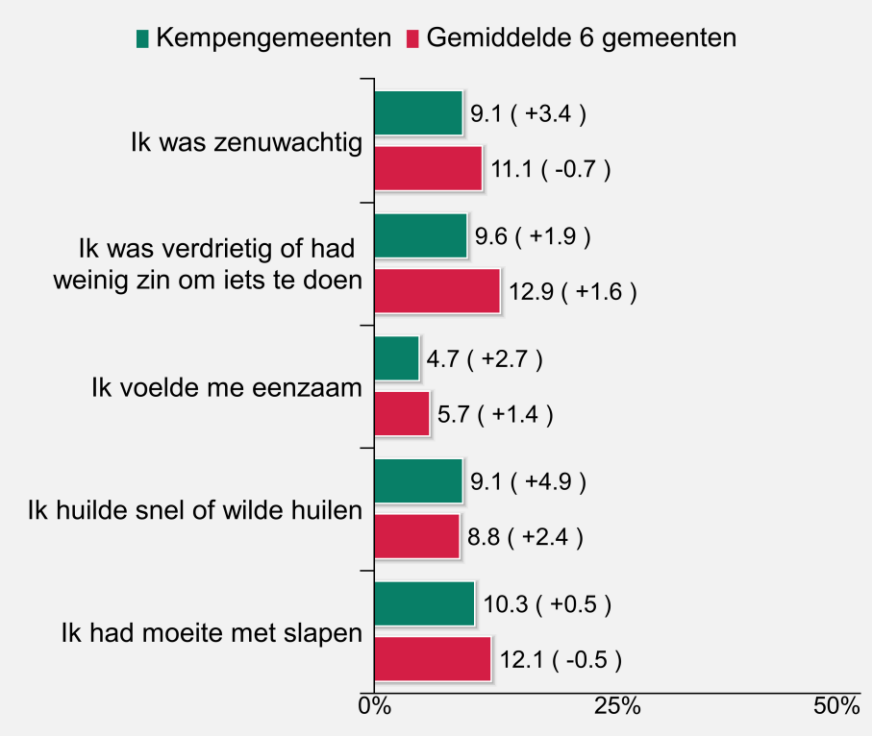

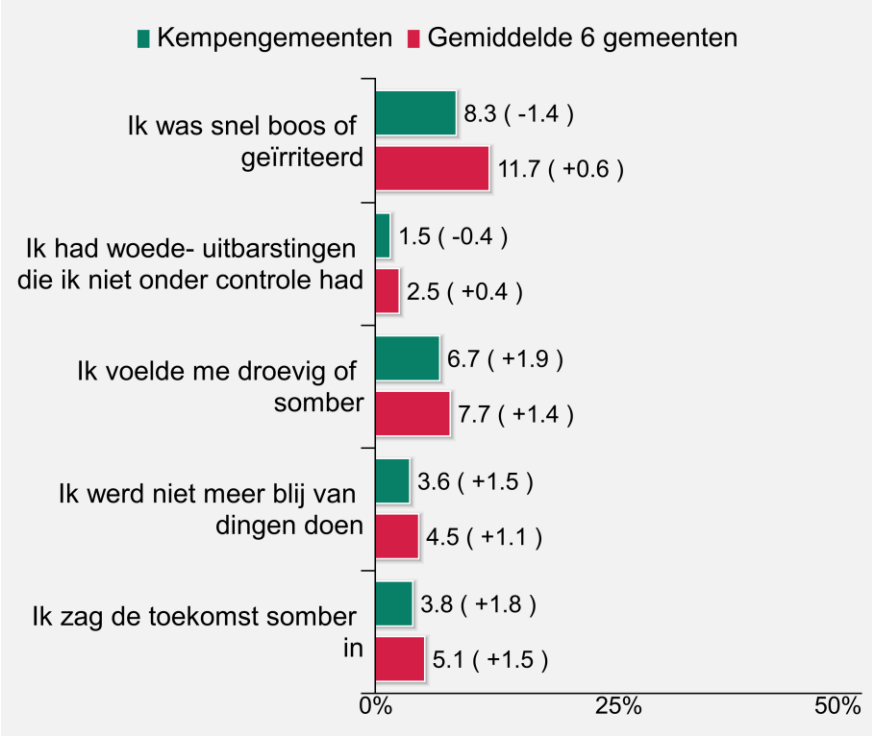

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat de volgende uitspraken goed of heel goed op hen van toepassing zijn: Ik voel me lichamelijk sterk en gezond & Ik ben gelukkig

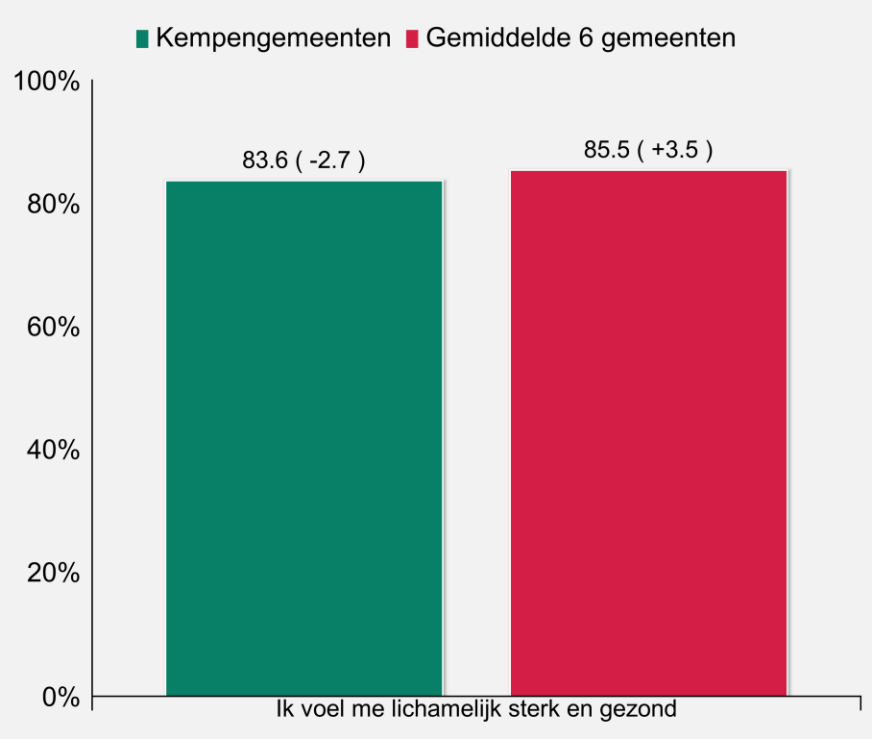

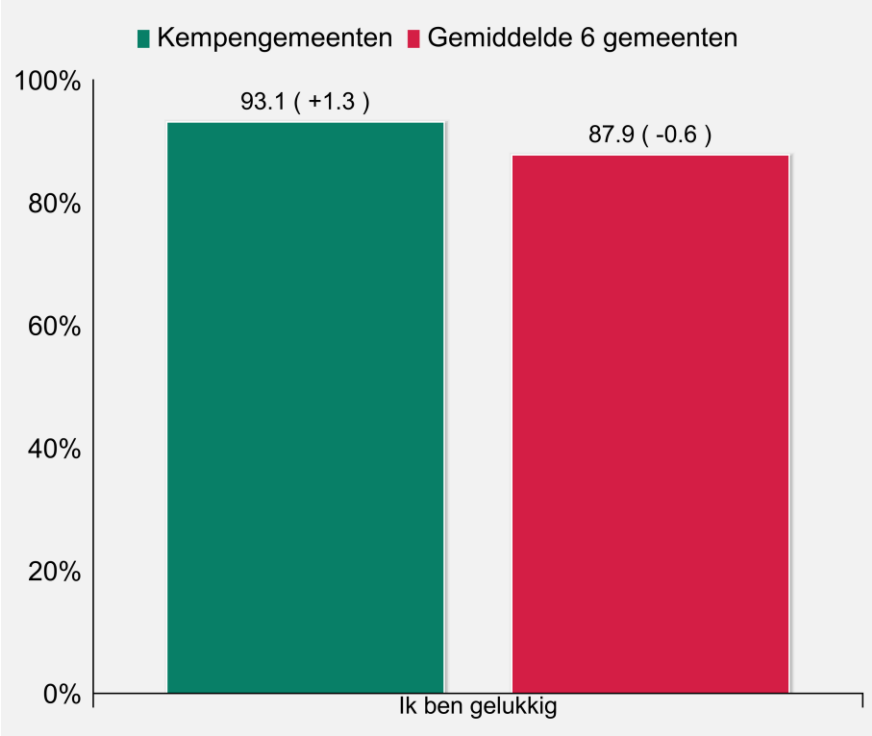

Percentage meisjes en jongens in de Kempengemeenten die hun lichamelijke en geestelijke gezondheid beoordelen als goed of zeer goed

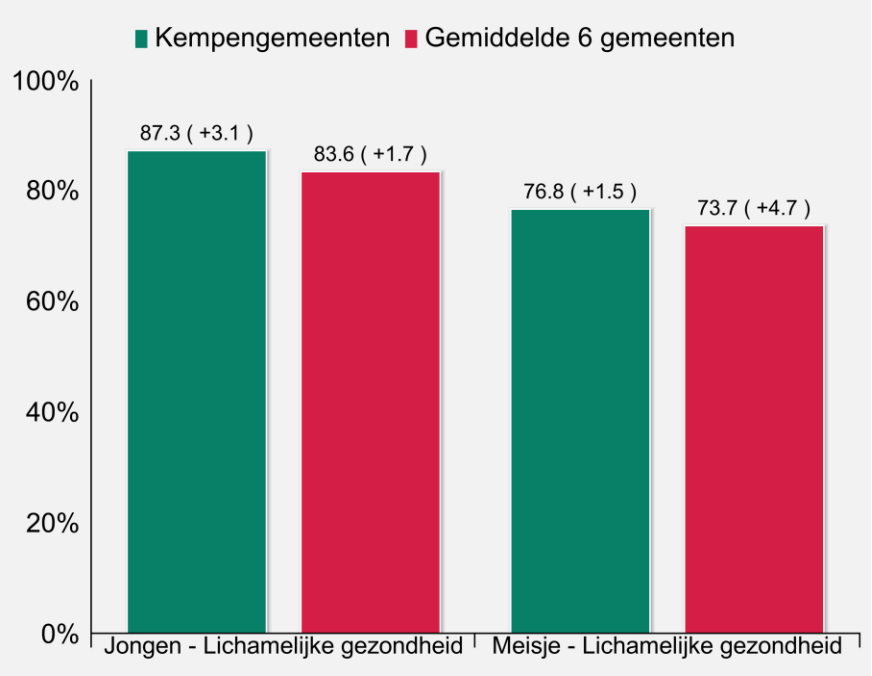

Lichamelijke gezondheid

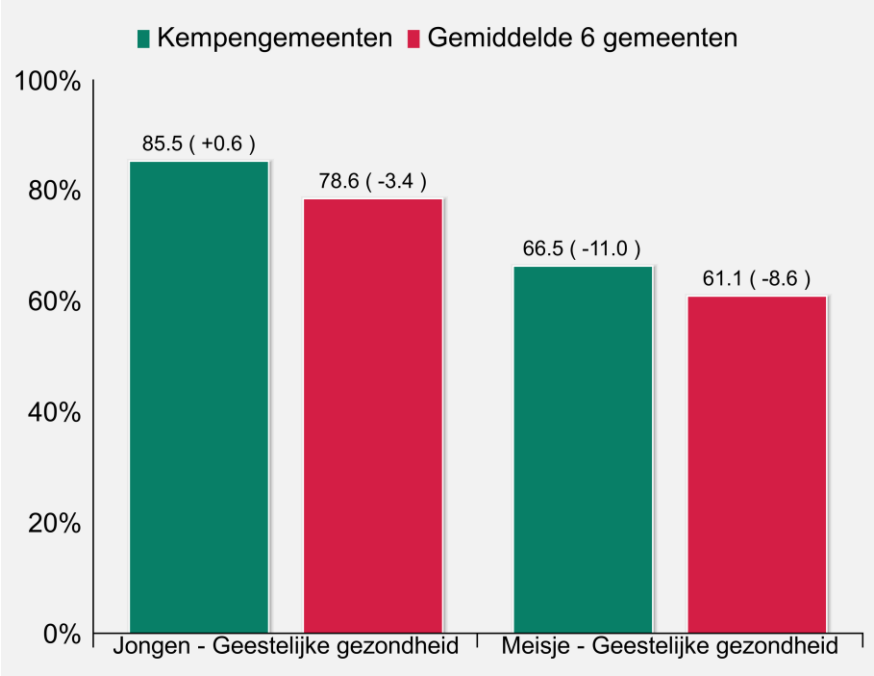

Geestelijke gezondheid

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft met een groep iemand gepest te hebben en gepest te zijn geworden door een groep in de afgelopen 12 maanden

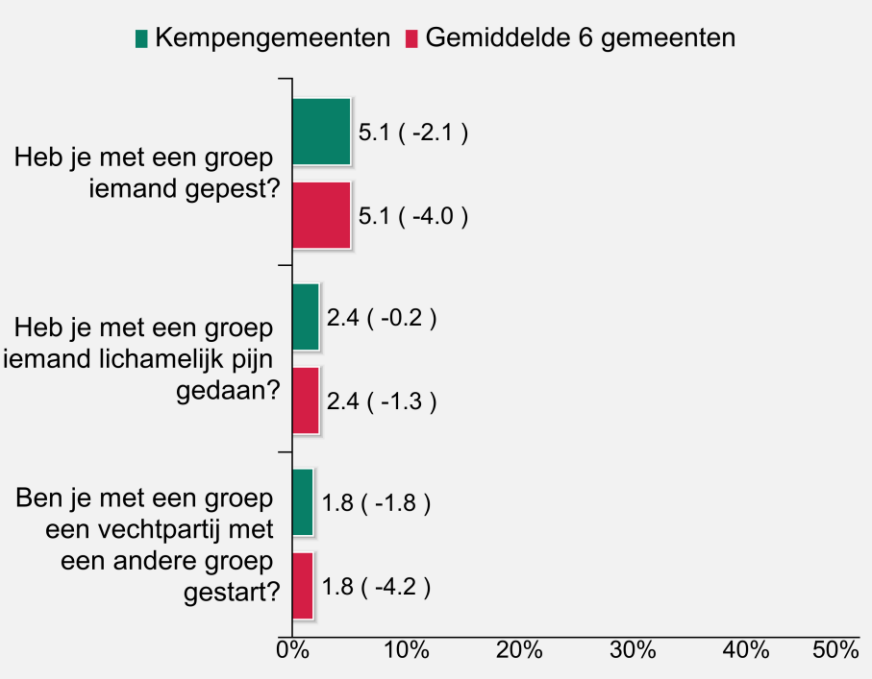

Met een groep iemand gepest

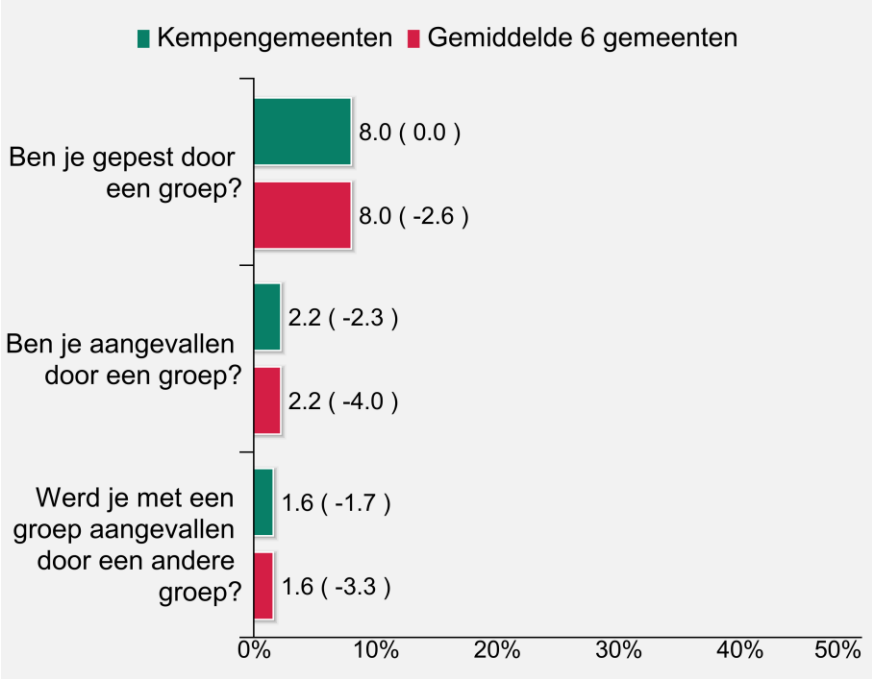

Gepest zijn door een groep

Gemeenschap

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat ze zich vaak of (bijna) altijd veilig voelen thuis, op school, en in hun wijk of buurt

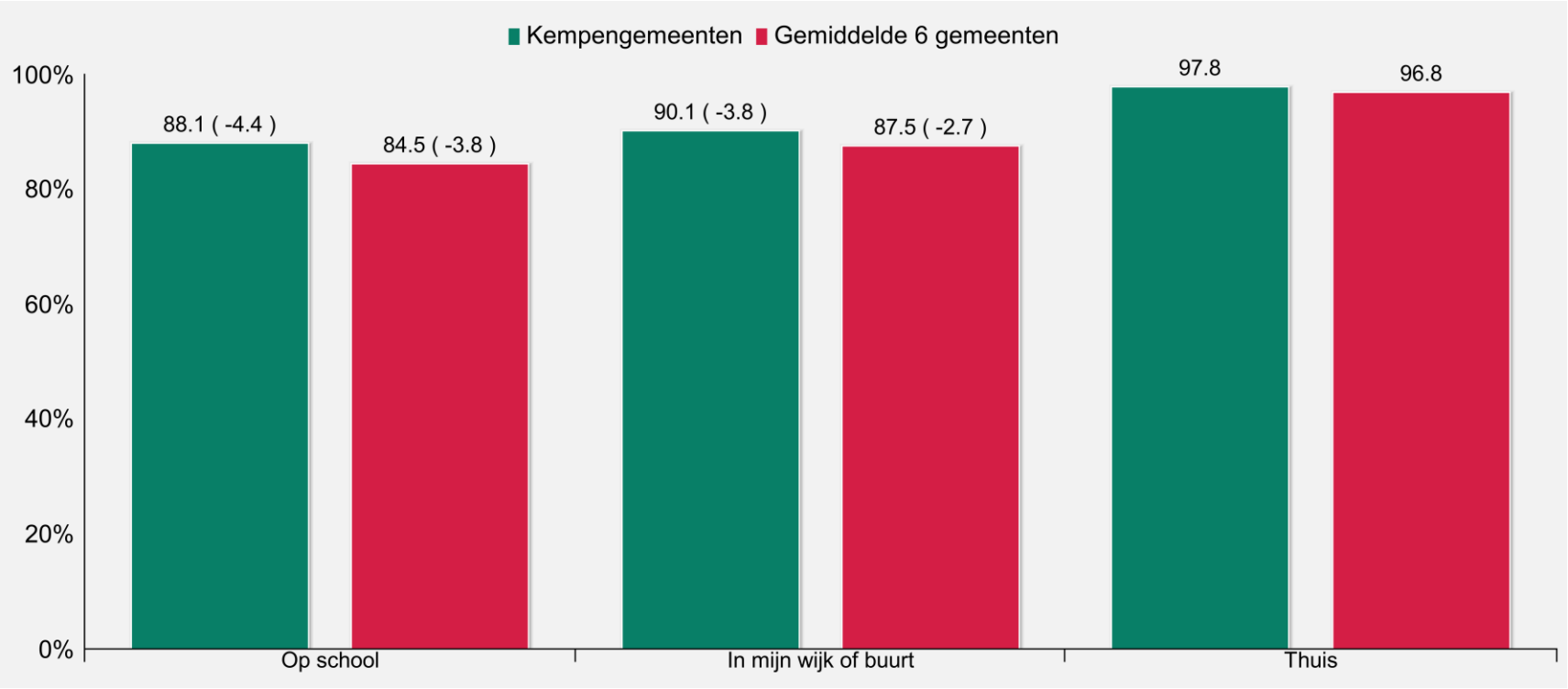

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat als de volgende zaken gebeuren dat het dan waarschijnlijk of zeer waarschijnlijk is dat hun buren hier iets aan zouden doen

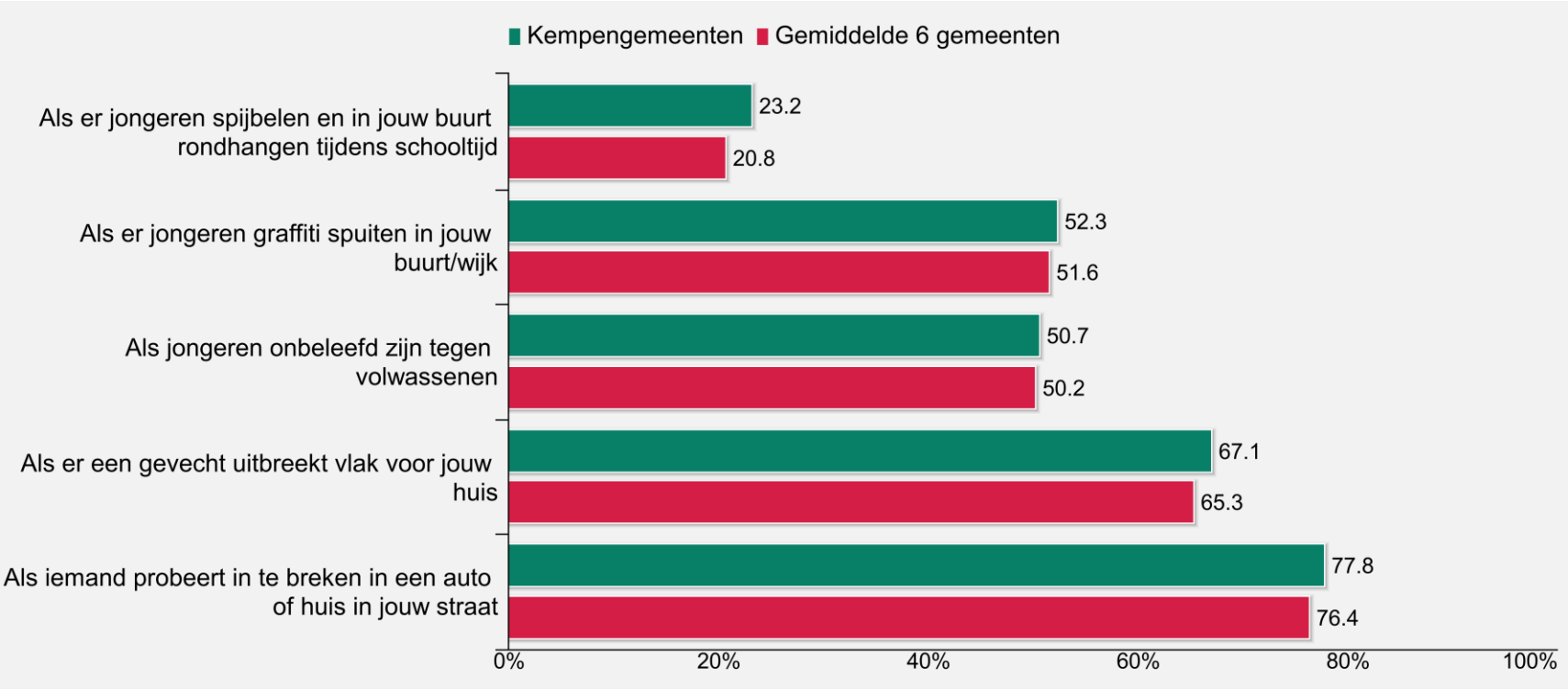

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat de volgende zaken goed of zeer goed op hen van toepassing zijn

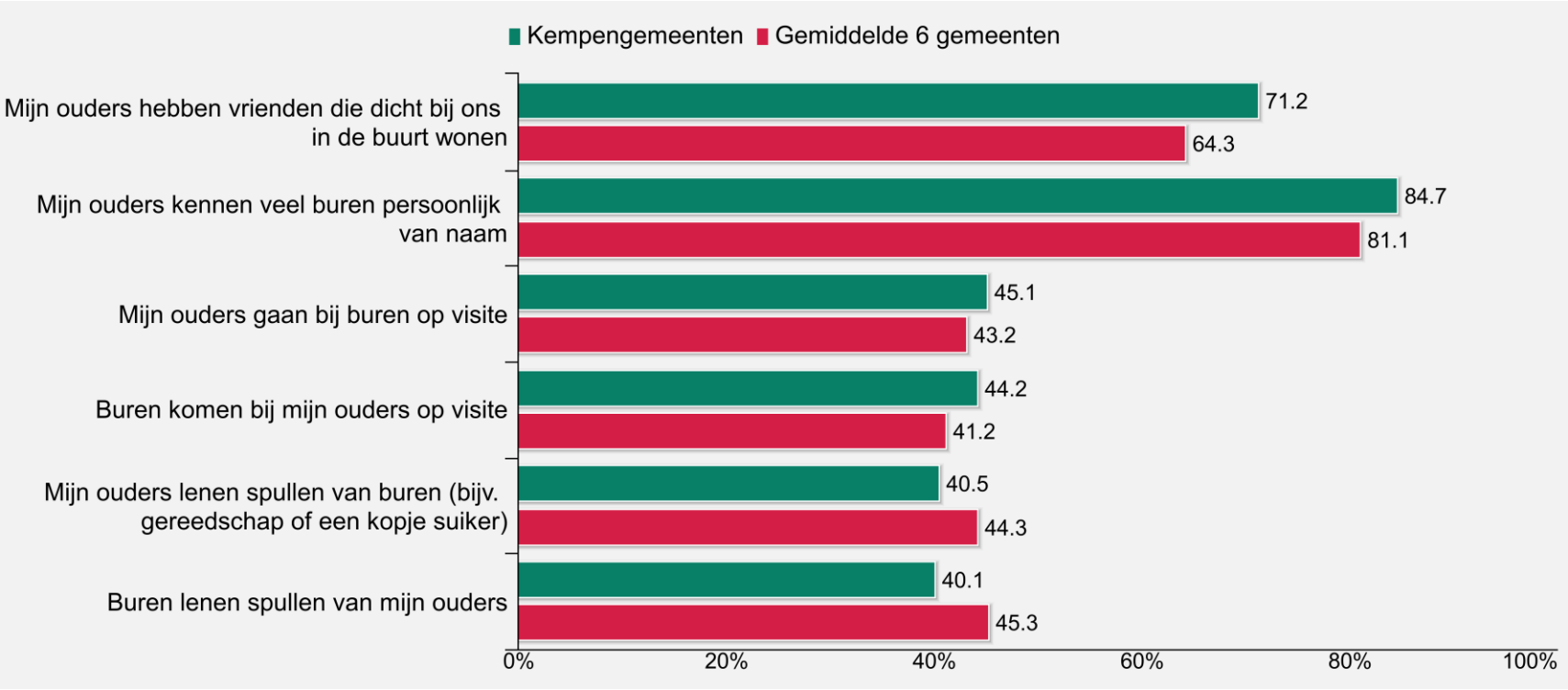

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat het eens of zeer eens is met de volgende uitspraken over hun wijk

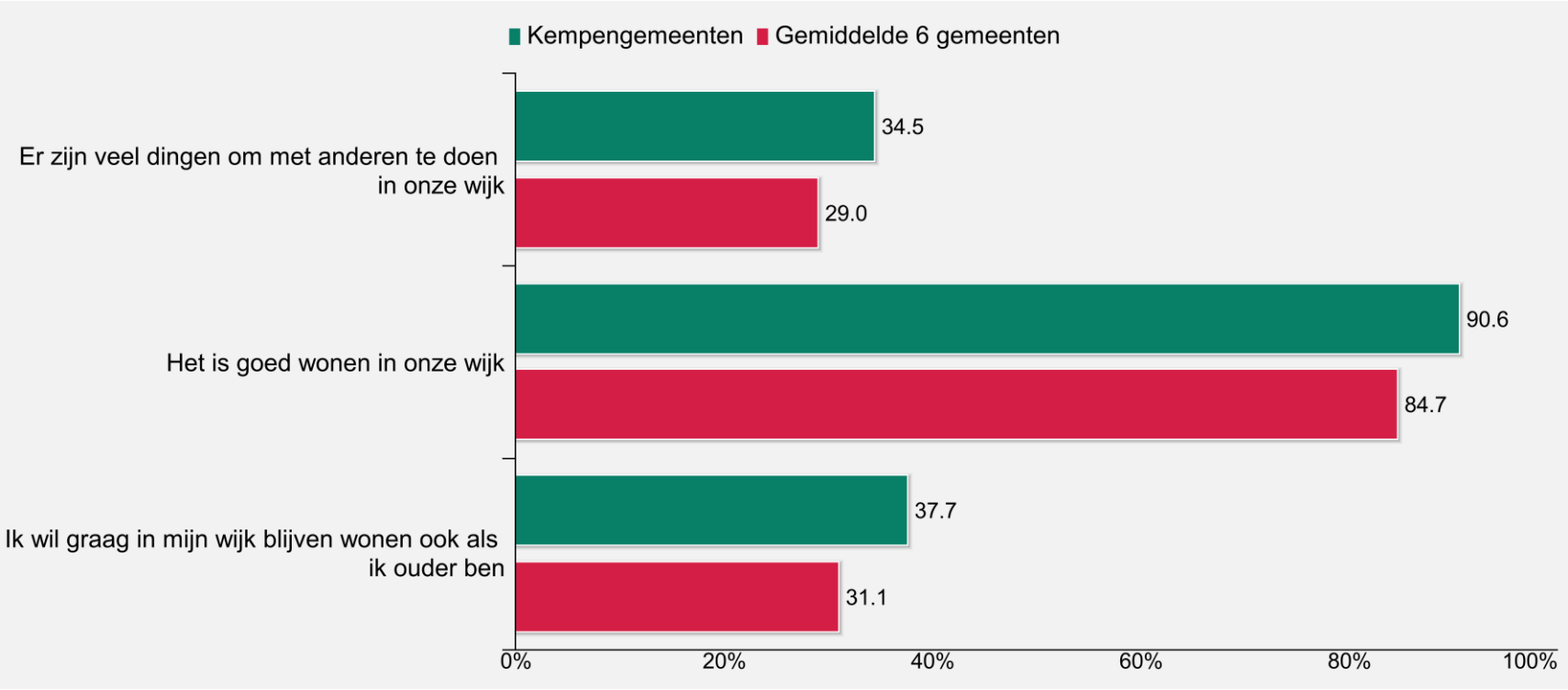

Percentage jongeren in de Kempengemeenten dat aangeeft dat ze de volgende zaken minstens één keer hebben gedaan in de afgelopen 12 maanden

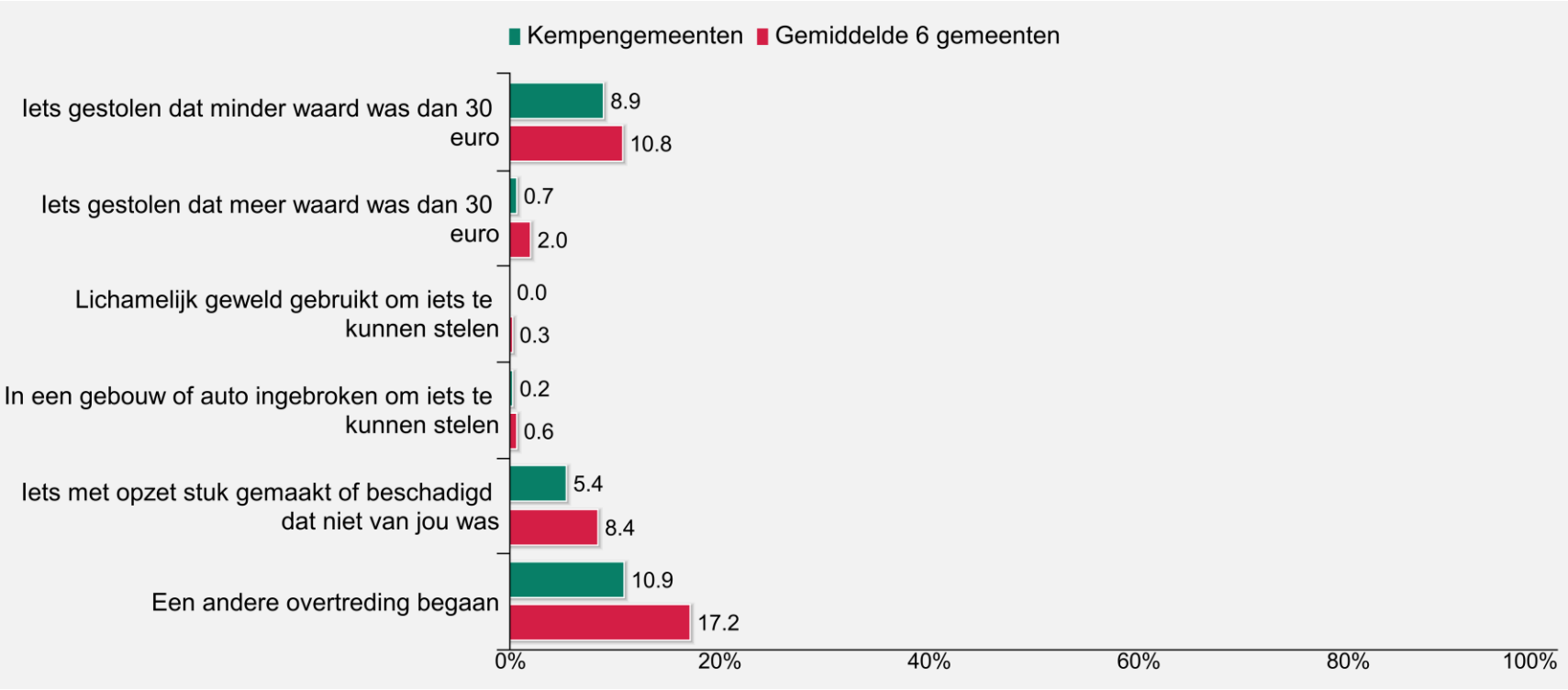

Covid-19 gerelateerde vragen

Heb je het coronavirus (gehad)?

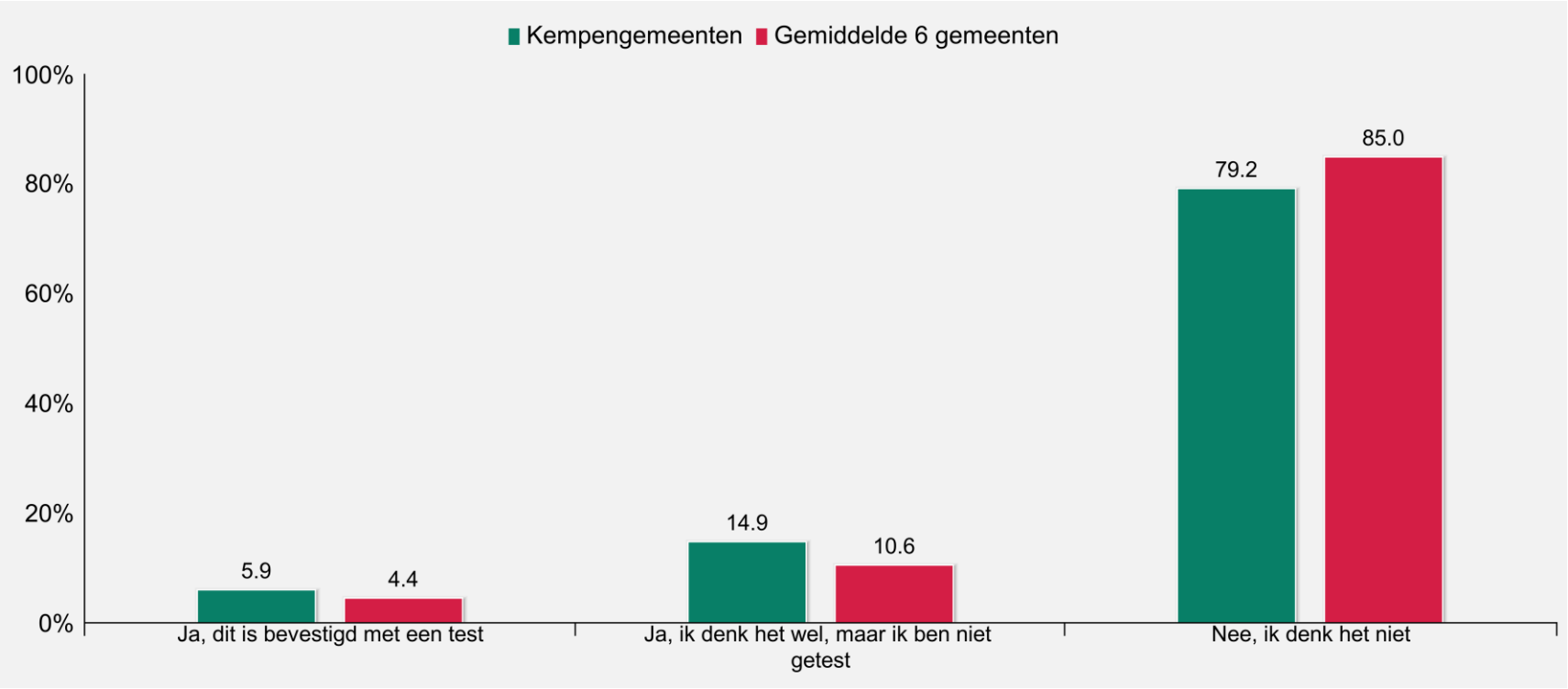

Hoe ziek voel of voelde je je door het coronavirus?

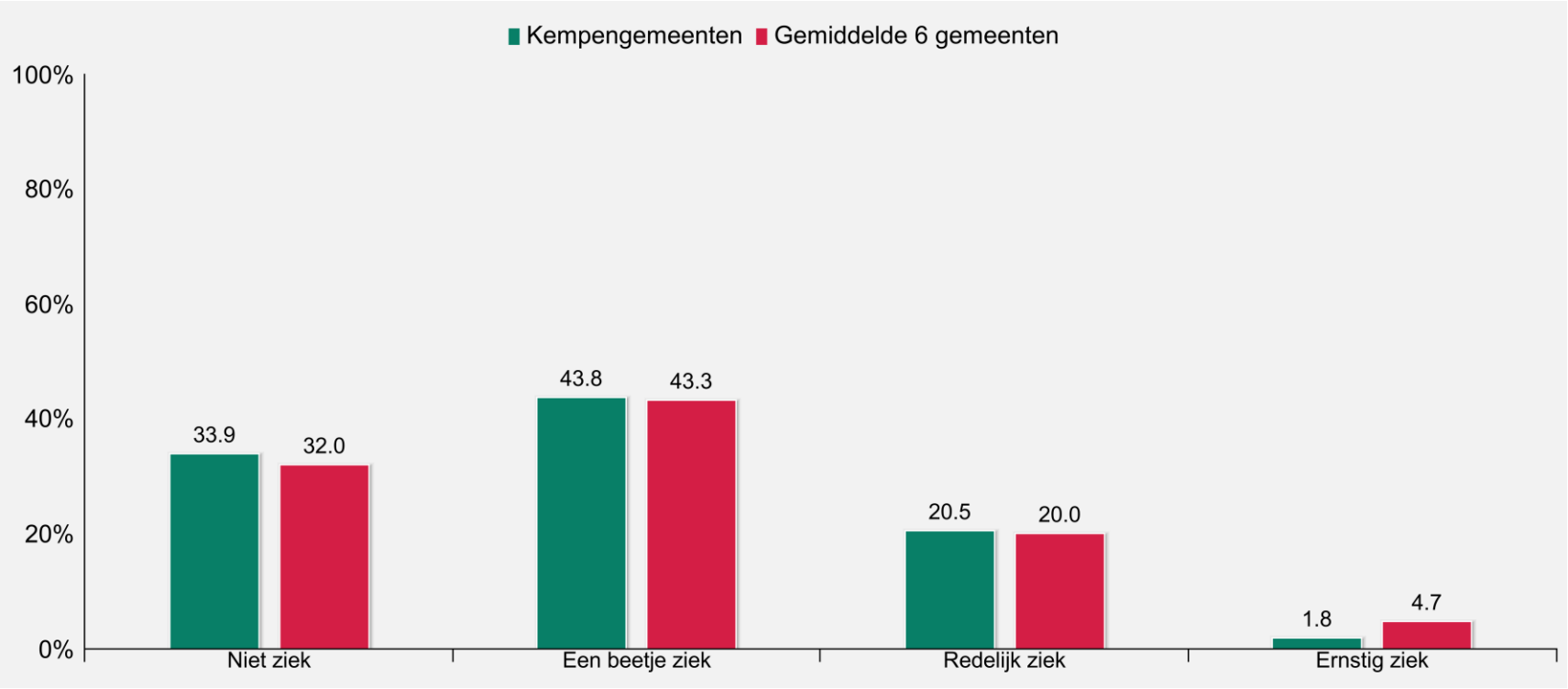

Hoeveel zijn de volgende zaken veranderd door de coronacrisis: algemene gezondheid en financiële situatie

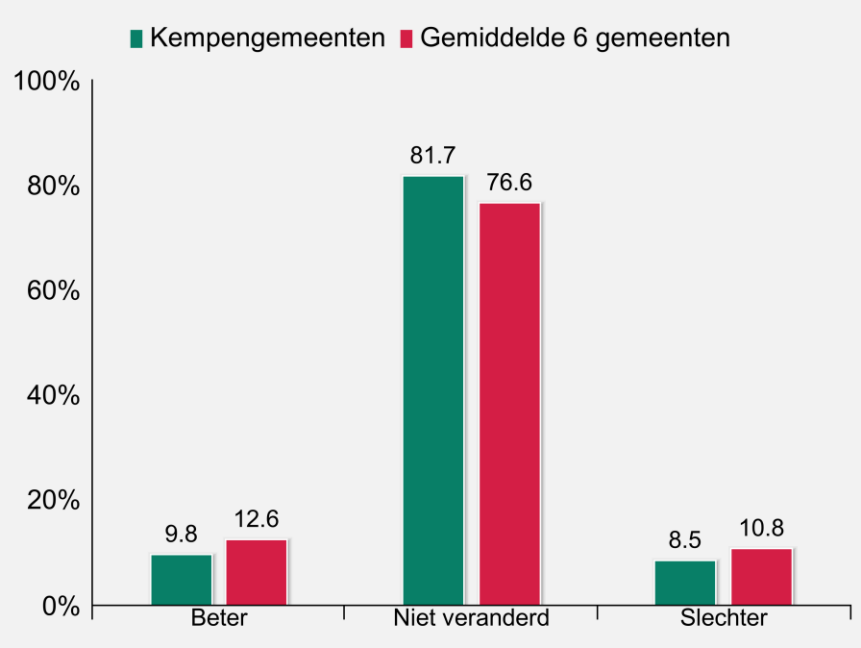

Algemene gezondheid

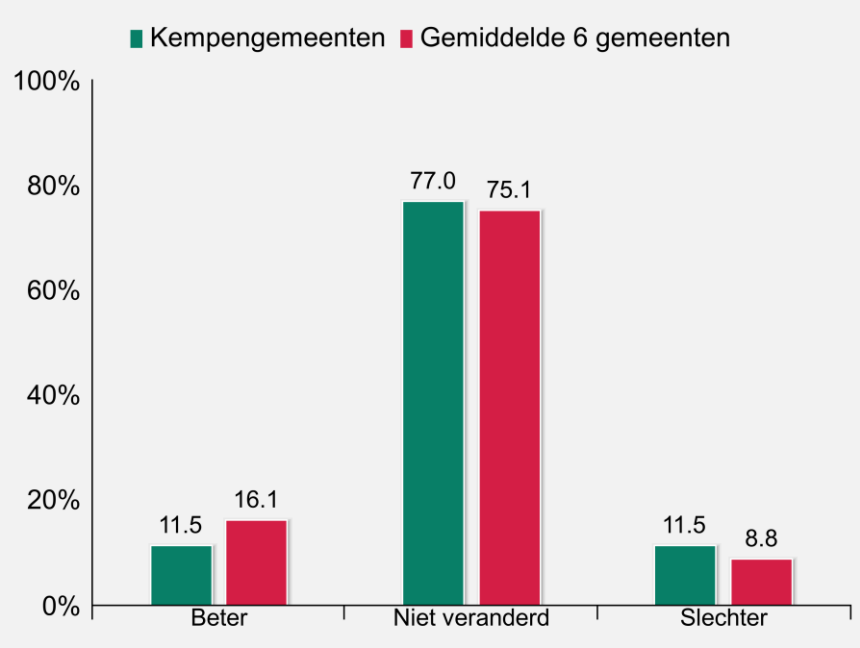

Financiële situatie

Hoeveel zijn de volgende zaken veranderd door de coronacrisis: Relatie met ouders/verzorgers en relatie met vrienden

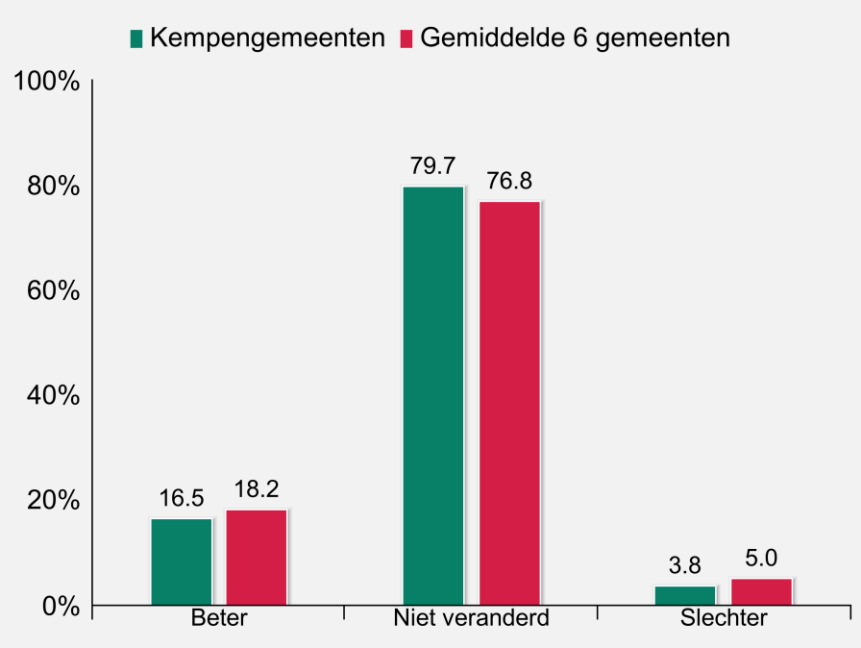

Relatie met ouders/verzorgers

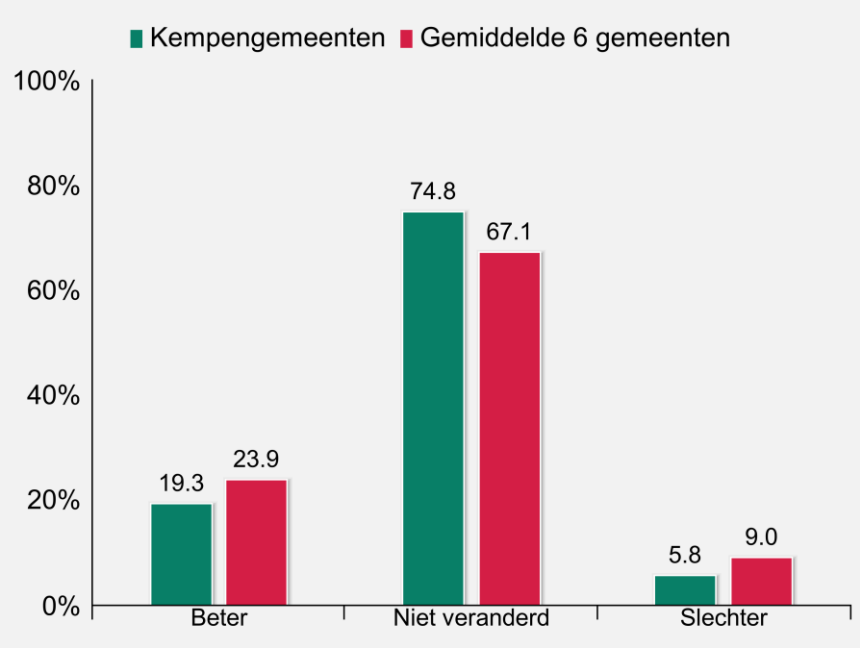

Relatie met vrienden

Hoeveel zijn de volgende zaken veranderd door de coronacrisis: Bewegen/sporten en controle over mijn leven hebben

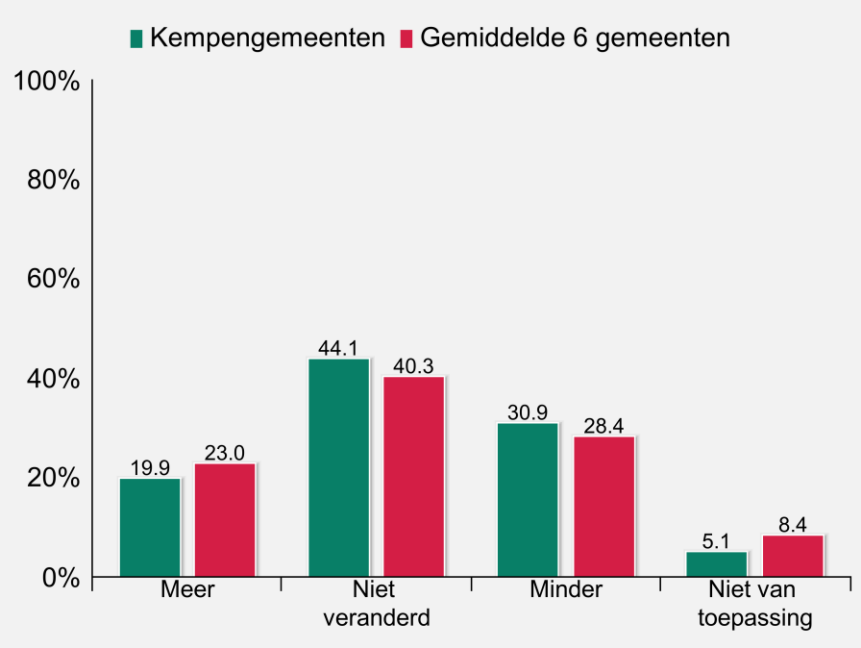

Bewegen / sporten

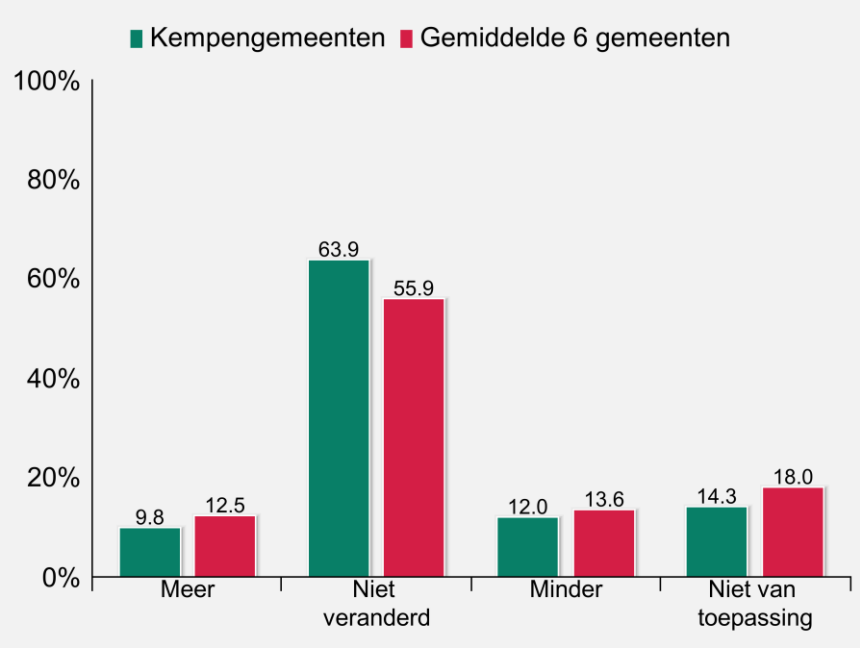

Controle over mijn leven hebben

Hoeveel zijn de volgende zaken veranderd door de coronacrisis: Alcohol drinken en roken

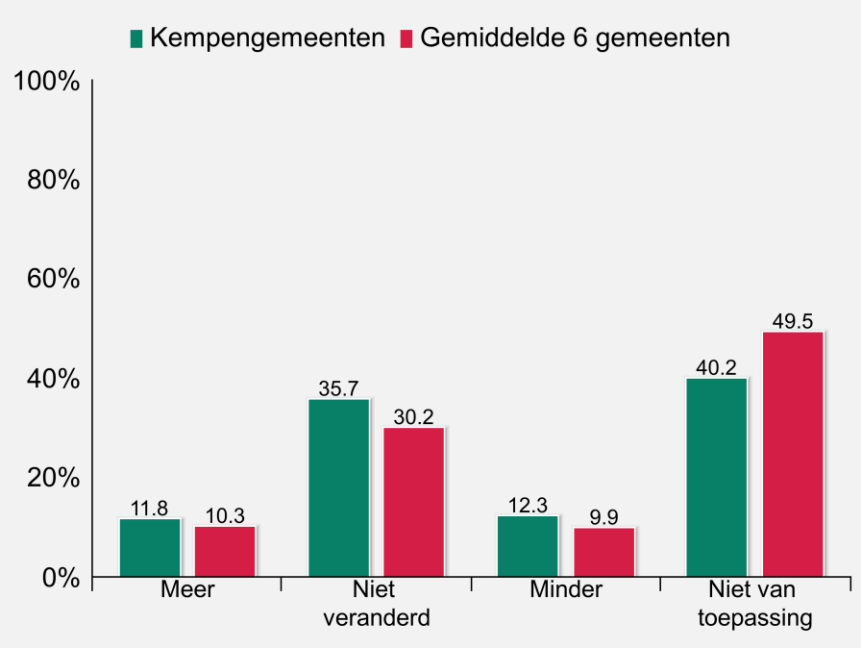

Alcohol drinken

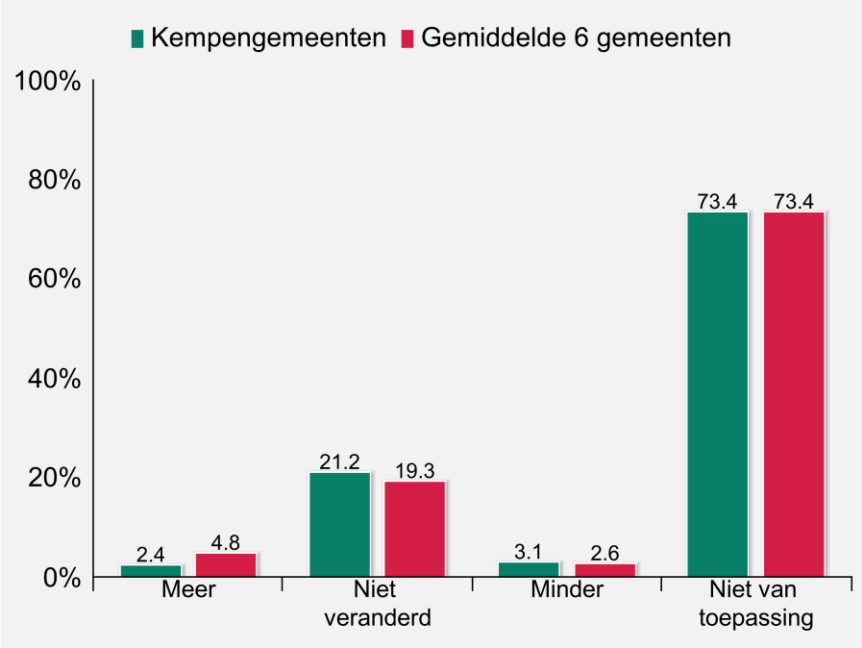

Roken

Hoeveel zijn de volgende zaken veranderd door de coronacrisis: Angstig voelen en depressief voelen

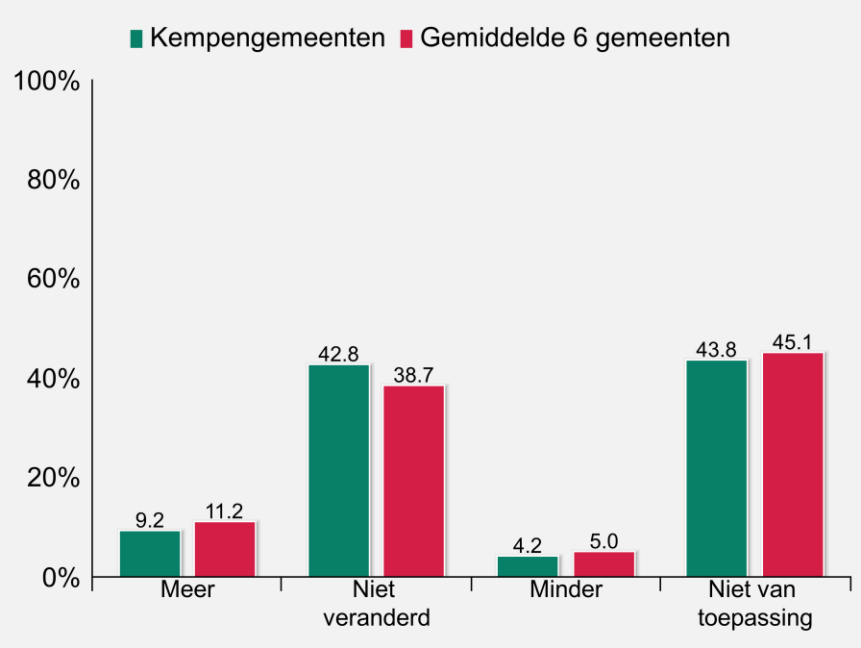

Angstig voelen

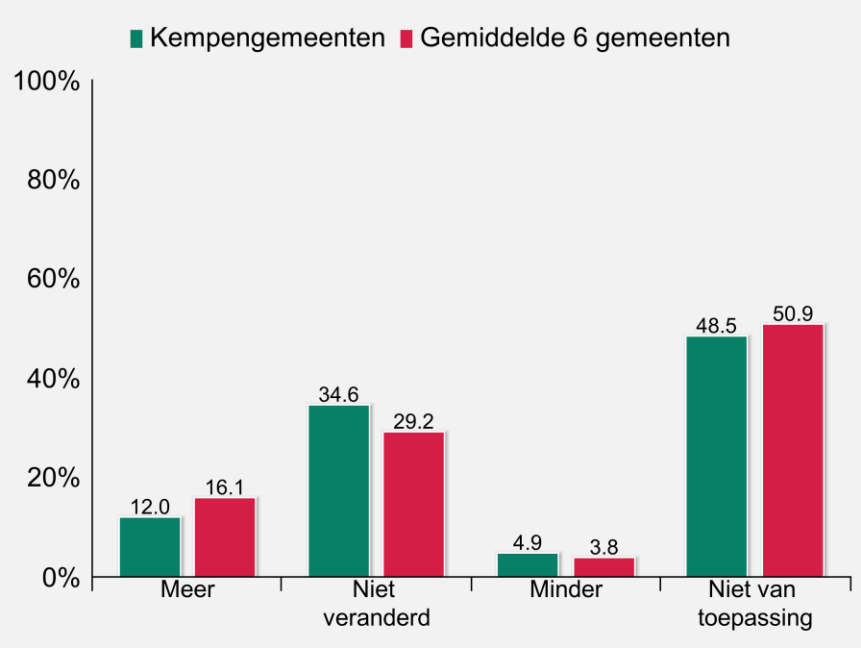

Depressief voelen

Hoeveel zijn de volgende zaken veranderd door de coronacrisis: Eenzaam voelen en stress hebben

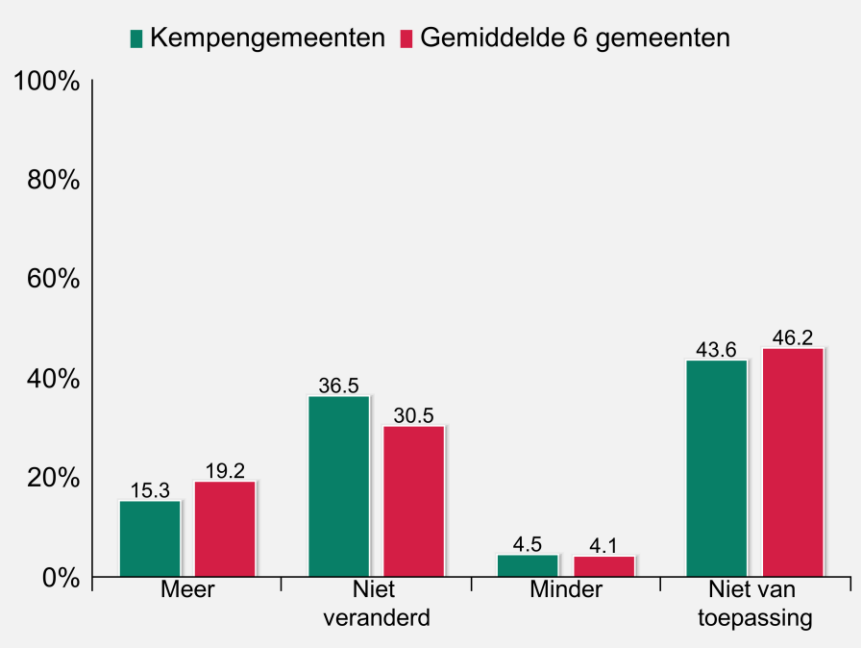

Eenzaam voelen

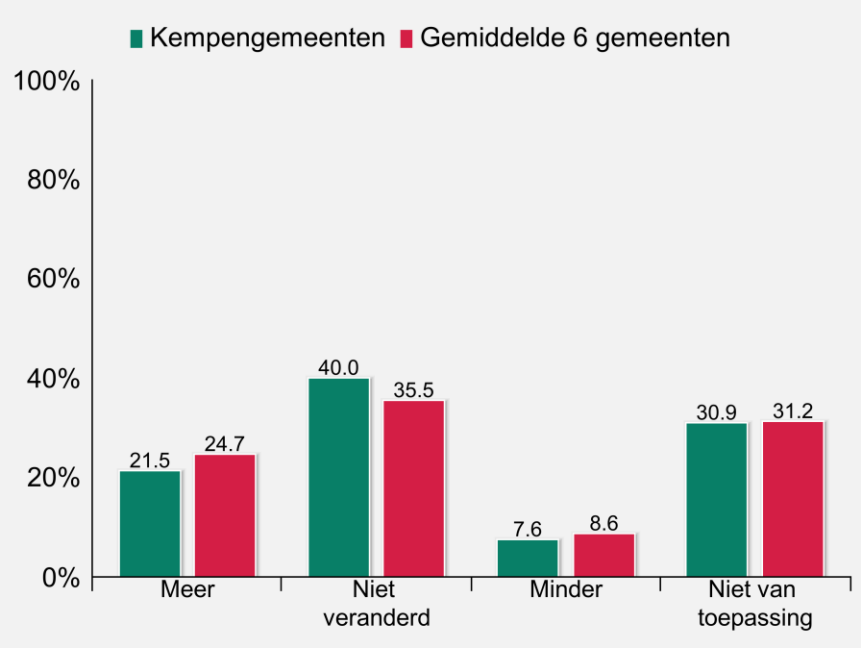

Stress hebben

Hoeveel zijn de volgende zaken veranderd door de coronacrisis: Mantelzorg geven en vrijwilligerswerk doen

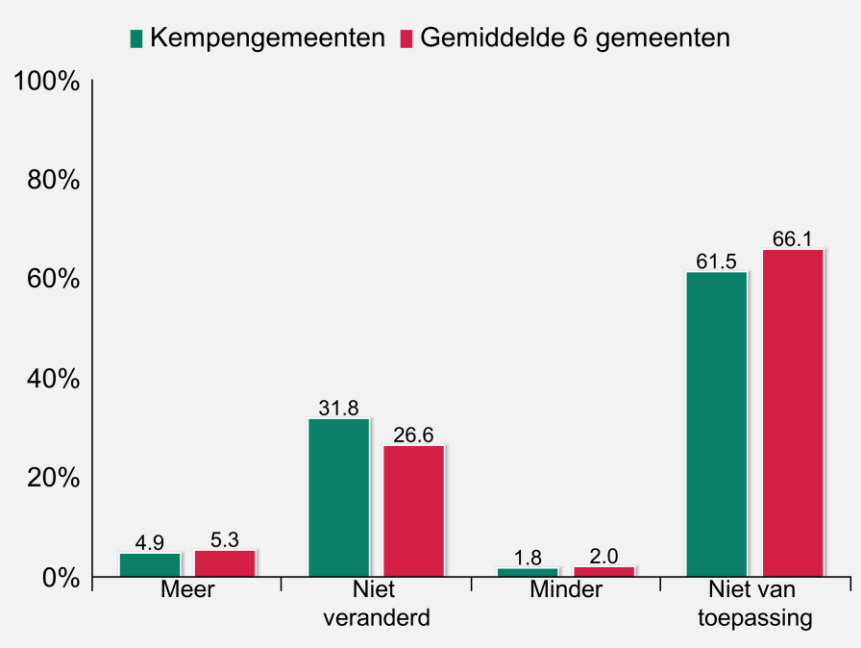

Mantelzorg geven

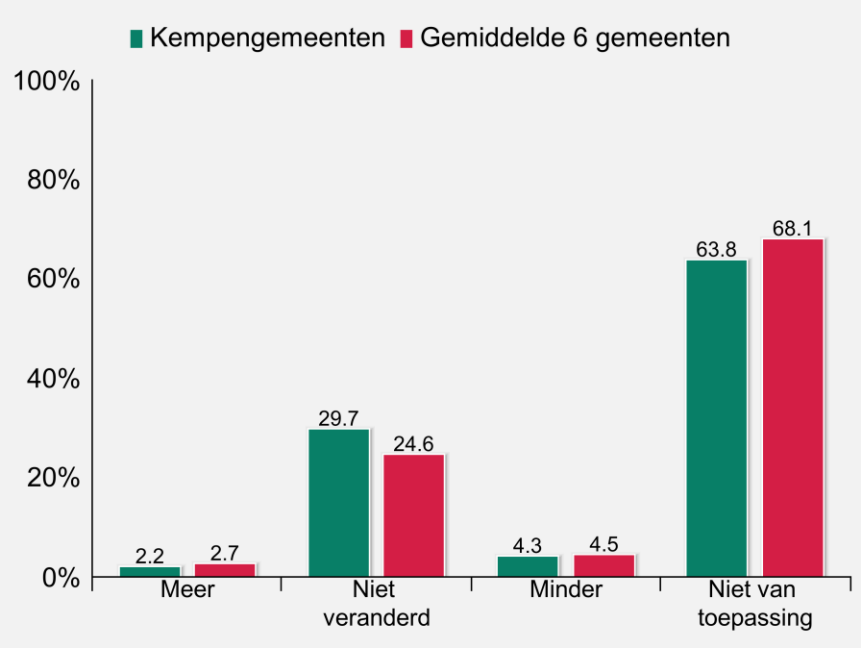

Vrijwilligerswerk doen

PLANET Youth

www.planetyouth.org